

AREGGEL

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRUT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 1*20 Lira, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTANTÓL
REGGELIG: JÓZSEF 304-38, JÓZSEF 310-16

VIII. évfolyam

Budapest, 1929 október 21

42. szám

A magyar atléták világraszóló győzelme Génuában

Egymásba futott két villamos vasárnap a Géza-utca sarkán

és a zsufolt kocsikban tizenöten sebesültek meg, közöttük heten életveszélyesen

Mosettig Pál dr. olasz követségi attasé, Zabrák Jenő dr. győri táblabíró, Jakab Jenő gyárigazgató, Domé József dr. pénzügyi titkár, Kock Dániel gyárigazgató felesége, Schuffschitz Pál dr. orvos és egy mérnök kisleánya a sebesültek között

Az automatikus váltókészülék okozta a szerencsétlenséget. — Két kocsivezető és egy kalauz életveszélyesen sérült

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délben félegy óraker az Akadémia-utca és a Géza-utca sarkán nagyarányu, súlyos villamosösszeütközés történt, amelynek

tizenöten sebesültek meg, közöttük heten életveszélyes sérüléssel.

Az izgalmas és véres villamoskatasztrófáról részletes tudósításunk a következő:

A szerencsétlenség egy 8-as és egy 16-os villamossal történt. A 8-as a Kossuth Lajos-térről jött és lassított sebességgel fordult be a Géza-utca, mert vele szemben egy 18-as kocsijött. A két villamos már elhaladt egymás mellett, amikor a Ferenc József-tér felől befordult egy 16-os villamos, amely az elágazásnál nem a saját vágányán ment tovább, hanem

hirtelen átfutott a 8-as vágányára s a kocsi eleje teljesen beleforodott a már elhaladt 8-as pótkocsijának hátsó peronjába.

Az összeütközés oly heves volt, hogy a 16-os villamos 2801. számú kocsijának első peronja szinte teljesen összelapult. A karambol pillanatában két ember véres fát zuhant ki az utlestre.

a két zsufolt kocsi utasai pedig mind megszorultak.

A kocsikban pánik tört ki, velőtrázó sikoltások hallatszóttak, de az összefutott járókelők az első percekben a sebesülteket nem tudták megközelíteni. Azonnal telefonáltak a mentőkre és a tüzoltókért, akiket azonban megelőzte a Beszkárt egyik segélyautója, amely szerencsére a közelben dolgozott a villamosvezeték javításán. A segélyautó műszereivel gyorsan

széthúzták a két egybefutott kocsit s csak ekkor bontakozott ki az összeütközés borzalmas képe.

Üvegcserepek és a kocsik roncsai vastagon borították a kövezetet és egymáson feküdtek az eszméletlen és vérző sebesültek. A 16-os kocsi összerúgott peronján két villamosvezetőt találtak eszméletlen állapotban, Simon I. Gyulát, aki a kocsit vezette és Vácsi Gábort,

aki mellett állt. Mind a ketten bordatörést, agyrázkódást és belső sérüléseket szenvedtek. A mentők, akik két kocsival érkeztek ki, az egyik kocsival a két vezetőt, akik a legsúlyosabban sérültek, azonnal a Szent István-kórházba vitték. Ugyancsak életveszélyesen sérült a 16-os kocsi kalauza, Horváth II. János és az a két ember, aki az összeütközésnél kizuhant. Az egyik Tóth VII. Ferenc, a 8-as pótkocsiban kalauza, a másik Csutor Lajos 29 éves szobafestő. Csutor lábtörést, Simon pedig agyrázkódást szenvedett. Az utasok közül

dr. Zabrák Jenő győri táblabíró is életveszélyes belső sérüléseket szenvedett.

súlyosan megsérültek továbbá az utasok közül

dr. Mosettig Pál, az olasz királyi követség rendkívüli attaséja, Jakab Jenő gyárigazgató, dr. Domé József pénzügyi titkár, Koch Dániel, vállalati igazgató felesége

és Molnár Antal cipészmeister. A hét legsúlyosabban sérültet a mentők a Szent István-kórházba szállították, míg többeket lakásukra vitték. Könnyebben sebesültek még Szabó Gyula vasesztérgályos, Barusz József soffőr felesége, dr. Suffschitz Pál orvos és

egy mérnök hatéves kisleánya, Ernyey Zsuzsanna,

akiket az üvegcsilánkok sebesítettek meg. A sebesültek legtöbbször előbb a mentők szék-házába vitték át és ott részesítették őket első segítségben. Az összeütközés ügyében a rendőrség és a Beszkárt igazgatósága is azonnal megindította a vizsgálatot. A Beszkárt vizsgálata szerint a szerencsétlenséget az okozta,

az automatikus váltókészülék fölmondta a szolgálatot.

Amennyire ki lehetett deríteni, Simon I. Gyula, a 16-os kocsi vezetője igyekezett a váltót egyenesre állítani, hogy azonban ez miért nem sikerült, azt egyelőre műszakilag nem tudták megállapítani. A rendőrség megkísérelte Simon I. Gyula, továbbá a mellette álló Vácsi Gábor kocsivezető kihallgatását, ez azonban nem

A zempléni kudarc

A megyei virilisták választása kevés izgalmat keltett az országban. Az embereknek mástól fő a fejük, mástól sajoj a szívük, mástól fut át a hideg a hátukon; golyó van a hasukban, amint azt az igazságügyminiszter ur oly klasszikusan megfogalmazta. A megyékben az a bölcsesség kerekedett fölül, hogy türelemmel ki kell várni az eseményeket, hiszen olyan jégesőt még senki sem látott, amelyeknek ne szakadt volna vége. Zemplénben, Kossuth vármegyéjében, azonban Széll József főispán kihívta az ellenzéki mozgalmat. Fél évtizede került ide ez a főispán és mítssem tudott tenni a mi mesés Kaliforniánkért, ezért a legendás Hegyaljárért, ezért a delejes Tokajért, amelynek vignettája a legmesszebbhordó és legrokonszenvesebb reklámja az elárvult kis Magyarországnak. Ő is csalódott, de benne még keservesebben csalódtak! Pártszolgaságba hajtotta a megyét, szegyetlenjes eszközöket alkalmazott a választásokon; amig Zemplénben csökkent a forgalom, a jólét, a jókedv, körülötte szaporodott a szolgák hada, a hitelgökö csoportja, a talpnyalók pereputtya. Az édes októberi nap most is hiába mosolygott le a régi szüreteket álmódó Hegyaljár; megfeküdt a magyar végzet a nevéto magyar szőlőt. És Széll főispán, aki borshordók helyett egységspárti képviselőket exportált Pestre, ezt a boros hangulatot alkalmasnak találta arra, hogy holmi diktátort játsszon az érdektelen virilistaválasztáson. Olyan listát állított össze, amelyik senkinek se tetszett, ellenben sokakat provokált. És az eredmény az volt, hogy egy hebeurgyan összeállított, szervezetlen, nem is politikus, nem is bölcs ellenzéki mozgalom kibuktatta Széll Józsefet, kibuktatta a kormánypárti képviselőket, hogy csak úgy nyekkent. A hatalmas, erőskezű, mindenható főispán mindössze öt szavazatot kapott. Még törpebb lett volna a kormánypárt minoritása, ha az ellenzék nem az utolsó pillanatban gyűl össze és a frontra állítja az egész megye minden értékét, tehetségét, tekintélyét, aki szemben áll a mai rendszerrel. Gyerekesség lekicsinyelni azt, ami Zemplénben a virilista törvényhatósági bizottsági tagok választásán történt. Mint egy, pohár vízben az egész tenger, úgy tükröződik benne az ország hangulata és a titkos választás áldása és igazsága. Nyílt választáson az a többség, akie a hatalom. A választópolgárság akaratának kevés köze volt a mandátumok egyrészéhez. Titkos választáson azé a többség, akie a választók bizalma. Eddig Zemplénben a Széll-Mailott politikai érdektársaságnak, ha tekintélye nem is volt, többsége volt. Most se tekintélye, se többsége. A kormánypálcá alatt ez a zempléni rezsim nem sceptrumot értett, hanem botot. A titkos választás most megtanítja őket arra, hogy a botnak két vége van.

történhetett meg, mert

eszméletüket vasárnap a késő éjszakai órákig sem nyerték vissza.

A könnyebben sebesült utasok, akiket kihallgattak, nem tudtak semmi fölvilágosítást adni a szerencsétlenség okáról, valamilyen az

len történt s az előzményekről semmit sem láttak a zufoolt kocsikból. A rendőrség csak egy szemtanút talált, aki közvetlen közélről látta az összeütközést, *Katona Lajos* sofőrt, azonban ő sem tudott közelebbi magyarázatot adni. A sulyos összeütközés ügyében a rendőrség folytatja a vizsgálatot. Vallották, hogy az összeütközés roppant hirtelen

A Kormányzó vasárnap megtekintette Kisterenyén a róla elnevezett bányásztelepet és résztvett Balassagyarmaton 400 hősi halott emlékművének leleplezésén

„Ma olyan világot élünk, amikor mindnyájunknak tünni kell!”

Kisterenye, október 20.

(A Reggel tudósítójától.) Horthy kormányzó vasárnap reggel a salgótarjáni bányamenedécsében, Kisterenye közelében fekvő Horthy-telepre érkezett, e munkástelepek és a munkásoknak megtekintésére. A kormányzó *Sci-tovszky* helyigymiszter, *Sztranyovszky* államtitkár, *Pályi* főispán és *Förster*, Salgótarján polgármestere fogadták.

A kormányzó *Chorin Ferencnek*, a Salgótarjáni Köszönbánya rt. elnök-vezérigazgatójának, *Róth Flóriás* bányafőtanácsosnak és *Molnár András* bányavezetőnek jelentkezését fogadta, majd a bányász vitézekhez lépett s megszólította őket. A bányamenede munkáságának élén *Chorin Ferenc* mondott üdvözlőbeszédet. Utána *Antal József* bányász lépett a kormányzó elé.

— Nehéz, de becsülettel végzett munkánk megbecsülését látjuk Főméltóság Urunk látogatásában — mondotta. — Mindnyájunk szívéből azt a szívbeli jövő kívánságot olvashatja ki, hogy hazánk és népünk vezetésében adjon a magyar bányászok Istene Főméltóság Urunknak továbbra: *Jó szerencsét!*

— Jó szerencsét! — visszhangzott éreken az üdvözlés a bányászok ajkáról.

A kormányzó így válaszolt:

— Kedves Fiaim! En ilyen szép szavakkal nem tudok válaszolni, mert nem is akartam és nem is volt szándékom ma beszédet mondani. Már régen megígértem, hogy egyszer eljövök e telepet megtekinteni, most végre sikerült szándékom megvalósítani. Két okból jöttem. Először azért, hogy megtekintsem ezt a szép intézményt, amely a munkásság érdekében épült s azért, hogy szerkentsék czeel mindenki mást arra, hogy ehhez hasonló szép intézménynek segítsen a munkásságot. Másrészt pedig azért jöttem, mert itt látta be a munkásság először, hogy a haza az első a világon. A nemzet egy család, amelynek egy előrelátó vezetés alatt össze kell tartania. Belátta itt a munkásság, hogy ebben az országban minden ember érdeke össze van kapcsolódva s belátta, hogy

ma olyan világot élünk, amikor mindnyájunknak tünni és dolgozni kell, hogy közelebb jussunk céljainkhoz.

Hallottam, hogy itt a munkásság legnagyobb része hűséggel van hazájához és a nemzeti gondolathoz. Ma dolgozunk kell.

Ha egyszer majd jólétben leszünk, akkor polgárral is többet foglalkozhatunk.

PÁLPUSZTA-SAJT
VILÁGMÁRKA

Hazai gyártmányú tűzmentes
könyv- és kartotékszekrények
eladási helye: **GREINITZ-PIRKNER RT**
V. ker., Nádor-utca 11. — Telefon: Aut. 143-22

Mélyen tisztelt vevőimet

értesitem, hogy 23 év óta főnálló üzletemet Petőfi Sándor-utca 8. szám alól a rendkívül magas bér miatt

IV, Petőfi Sándor-utca 6. szám alá helyeztem át

Az eddigi előzékeny kiszolgálás mellett a legolcsóbb árakon mindennemű selymek, bársonyok, ruhakelmék, ruha- és feherneműcsipkék, tüllök és függönyanyagokban a legnagyobb választékkal állhassak igen tisztelt vevőim rendelkezésére.

Kiváló tisztelettel

ifj. Vajda Dezső

Balassagyarmat, október 20.

(A Reggel tudósítójától.) Horthy kormányzó vasárnap feleségével Balassagyarmatra érkezett a hősi halottak emlékművének leleplezési ünnepélyére. A kormányzó a Kisterenye mellett fekvő Horthy-telepről jött autón és utközben a lakosság mindenütt lelkes ünnepelte. Balassagyarmaton a vármegyéhez előtt nagy tömeg várta a kormányzót és feleségét. Lelekés eljénzés közt hajtatták a kormányzó a vármegyéhez és délen a hősi halottak emlékművének leleplezési ünnepélyére ment. Itt

Sci-tovszky helyigymiszter

mondott ünnepi beszédet, amelynek keretében engedélyt kért a kormányzótól az emlékmű leleplezésére:

— Nem ünnepelni jöttünk össze — mondotta többek között —, de nem is sirni és nem is könnyezni. Összegyűltünk e szent helyen, hogy új forrásait nyissuk meg az áldozatos munkának, az erőknek, a magyar életnek és jövőnek. Tegyük fogadalmat és ígéretet e szent helyen, hogy hőseink emléke után indulva, az ő életükét fogjuk élni.

Legyünk szerelmesek a magyar életnek,

járjuk ezt az utat munkával, bizalommal, szeretettel és önfeláldozással, végig a föltámadásig, a magyar igazságért!

Ezután *Horváth Sándor* polgármester a város nevében átvette gondozásra az emlékművet, amely a város közel 400 hősi halottjának emlékeit örökíti meg.

Az ünnepély után a vármegyéháza nagytermében díszbéd volt, amelynek során *Pályi* főispán mondott pohárköszöntőt a kormányzóra. Délután a kormányzó feleségével kihajtatott a sportpályára és megtekintette a vármegyei levegőversenyek záróünnepélyét, amelyen a legügyesebb levegő külön jutalmat kapott. Ezt

Sztranyovszky államtitkár

adta át és beszédében többek között ezeket mondotta:

— Sohasem voltunk elpuhult nemzet, bár megkísérelték azt is, hogy azaz neveljenek. Most, amikor elesetségekkel talprakelni szólit egy évezred dicőséges történelme, a magyar ősi nemes virtusnak fiainkba való átültetése életfőtőn parancsolta kötelességünk.

Leventék, ti vagytok a magyar jövőző zálogai.

Bizunk kormányzónk küldetésében, még tenger gond és baj közepette is. Féltre a csüggedéssel! Süket fülekre találon a kishitűek, a reményüket vesztett gyávák lelkeket mételező bünnös kísérlete! A nemzet egészséges életvitelére pedig sópörjün el jövődönének utjából mindenkit, aki önző, aki itt saját önmagának akar élni csupán.

A kormányzó feleségével és kíséretével délután 6 órakor utazott vissza különvonaton a fővárosba.

Hegedüs Lóránt a Brit Bibliatársulat jubiláris diszgyűlésén sirva kérte a társulat angol igazgatójától Anglia segítségét Magyarországnak számára

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este hatalmas közönség gyűlt össze a Vigadó nagytermében, hogy a Brit és Külföldi Bibliatársulat 125 éves jubileumát megünnepelje. *Józan Miklós* unitárius püspök imája után *A. L. Haig*, a Bibliatársulat angol igazgatója angol előadásában elmondta, hogy a Bibliatársulat eddig 618 nyelven 400 millió példányt adott el a bibliából. Ezután vitéz nagygyűlési *Raics Károly* altábornagy katonai díszben fölolvasta Szent Pál apostol levelei egy részletét, majd

kis fekete bibliával a kezében Hegedüs Lóránt emelkedett szólfára:

— Ennek a könyvnek majd minden lapján jegyzetek mutatják — mondotta —, hogy mi prédikáltam belőle szerte Magyarországnak templomaiban és sós könyvesekpek nyomai is vannak benne, amelyek a tengeren átkeltemben kerültek belé. Bár csak a többi egyházközségnek is velem járnak az országát és ne szegyezzék, hogy keresztény! Sokszor könyvem van, hét nyelven olvasok, de minden tudomány festett koporsó emellett. Az életben dolgozunk kell, de minden vagyon és jólét kioltott lámpa Jézus mellett. Anyyira eselődtem sok mindenben, hogy évekig feküdtem, távol az emberektől... Tudjátok, mi az, három esteendő nem látni mást, mint egy kis rácsos ablakot és tudni, hogy lehallanak a rügyek, eljön a hó és mégsem láthatunk embert!

Tudjátok-e, hányszor akartam eldobni az életet...

és akkor jött Jézus. Nem úgy, hogy a lavor fenékén szentképet látam, vagy hogy kis angyalokat latinul hallottam énekelni, hanem belülről jött. Minden szívben benne van Jézus, csak a magyar gyűlölködéskövét ne hengerítsék rá, mert akkor ti is eláruljátok Jézust.

Hegedüs ezután rövid angol beszédben

sirva kérte a Bibliatársulat angol igazgatójától az angol nemzet segítségét Magyarországnak számára.

Hegedüs Lóránt után *Raffay Sándor* püspök beszéd, majd egy rak lányt vezettek a szónoki emelvényre, aki egy vakok számára irt hatalmas biblia lapjait újjával végigtárogatva, töredékre fölolvasta a Hegyi Beszédet.

ALAPITVA 1898 SZÁMOS KITÜNTETÉS

AMERICAN-STAR

valódi amerikai rendszerű folytonigó

kályhák

a leghőállóbb speciális vasfűtővezetből

★
Egy kályhával fűthető az egész lakás

★
Szakszerű illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve!

KOCH JENŐ

kályhagyára, Budapest VI, Szondy-u. 53
Telefon: Aut. 208-69
Külön mintaterem! — Gyári árak!

MÜCSARNOK KÁVÉHÁZ

VI, Andrassy-ut 64

Atalakitva, újonnan és kényelmesen berendezve. Kávéfőzés a közönség előtt. — Dalos énekel és muzsikál.

UNDERWOOD írógépek

kézi- és asztali
magyarországi vezérképvisellete:
GREINITZ-PIRKNER RT, V, Nádor-u. 11
Telefon: Automata 143-22, 211-14

VÁLTOHITELT

ÁRUFEDÉZET MELLETT LEGELŐNYÖSEBBEN ES LEGGYORSABBAN FOLYOSIT **BANK- ÉS ÁRUFORGALMI, V, NADOR-UTCA 30**

Bethlen a jóvátételi kérdés elintézése után lemond és rekonstruálja kabinetjét

(A Reggel tudósítójától.) Beavatott politikai körökben teljes bizonyossággal számolnak az-zal, hogy

a jövő hónapban gróf Bethlen István miniszterelnök kabinetjével együtt headja lemondását a kormányzónak.

A miniszterelnököt erre az elhatározásra az a megfontolás bírja, hogy a jóvátételi kérdés párisi elintézése fordulópontot jelent Magyarország külpolitikai helyzetében. Ma még bizonytalan, hogy milyen lesz a jóvátételi konferencia döntése:

kivetnek-e Magyarországra újabb terheket, vagy sem?

Nemcsak a méltányosság és az igazságosság követelné meg, hogy Magyarország, amely területben, népességben és vagyonban legtöbbször veszített a háború után, ne fíessen újabb jóvátételt, hanem emellett szól a győztes államok képviselőinek az az ígéretszámba menő kijelentése is — amelyet a szanálási tárgyalások során tettek —, hogy Magyarország a népszövetségi kölesön fölvelekor megállapított 200 millió jóvátételnél többet fizetni nem fog.

Bethlen miniszterelnök ismételt kijelentette, hogy Magyarországot nem fizethet újabb jóvátételt

és ezt az álláspontot képviseli ma nagy eréllyel és következetességgel Korányi Frigyes

báró a párisi jóvátételi konferencia előtt. Mégis, ha mindennek ellenére a párisi konferencia újabb terheket akar né szítani Magyarországot, Bethlen miniszterelnök úgy véli, hogy

a magyar kormánynak be kell terjesztenie lemondását.

De felajánlja lemondását Bethlen miniszterelnök akkor is, ha a gazdasági és pénzügyi nehézségek tömegével küzdő Magyarországra — amit remélni akarunk — nem raknak újabb jóvátételi terheket, miután a jóvátételi kérdés végleges Ukvidálása nagyfontosságú esemény a nemzet életében. Minden jel arra mutat, hogy

a kormány lemondása csak formai lesz, éppen úgy, mint ahogy a franküggy befejezése után történt

és a kormányzó újra Bethlent bizza meg kabinetalakítással. De amiképen a kormány akkori lemondása után bizonyos változások állottak be a kabinet összetételében, A Reggel beavatott helyről nyert értesülése szerint most is így lesz és

a miniszterelnök a novemberi lemondást arra fogja felhasználni, hogy kormányát jórészt rekonstruálja és megerősítse.

A rekonstrukció abból fog állani, hogy három-négy miniszter és államtitkár kimarad az új Bethlen-kabinetből.

De Monzie szenátort, Magyarország lelkes barátját, vasárnap képviselővé választották

Páris, október 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Lot-megeyi Figeac-kerületben, amelynek parlamenti képviselője néhány héttel ezelőtt meghalt, vasárnap volt az időközi választás. A mandátumra egy szocialista ellenjelölttel szemben De Monzie szenátor és volt miniszter is jelöltette magát, akit

nagy többséggel megválasztottak.

Monzie eddig Lot egyik szenátora volt, de a kilenczetendős szenátori mandátummal többre tartja a képviselőiséget és most le fog mondani szenátusi tagságáról. De Monzie, aki Magyarország lelkes barátja, ezeket mondotta A Reggel tudósítójának: — A szenátus újabb anynyira az ellenőrző szerepére szorítottak és anynyira nem él cselekvő életet, hogy érzem, apránként az én cselekvő kedvem is elzsidádt volna e magas és álmatag testületben.

Mivel aktív módon akarok résztvenni a politikai életben, inkább a képviselőházat választom arénául, mint a szenátust.

Egymillió márkát meghaladó összeget sikkasztott egy előkelő és közismert berlini ügyvéd, aki feleségével együtt nyomtalanul eltűnt Berlinből

Berlin, október 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Dr. Siegfried Aron ismert berlini ügyvéd és közjegyző feleségével együtt

eltűnt Berlinből, ahol nagyszabású sikkasztásokat követett el.

Az ügyvéd irodáját az ügyesség lezáratta és lepecsételtette. Dr. Aron mult kedden nővéreinek, aki irodáját vezette, levelet adott át azzal, hogy amennyiben szombatig nem érkezne vissza Berlinbe, bontsa föl a levelet. A levélben az ügyvéd közli nővéreivel, hogy ügyfeleinek pénzét, sőt

nagyobb összegű közpénzeket is elsikkasztott.

Ésért feleségével együtt önként a haldába megy.

Dr. Aron sikkasztásai annál is inkább föl-fűnőek, mert irodája igen jól ment és nyolc alkalmazottat foglalkoztatott. A sikkasztások összege

meghaladja az egymillió márkát.

Azt hiszik, hogy az ügyvéd

szerecséltlen tőzsdejátékot folytatott

és elhibázott spekulációi emésztették föl ügyfelei pénzét. Az előkelő ügyvéd sikkasztásai a német fővárosban nagy szenzációt kellettek. A rendőrség széleskörű nyomozást indított meg. Eddig csupán azt sikerült megállapítani, hogy az ügyvéd, aki bucsulevelében azt írja, hogy feleségével együtt Breslauba utazott, hogy ott öngyilkosságot kövessen el, nem érkezett meg Breslauba.

Félméteres hó esett vasárnap Svájcban

Zürich, október 20.

(A Svájci távirati iroda jelentése.) Szombat óta Svájc egész területén nagy esőzések voltak, a magasabb vidékeken havazott. Vasárnap a hőesés folytatódott és 700 méter magasságon fölül

a hegyeket helyenként 50 centiméteres hóréteg borította.

A Righi, Pilátus, Szentgotthárd meteorológiai állomások jelentései szerint a hőmérő a fagypontra alá süllyedt. Az ország déli részében heves szélviharok dúlnak.

Egy „Heimwehr“ mérnök vasárnap csapata élén meg-támadott és agyonlőtt egy „Schutzbund“ munkást

Bécs, október 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A vasárnapra virradó éjszaka Langenwangenban, Mürrzuschlager közelében egy Heimwehr-csapat rátámadt egy magányosan haladó, Arbnest nevű famunkásra, aki a Schutzbund tagja.

A munkás kést rántott elő, hogy védekezzék, mire a Heimwehr-csoport vezetője, Major Antal erdőmérnök revolverből közvetlen közelből rálőtt.

A lövés halálos volt és a munkás holtan rogyott össze. A gyilkos mérnököt letartóztatták és a leobeni bíróság fogházába szállították.

Győzött a versenyben.

a fogak épentartásában és szépségük megőrzésében a húséges fogyasztók milliói által 40 esztendő óta kedvelt és keresett fogkrém

SARG
KALODONT
Szebb fogak

Leg-tökéletesebb felvételek

Legnevesebb művészek

A csodás hangvisszaadás
A felülmulthatatlan szerkezet
A leghatalmasabb lemezműsor
azok a tulajdonságok, melyek

"HIS MASTER'S VOICE"

gyártmányait világhírűvé tették

Az eredeti angol

GRAMOPHONOK

már havi 19 pengőtől kezdődőleg részletfizetésre is kaphatók

a magyarországi vezérképviselősnél

Budapest IV, Kristóf-tér 3

és minden jobb szaküzletben
Nyilvános helyiségek részére szenzációs új géptypusok.
Kérjen árjegyzéket!

Nagyszabású utcai zavargásokat rendeztek Berlinben vasárnap a német nemzetiek és a kommunisták

A rendőrség száznál több verekedőt letartóztatott

Berlin, október 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A német nacionalisták a Young-terv ellen készülő népszavazás ügyében vasárnap nagygyűlést rendeztek. A gyűlés után

terszerien előkészített sorozatos zavargások kezdődtek Berlin különböző pontjain.

Először a Lustgartenben ütköztek össze a nemzeti pártiak a kommunistákkal, a rendőrség gumibotokkal akarta szétszórni a tömeget, de ez nem sikerült. Végül is vasrendőrök intéztek ataktot a verekedők ellen, de alighogy a rend itt helyreállt,

a város más részeiből jelentettek kommunisták és német nemzeti zavargásokat.

A Sportpalastban a nemzeti szocialisták nagygyűlést akartak tartani, amelyet azonban a rendőrség nem engedélyezett. Hatalmas rendőri készültség vonult föl riadóautókon, hogy a gyűlést me akadályozza, közben összcúkközésekre került a sör, amelyek a Potsdamerstrassen folytatódtak, ahol

valóságos utcai harc folyt le a nemzeti szocialisták és a rendőrök között.

A tüntetők és járőrökök együttes erővel támadták a rendőrökre, akik összesen hatvanhat

Stahlhelm-tagot és több mint negyven kommunistát tartóztatott le. Berlin utcáinak rendjét csak a késő éjjeli órákban sikerült helyreállítani.

„A népszavazás kudarca a német nemzeti párt végét jelenti“

Berlin, október 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A német politikai pártok összetételében nagy és fontos változások várhatók. A jövőben csupán három nagy politikai párt jöhet majd kormányalkotás szempontjából számításba: a szociáldemokrata párt, a centrum és egy új polgári jobboldali párt, amely azonban a német nemzeti párttól eltérően, a köztársaság alapján fog állni. A „Vorwärts“ vasárnap föltűnésteltető vezéréikben hangoztatja, hogy a Hugenberg-féle népszavazási akció már az eddigi számadatok alapján is meghiúsultnak tekinthető.

A népszavazás kudarca a német nemzeti párt végét jelenti.

Ebben az esetben új jobboldali polgári párt alakul, amely a köztársasági államformát, mint befejezett tényt fogadja el.

Poincaré ma újból megoperálják

Páris, október 20.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Poincaré annyira visszanyerte erejét, hogy az orvosok elkezdettnek látják az időt a második műtét elvégzésére. A volt miniszterelnököt vasárnap este lakásáról a klinikára szállították. A műtétet hétfőn délutánra tűzték ki.

A kibuktatott szabadelvű virilisták megfellebbezik a somogyi megyebizottsági tagválasztást

Kaposvár, október 20.

(A Reggel tudósítójától.) Amikor nemrégiben a somogyi megyei viriliss megválasztási választásokra a hivatalos listát előkészítették, kormánypárti részről azzal biztatták a szabadelvű virilistákat, hogy ezen a listán ők is helyet kapnak, ezért fellebbez, hogy külön jelölteket állítsanak. Ez azonban nem történt meg és így

szabadelvű virilisták nem is kerültek be az új törvényhatósági bizottságba,

amelynek tagjává választották Bethlen miniszterelnököt, gróf Hungadi Józsefet és báró

Zichy Rubidó londoni követét is. Bethlen miniszterelnök 113 szavazatot kapott, 16 szavazólapon a neve törlésre volt. Az ellenzék részéről egyedül öngörög Pallavicini György lett az új megyeválasztás tagja, a szabadelvű virilistákat csupán póttagokká választották. Ebbe azonban nem hajlandók beleenyugodni és közölték az alispánnal, hogy fellebbezni fognak.

MacDonald hazafelé indul Kanadából

Newyork, október 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) MacDonald és Mackenzie King kanadai miniszterelnök befejezték tárgyalásukat. MacDonald vasárnap este Montrealba utazott és még e héten hazafelé indul.

Hamis aláírásokkal ellátott petíciót adtak be Fabre, a Theatre Francais igazgatója ellen a francia kultuszminiszterhez

Páris, október 20.

(A Reggel tudósítójától.) Nagy botrány foglalkoztatja a párisi közvéleményt. Színházi és sajtóköri körökben már hónapok óta folyik az igazgató a Theatre Francais igazgatója, Emile

Fabre ellen, akit azzal vádolnak, hogy hozzá nem értéssel lejárattja a franciák első színházának tekintélyét. A Fabre-ellenesek azt követelték, hogy az igazgatói székből

Copeau-t ültessék, aki néhány év előtt a francia színházi avant-gardeot hozta és valóságos apostola volt — sikertelenül — a színházi megújulásnak.

Néhány nappal ezelőtt a francia kultuszminiszter Fabre-ellenes petíciót kapott, amelyben a párisi szellemi és színházi világ egész serege jelölegének aláírása szerepelt, köztük akadémiások, politikusok, stb. Amint kiderült, az aláírók között több a hamis aláírás, amiről az illetőknek tudomásuk sem volt. A hamisított aláírások miatt tiltakozók között az első voltak Herriot és Abel Hermant, a francia akadémia tagja.

Bethlen a holnapi Kisgazdaértekezleten gazdasági programnyilatkozattal akarja leszerelni a Kormánypárti elégedetlenkedőket

(A Reggel tudósítójától.) Váry Albert legutóbb a Reggelben állapította meg, hogy a kormányának immár halaszthatatlan kötelessége könyörtelen takarékossággal menteni a menthető, ugyanebben az értelemben szólalt föl azután a képviselőház szeptemberi ülésén is, de ezzel sem Váry, sem az álláspontjához csatlakozó kormánypárti képviselők nem tekintik befejezettnek akciójukat, hanem elvannak határozva arra, hogy

a keddi kisgazdaértekezleten határozott formában konkretizálják kívánásaikat.

A keddi kisgazdaértekezlet jelentősége mellett bizonyít, hogy ezen a tanácskozáson megjelenik Bethlen miniszterelnök is és gazdasági bajokról, valamint ezeknek orvoslásáról szóló részletes nyilatkozattal igyekszik biztosítani, hogy a kormánypárti mozgalom ne veszélyeztessen pártjának egységét és a fölmerült problémák a kormánypárt keretein belül legyenek megoldhatók.

Vasárnap sem tarthatott programbeszédét Dénes István dr. Kiskundorozsmán

Szeged, október 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Hetek óta tart a választási küzdelem a kiskundorozsmai választókerületben, ahol 25-én, pénteken lesz a választás Steuer György volt alamtitkár hivatalos jelölt, dr. Dénes István és Kiss Ferenc dorozsmai malomtulajdonos, nem hivatalos egypárti jelölt között. Dénes István még nem tudott egyetlen helyen sem programbeszédet mondani, vagy betöltőtték, vagy megzavarták gyűléseit. Vasárnapra ismét engedélyt kapott Dénes, hogy programbeszédét megtartsa. Az engedélyt pénteken adta ki a fősztigabíró, szombaton este azonban arról értesítette a Dénes-párt vezetőségét, hogy

a kérend biztosítása érdekében a gyűlést betiltja.

Dénes a betiltásról csak vasárnap értesült, amikor Szegedről kiment Kiskundorozsmára. A községet az éjszaka folyamán telergasztották Dénes Istvánt gúnyolva és becsmérlő plakátokkal. Az egyik plakát szövege a következő volt: „Dénes István román származású erdélyi ember. Román érdekekért küzd. Vigyázzatok, magyar testvérek!“ Egy másik plakát így szól: „Mennyit kapott Dénes István a földmunkások elárulásáért az uradalomtól? Igaz, hogy 10.000 pengő!“ Dénes azonban füljelentést tett ismeretlen tettes ellen rágalmas és becsületért emélen és kérte a csendőrséget a plakátok eltávolítására. A szolgabíró ki is adta az utasítást és nem sokkal utóbb községi rendőrök jöttek végig az utcákat és botokkal kaparták le a hirdetőtáblákról és épületekről a plakátokat.

Dénes a fősztigabírói hivatalból telefonon felhívta a belügyminiszteriumot és engedélyt kért a gyűlés megtartására.

a belügyminiszterium azonban megtagadta kérésének teljesítését.

Ha fáj a feje és szédül,

ha teltségét, bélizgalmat, gyomorégést, oldal-szurást, mellszorulást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi Ferenc József-keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József-víz remek természetalkotta hashajtó. A Ferenc József-keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kaphatják.

SZÉRIA ELADÁS

33P

A. széria
Harminchárom pengőért
3 drb zefiring
6 drb keménygallér
3 drb puhagallér
3 drb nyakkendő
3 drb rövid vagy hosszú alsónadrág
3 pár zokni

B. széria
Harminchárom pengőért
1 sportnadrág vagy pantallónadrág
1 pullover és 1 bőrív
Összeválasztható egyéni izlés szerint

66P

C. széria
Hatvanhat pengőért
1 Ulszter vagy rövid mikadókabát
szőrmegallérrel
1 sapka és 1 sál

Ezen előnyös szériaeladás egy héten át, október 20. szombatig bezárólag tart.

99P

D. széria
Kilencvenkilenc pengőért
1 tiszta gyapjú kék, fekete vagy divat felfűltöny
1 kalap
1 pár cipő

Minden garnitúra egy slóger és minden slóger egy oltsmerés részünkre

Várjuk Önt!

AKOCSI 16 GUTMANN

Kormányválság

Mint az óles és pezsdító északi szél, úgy hasított bele az ország tepsdi levegőjébe Ráosz Károly és a miniszterelnök nyilvános vitája. Az emberek fölfigyeltek és fölütötték a fejüket e bátor és új hang hallatára, a meggyőztört és megtört lelki polgár szemé megcsilant: *Végre valahára, talán mégis észbe kapunk adófeln!* Körülbelül ez volt az általános hangulat; míg azokat, akik a politika belső köreiből közelebb állanak, megrököcsentette az az új, hasonlíthatatlanul szerényebb modor, tárgyilagos és emberi tónus, amelyet a magyar miniszterelnök ezúttal megütött. Hol vannak az optimista reménykedések, amelyekkel a magyar premier husvétii nyilatkozatai tele voltak, hol van az a följényes bizakodás, amellyel a gazdasági szakminiszterek féltve-előzött a dolgok és viszonyok komoly ismerőjét tehetetlen kétségbeesésbe döntötték? Mint a tavalyi hó, olyan nyomtalanul elpárolgottak és az általános gazdasági válság hullámai ma már olyan magásra csapnak, hogy a hivatalos optimisták óvatosan egymásra szorították ajkukat.

A budai palotákban ma már sokkal borúsabban nézik a helyzetet s ennek éppen az a legfőbb bizonyítéka, hogy a miniszterelnök hírlapi nyilatkozataiból végre-valahára kimaradtak azok a céltalan kirohanások, rideg és fölösleges támadások és gyanúsítások, amelyekkel komoly problémáiról elmondott beszédeit néha befejezni szokta. Vérmes reményeket azonban ne tápláljunk! A rettenetes fikció, amelynek bus és nyomasztó évek sorát köszönhetjük, a fikció, amelyből a tudatlanok és tehetetlenek, a panaszták és paraziták se-rege tíz esztendőn át táplálkozott, a fenyegető magyar paraszadalmi forradalom fikciója nem halt meg, csak száműzetésbe került, a politika fegyvertárának hátsó kamaráiba, mert a magyar kormány és a magyar reakciós politikai rend megvívhatatlannak hitt kapuján veszedelmesebb ellenség páncélos ökle kopogtat.

Minden diktatórikus rezsim s a mai magyar politikai rend tiltakozása s külső parlamentáris esipkézete ellenére is, a nyílt szavazás fundamentális elvénél fogva diktatórikus rezsim, megteremtí a maga jogrendjét, de nem teremtheti meg a maga külön gazdasági rendjét.

A szovjetkormány már 12 esztendeje építi a maga új gazdasági rendjét — hiába! Akármilyen magasra tornyosulnak a kommunista rend épületei, az alap, az egyéni és kapitalisztikus módszerekkel való termelés, marad a régi, megmarad az összefüggés a kapitalisztikus világgal, a tőle függés és a reá utaltság. Itt, ezen a ponton dől meg talán hosszú évek múltán a kommunista kísérlet s itt, ezen a ponton dől meg a gazdasági rend is, az egyéni gazdálkodás és az államszocialisztikus kísérletezés fura és torz keveréke, amely a magyar gazdasági politikát tíz éve jellemzi. S ez az, ami a nagy vitából kimaradt. A szovjetkormány egy évvel ezelőtt nagy és átfogó, utolsó erőfeszítésre határozta el magát. Öt évre előre gigantikus gazdasági tervet dolgozott ki az ország industrializálására, az orosz gazdasági erőknél egyetlen nagy egységbe összefogására. Ez a kísérlet is halálra van ítélve — de legalább logikus és tervszerű. A magyar államszocialisztikus kísérleteket viszont a tervszerűség tökéletes hiánya jellemzi. Tervszerűtlen és kapkodó volt termelési politikánk, tervszerűtlen volt az ipar átszervezése és föl-nagyobbítása, tervszerűtlen volt az agrár-reform, tervszerűtlenség jellemzi mezőgazdasági és kereskedelmi politikánkat, az előrelátás és a tervszerű gondolkodás hiánya ütötte bélyegét vámpolitikánkra, tökeszerzési igyekevényeinkre, adópolitikánkra s mindarra, ami az ország legéletbevágóbb szükségleteivel összefügg. Egyik oldalról óriási szervezeteiket építették föl, a másik oldalon pedig vagy lekötötték az egyéni kezdeményezést, vagy olyan felemás, kapkodó intézkedésekkel, rendeletekkel és törvényekkel szabályozták agyon, amelyeknek eredménye a mai zsidbadság és reménytelenség.

Nem érdem dísekedni azzal, lám, mi ezt előre megmondtuk, de aki e lap hasábjait ez évben figyelemmel kísérte, az megállapíthatja, hogy hétről-hétre újjal mutattunk a hibákra, amelyeket elkövetnek és a katasztrofális következményekre, amelyek fenyegetnek. Rámutatunk arra, hogy egy érdemes magyar tudós két nemzedékkel korábban, 1885-ben megjósolta a magyar mezőgazdaság bekövetkező válságát, rámutattunk arra, hogy a földmívelésügyi minisztérium gyöngé vezetősége képtelen

arra, hogy a magyar mezőgazdasági termelés átszervezésére értelmes tervet dolgozzon ki, rámutattunk arra, hogy a beruházási program mezőgazdasági része milyen szegényes, hogy a magyar mezőgazdaság nem bírja a magas földjárdékat, a magas adót és a magas termelési költségeket, hogy az adópolitika fölemészti nemcsak a tőkekepződésre fordítható részet a nemzeti jövedelemnek, hanem eladósodásra kényszeríti a parasztságot, hogy a magyar fejenkénti adókvóta aránylag magasabb, mint az angol, hogy a magyar földadó az állambevételeknek alig 5 százalékát teszi ki, hogy a takarékbetétek összege csökkenő irányzatot mutat a látszólagos emelkedés ellenére, hogy állatgyógyászatunk átszervezése nélkül lehetetlen élőállatexportunkat fokozni, hogy legfőbb mezőgazdasági piacaink, Ausztria és Csehország tudatosan és tervszerűen fejlesztik saját termelésüket, hogy szövetkezeti mozgalmunk hibás és végzetes uton halad... Csodálni való-e, hogy fáradtan és elesügedve hallgatjuk a fogadkozásokat és hogy bizalmunk megrendült azokban a szakminiszterekben, akik képtelenek keményebb kritikát meghallgatni és akik olyan szimpla és üres gazdasági programmal mertek a parlament elé lépni, hogy saját főnökük, a magyar mi-

niszterelnök se tudta végighallgatni és fáradt arccal ballagott ki a teremből...

Amíg így napról-napra sötétebb felhők nyomultak a magyar égre, amíg egyre veszedelmesebben halkult a magyar gazdasági élet érverése, Bethlen István miniszterei fura szenvedéllyel vetették magukat a kodifikálás munkájára, egész külön, sajátos jogrendet kovácsoltak az országra és a jogászok számára, a reglementirozásnak, a törvények és rendeletek szaporításának meddő munkájában merültek el, ahelyett, hogy nyitott szemmel és nyugtalanul kalapáló agyvelővel az élő problémákra, a gondjukra bízott ország keserves küzdelmére szögezték volna a szemüket. Ennek a jogrendgyártó igyekvésnek iskola-példája az a fővárosi törvénytervezet, amelyet kéteszandós munka és tanácskozás után az egész ország elsörnyöködésére a magyar belügyminiszter produkált s amelyet most kénytelen lesz visszavonni. Ez a kétségbeesett kötelesség, a magyar kormányzati politikának ez a két arca, a belső tájékoztatás és meg-hasonlítás, amely itt megnyilatkozik, kimaradt a nagy vitából.

De kimaradt még egy igen lényeges és fontos, a kormány jövő sorsára döntő harmadik momentum is: a közéleti tisztesség kérdése. Egyetlen gesztus, egyetlen szilárd és határozott kézmozdulat, amely a feledés homályába száműzte a magyar honvédelminisztert és állam-

A LEGTÖKÉLETESÉBB RUHAANYAG
MINDEN IDŐBEN és MINDEN ALKALOMRA.

Filtex rt.
V. SZENT ISTVÁN TÉR 75.

titkárat, a megkönnyebbülés olyan sóhaját fakasztotta föl az országban, hogy meg kellett hallania még annak is, aki egyébként csukott ablakok és ajtók mögött s az év nagy részében bukolikus falusi magányból intézi az ország sorsát. Ez a sóhaj jelzi azt a mérhetetlen nyomást, amelyet a gyanúsításoktól, a sültölgő hírektől, üzletektől és rendelkezésektől, szerződésektől és tárgyalásoktól terhes magyar közéleti levegő a lelkekre gyakorol. Tervszerű, előrelátó és okos gazdasági politika nem elég. *Tisztelesség politika kell.* Az a kristályos közéleti tisztesség, amelynek magasságába a magyar közélet a hetvenes évek vidámái után fölvergődött, az a tisztesség, amely a franciscojosefinusi korszak utolsó évtizedeit jellemezte.

Tökéletes nyíltság, a nyilvánosság teljes és korlátlan ellenőrzése, a kijárók számvetése és a kétes üzletek kikapcsolása a kormányzati politika köréből.

Hogy mindez elég lesz-e arra, hogy a mai Bethlen-kormány helyzetét újból megszilárdítsa? Ki tudja? Bethlen István gróf egy külföldi újságról egy ízben arra a kérdésre, vajjon miért idegenkedik annyira

a titkos választójoztól, holott az ország minden alapos ismerőjének véleménye szerint még titkos választáson is többséget kapna, ezt felelte: „En az utódomra gondolok. Lelkiismeretem tiltja, hogy az ő helyzetét elviselhetlenné tegyem!” Köteles szerénységgel most ugyanezt a kijelentését szegeshetjük Bethlen István gróf szívének: *Gondoljon utódjára!* Ma ugyan nincs ebben az országban olyan erős, kifelé is megnyilatkozó ellenzéki erő, amely a kormányt szilárdan lehorgonyzott helyzetéből kiemelni tudná. De azok az erők, amelyeket a kormány gazdasági politikájára kihívott maga ellen, sokkal erősebbek, mint bármiféle ellenzéki csoportosulás. S nem lesz szerencsétlenebb államférfi a kerek világon, mint aki egy hírtelen és váratlan belső megrendülés után kénytelen az ország kormányrudja mellé állni. *Gouverner c'est prévoir!* Kormányozni annyit jelent, mint előre látni. S ez az előrelátás Magyarország mai helyzetében a tehetetlenek bizonyult miniszterek sürgős fölváltását, a kabinet rekonstrukcióját, a gazdasági politika általános revízióját, a közéleti tisztesség szigorú ellenőrzését s lelkiismeretes, komoly szakértelemmel kidolgozott, rekonstrukciós terv fölpítését jelenti.

Rendelettel akarja korlátozni a posta a betegek villamosgépekkel való gyógyítását, hogy zavartalaná tegye a rádió működését

Kelen tanár, az egyetem Röntgen-intézetének vezetője kijelenti, hogy az orvosok a holnapi értekezleten a leghatározottabban visszautasítják a postaigazgatóság tervét

(A Reggel tudósítójától.) Különös kérdés foglalkoztatja néhány nap óta azokat a budapesti orvosokat, akik Röntgen-, diathermiás és más villanyerővel működő gépekkel gyógykezelik betegeiket. A m. kir. posta vezérigazgatósága ugyanis egy rendelet kiadására készül, amelyben szabályozni kívánja a villanyerővel dolgozó gépeknek, elsősorban a Röntgen- és diathermiás apparátusoknak a használatát, amelyek a rádióvetést zavarják. A posta rendelettervezetét eljuttatta az érdekelteknek, akik most foglalkoznak azokkal a kérdésekkel, amelyeket a tervezet érint. Dr. Pogány Béla műegyetemi tanár *kedden délután 6 órára hívta össze az érdekelteket* orvosokat a műegyetemre, hogy az orvosok tegyék meg észrevételeiket erre a rendelettervezetre. A főváros orvosi körében

nagy megütközést keltett a posta terve, amely a betegek kezelését a rádió zavartalan élvezése miatt szabályozni és korlátozni akarja.

Dr. Kelen Béla tanár, az egyetemi központi Röntgen-intézet vezetője a posta rendelettervezetével kapcsolatban a következőket mondotta *A Reggel* munkatársának: — A posta tervezetének olyan szakaszai vannak, amelyek a betegek gyógykezelését akarják korlátozni, érthető tehát, hogy ez ellen a főváros orvosársadalma a legélesebben fog állást foglalni.

Azt akarják hogy a villanyerővel dolgozó gépeket az orvosok kötelesek legyenek olyan tompító készülékekkel felszerelni, amelyek ezeknek a gépeknek a rádióvetéleire ható zavarásait kiküszöbölik.

Külföldön is próbálkoztak már ezzel, de ezek a kísérletek nem jártak eredménnyel. Lehetséges a postának az a kívánsága, hogy az

orvosok saját költségükön legyenek kötelesek ezeket a tompító készülékeket felszerelni akkor, amikor teljesen bizonytalan, hogy ezzel valóban sikerülni fog a rádiót zavaró hatásokat megszüntetni. Ezek

a tompító készülékek horribilis összegekbe kerülnek s ezt a jelentékeny pénzáldozatot nem hozhatják meg az orvosok a mai nehéz viszonyok között

csak azért, hogy zavartalanul élvezhessék a rádiót. *A leghatározottabban tiltakozni fogunk keddi értekezletünkön a tervezetnek azon szakasza ellen, amely szerint a postának jogában lesz alkalmazottait idegen lakásokba küldeni azért, hogy megállapítsák, vajjon van-e a lakásban olyan készülék, amely a rádiót zavarja s ha van, akkor a gép tulajdonosa záros határidőn belül köteles legyen tompítókészüléket beszerzeni. Nevelésügynek kell tartani azt a szakaszt, hogy abban az időben, amikor a broadcasting működik, bizonyos orvosi gépeket, így például a diathermiás gépeket egyáltalán ne lehessen használni.* Ezek szerint tehát a diathermiás kezelésre szoruló betegeket csak éjjel 12 óratól reggel 8 óráig lehetne kezelni.

Ezenkívül meg akarja tiltani a posta a Röntgen-induktorok használatát is. A keddi értekezleten rá fogok mutatni arra, hogy mennyire kivihetetlen a posta terve, hiszen ha csak azt a szakaszt nézem ennek a tervnek, amely szerint a postának jogában áll fölkerülni a rádiót zavaró gépeket, akkor mindenki előtt nyilvánvaló, hogy például az egyetem autonómiaját is a legflagrantsabban megsértették, ha egy postaalkalmazott az egyetem épületében házkutatást tartana. A keddi értekezleten

a leghatározottabban fogjuk visszautasítani a posta tervét, amellyel az orvosok gyógyító munkájába akar beavatkozni.

Kornai József festőművész, Rajna Alice színésznő férje, vasárnap délután vérmérgőzésben meghalt

(A Reggel tudósítójától.) Kornai József, az ismert és tehetséges festőművész, a budapesti író- és művészcivilizáció kedvelt tagja, 38 éves korában

vasárnap délután tragikus hirtelenséggel meghalt.

Az elhunyt festőművész már mint ifjú, *Fereneczy*, később *Kernstok* tanítványa volt. Tanulmányait Párisban és Londonban folytatta, sűrűn állított ki a budapesti tárlatokon, ahol jelentős sikerei voltak. *Több ösztöndíjat nyert és egy ízben a Lipótvárosi Kaszinó díját is ő kapta. A Nemzeti Szalonban rendezett legutolsó csoportkiállítását a kritika egyhangú lelkesedéssel fogadta.* A háború előtt Amerikában töltött két évet s mint portréfestő aratott sikereket. A háború kitörése előtt

viszajött Amerikából, hogy feleségül vegye gyermekkorú szerelmét, Rajna Alice színésznőt,

akivel boldog, harmónikus családi életet élt. Az utóbbi években már nem festett, inkább művésztörténeti studiumokkal foglalkozott s nemcsak a budapesti, de a külföldi műkereskedők is sűrűn vették igénybe szakértelmét. Az elmúlt héten egészen *jelentéktelenek látszó tisztsós mandulagyulladás* támadt, mely

24 óra alatt halálos infekciót okozott.

A Korányi-klinikáról vasárnap délben saját kívánságára hazaszállították az agonizáló művészt. Délután hat órakor meghalt.

BUDAPEST KEDVENC VIRÁGA AZ ÁBRIS RÓZSÁJA ROYAL APOLLO

Előadások: 5, 7/8 és 10 órakor

Igazán olcsó csillárt

csak a **METEOR** rt-nél vásárolható! Podmaniczky-u. 27/j, Teréz-körút sarkok

Néző az áráink!

Egylángú misszív bronzcsillár	
Lakásban felszerelve	18.— P
Ugyanaz néglángú	28.— P
Ugyanaz ötlángú	44.— P

Fiók: Vámbáczkört 11
Óriási választék! Kérje új árjegyzékünket!

Miért legjobb és leggazdaságosabb „ZEPHIR“-kályha? Megtudja, ha elővessz HÉBER SÁNDOR kályhagyárt, Vilmos császár-ut 39 legújabb árlapját. Ingyen küldi.

**JÓ BUNDA
SZÉP BUNDA:**

PERL BUNDA

V. LIPÓT-KÖRUT 11. TELEFON: 105-43

Szépen butorozott Andrassy-utl, Köröndre nyíló, garantáltan tiszta balkonos szoba

telefon, fürdőszobahasználattal, II. emelet, lift, uri esztétikánál egy, esetleg két személyre, kiadó. Andrassy-ut 89. II. em., 2.

Károly-körút 22

Megszűnik végleg

egy nagy áruháza

a Károly-köruton

Eredeti angol férfiszövetek

Átmeneti és télikabát-kelmék

Női francia szövetek és selymek

Vásznak és damasztárak

Mindennemű textiláruból zsufolt raktár

Érdemes mindenkinek vételkényszer nélkül megtekinteni

Károly-körút 22. szám

Kettős lábtörést szenvedett vasárnap Kalmár Jenő, a legjobb magyar futballista, aki a legjobb esetben is csak félév múlva léphet újból pályára
Látogatás Kalmár betegágyánál a Park-szanatóriumban

(A Reggel tudósítójától.) A magyar futball hosszú hónapokra elvesztette minden idők egyik legtehetségesebb és legszimpatikusabb játékosát:

Kalmár Jenő, a magyar válogatott csapat centerfőnöke a vasárnapi Hungária-Ferencváros-mérkőzésen lábát törte.

A meccsen jelenlevő Molnár főorvos fölügylete alatt nyomban beszállították a Park-szanatóriumba, ahol a főorvos megvizsgálta, megrentgenezte és gipszbe tette a lábát. Este 1/7 órakor

Molnár főorvos

már el is távozott a sanatóriumból, ezt megelőzően pedig a következőket mondotta a sérülés súlyosságáról A Reggel-nek:

— A sérülés meglehetősen súlyos. A jobb láb sipesontja és lábszársontja törött el, a lábát most próbálékonyan gipszbe tennem, de csak két-három nap alatt dől el, hogy a sérülésnek minő következményei lesznek.

A sanatórium második emeletének folyosóján már ott táborozik a Hungária egész vezetősége, a csapatnak csaknem minden egyes tagja,

kemény futballisták, akiknek most könnyű bujkálni a szemében,

lelkes Hungária-hívők és futballrajongók, akik eddig csak a pályán látták és tapsolták Kalmárt és most ott szorongának a II. emelet 98. számú betegszobájában. Egy szó sem esik arról, hogy ki nyerte meg a Ferencváros-Hungária-mérkőzést, mindnyájan fájó szívvel, lesújtva állapítják meg, hogy

ennek a mérkőzésnek csak egy vesztese van: a magyar sport, a magyar futball.

Brüll Alfréd, a Hungária elnöke lábujjhegyen vezet be a fehérre lakkozott sanatóriumi szobába. A fehér ágyon mozdulatlanul fekszik a legjobb magyar futballista, beesett arcaát zöld fényvel árasztja el a villanylámpa üvegernyője. Az elnök megsimogatja kedvenc „fiának” izzadt homlokát és megnyugodva mondja:

— Hála Istennek, liza nincs.

Az ágy körül ott ülnek Révész és Takács trénerek. Mandi a hátvéd és Barátky, az ugyancsak sérült fiatal csatár. Lehorgaszott fejjel, könnyes szemmel ülnek ott, siratják a sorukból hosszú időre kidőlt bajtársat és egy kicsit önmagukat is siratják, a keserű futballistásorsót. Künn a folyosón egyre növekszik a részvétellel érdeklődő tömeg.

Brüll elnök

szomorúan magyarázza:

— A jobb lábának mindkét sipesontja, a sipes- és a lábszársont is eltört. A törés nyílt. Molnár főorvos művészi kőtest csinált és így remélhetjük, hogy

a sérülés, ha nem lesz komplikáció, hat hét alatt gyógyul.

Ha komplikáció áll be — nem, nem, attól az Isten óvjon bennünket! Így is óriási a veszteségünk. A szerencsétlenség úgy történt, hogy Kalmár és Amsel, a ferencvárosi kapus, egyszerre értek a labdához. Kalmár nyújtott lábával akarta a labdát Amsel előtt a kapuba juttatni, de

a kapus rávetette magát a labdára olyan nagy erővel, hogy a csatár jobb lábának mindkét sipesontja eltört.

Fodor Henrik,

a Professzionista Labdarugószövetség főtítkára ezeket mondja:

— Borzasztóan lesújt bennünket ez a szerencsétlenség. A mérkőzés eredményével nem törődünk, nem is tulajdonítunk neki semmi értéket. Sajnos, ez a szerencsétlenség nem az első nálunk. Így történt ez Orthán és Braun Csibivel is. Joggal reméljük azonban, hogy

Kalmár sérülése gyorsan fog gyógyulni és nem hagy nyomot maga után,

mint Orthán és Braunnál. Ez még a szerencse a szerencsétlenségben. A sérülés azonban még így is meglehetősen súlyos és

Kalmár a legjobb esetben is csak a jövő szezonban, féltésztendő múlva, április táján léphet a pályára.

A folyosó végéből zokogás hangzik: ott bujnak össze a kék-fehér csapat játékosai, akik centerüket siratják. Fájdalmukban osztozik az egész magyar sporttársadalom. (L. D.)

Goldberger-Bemberg
PARISETTE

összehasonlíthatatlan népszerűségének újabb bizonyítéka:

69.763

jelmondat érkezett ötszavas pályázatunkra. Sok ezer hölgy küldött elismerő levelet, olyanok, akik már mult évben is viseltek Parisettet: mindannyian kifejezést adnak tökéletes megelégedésüknek és szeretetüknek, amikor a Parisetteről irnak és nagy érdeklődéssel várják új Goldberger-Bemberg cikkeinket.

A JURY DÖNTÉSE:

I. díj 500 P Diadal! Diadal! Goldberger-Bembergben minden nő fiatal

Nyerte: özv. dr. Lossonczy Gézáni Budapest IV, Ferenc József-rakpart 16.

II. díj 300 P Jövő divatja — Divat jövője Goldberger-Bemberg

Nyerte: Engel Vilmosné Budapest V, Pannónia-utca 4/c

III. díj 200 P Áruink becsét Igazoló pecsét

Nyerte: Chikán Ferenc nyug. számtanácsos Nagykatá

A tíz harmincpengős vigaszdíjat a következők nyerték:

Dr. Fuchs Jenő ügyvéd, Sári jelige Mátészalka — Biró Elek, Nagyvárad, Pável-utca 4. — Gerő István és Fodor Endre, Ujpest 4 — Erényi László, Budapest VI, Eötvös u. 2 — Horváth László, Budapest VII, Rottenbiller-u. 44 — Dóczy László, Budapest VII, Rákóczi-ut 10 — Balázs Pál, Budapest V, Csáky-u. 23 — Bencze Jenő, Budapest VII, Elcmér-u. 35 — Gelányi András, Budapest VII, Gervai-u. 84 — báró Korányi Erzsébet, IV, Váci-u. 42.

Budapest, 1929 október hó 12-én

Heltai Jenő

a jury elnöke

Fodor Henrik

a jury tagjai

Chikán Ferenc

Vigyázzon arra, hogy minden méter „Goldberger-Bemberg” szelnycomással legyen ellátva, nehogy mást kapjon, mint a kifűnően bevált

Goldberger-Bemberg
ANYAGOKAT

Százegy panaszt és kivánságot tárgyalt vasárnap a békésmegyei kiscgazdák gyűlése

„A szónokok élesen támadták a kormányt, amely „a takarékoságot hangoztatja, de az ellenkezőjét műveli”

Békéscsaba, október 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap délelőtt tartotta nagygyűlését a Békésmegyei Kiscgazdák Egyesülete Csizmadia András képviselő elnöklété alatt. A gyűlésre a környékbeli tanyákról, valamint a vármegye minden nagyobb községéből, Gyomáról, Orosházáról, Mezőberényből, Szarvásról, Gyuláról is nagy számban jöttek el a kiscgazdák, hogy demonstratív módon juttassák kifejezésre sérelmeiket és kivánságaikat. Csizmadia András megnyitóbeszédében higgadságra intette a gazdákat, mert — amint mondotta — csak így várható eredményes munkálkodás és csak így lehet kívánalmainknak az országban visszhangja. Piko Béla (Gyoma) után Borqulya Pál volt szarvasi képviselő éles szavakkal támadt ki a mai rendszer ellen.

A kormány állandóan a takarékoskodást hangoztatja és erre inti az adózókat — ugymond —, de maga az ellenkezőjét műveli.

A gazdáknak nem kellően kell, hanem az, hogy kereskedelmi szerződésük révén megnyitniak a magyar föld terményei előtt a külföldi piacok. A legjobb az volna, ha egész Európában megszűnének a vámhatárok.

Kesjár Pál (Szarvas) ugyancsak rendkívül éles ellenzéki beszédet mondott, amelyben azt

fejtegette, hogy minden tekintetben bizalmatlan a mai kormánnyal szemben, mert annak hiába panaszodik akárki, nem hogy nem intézkedik, de mégcsak meg sem hallgatja a panaszokat. Dr. Csige-Vargha Antal, az egyesület ügyvezető igazgatója hosszú beszédben

rengeteg gazdapanaszt sorolt föl.

— Szaporítják a sok állami autót, a sok magas állást és mindig több a luxus! — mondotta. — Ha a kormány nem siet a gazdatiszadsadalom segítségére, akkor rövidesen kicsuszik a föld a magyar gazda

Tavasszal mégis választhat a főváros, mert a belügyminiszter átdolgozott javaslata alapján nem kell új választói névjegyzéket összeállítani

(A Reggel tudósítójától.) A fővárosi törvényhatóságának közgyűlése szerdán tiltakozik a belügyminiszter fővárosi javaslattervezete ellen, de a kormányhoz közálló helyen máris megállapítják, hogy a közgyűlés immár nyitott ajtót dönt, amennyiben a tervezettel

lába alól. A kiscgazdatiszadsadalom megmentésére sürgős intézkedések kellenek, különben ennek az értékes társadalmi osztálynak teljes megsemmisülése várható. A kiscgazdák hitelek tökéletesítését. Azonnali és radikális segítségre van szükség, mert ma a megyében egy második földbirtokreform van kialakulóban: a kiscgazdák kezében napra kevesebb a föld.

Metz János (Gyula) a pazarlás ellen beszélt, utána Kesjár Pál még egyszer felszólalt és még erősebben támadta a kormányt. Ekkor valaki melléje furakodott,

sugdosni kezdett a fülébe,

amire Kesjár halkabb hangon kezdett beszélni, majd elhallgatott és leült. A gyűlés ezután egyhangul elfogadta az előterjesztett szűkegy határozati javaslatot, amelyek ugyanennyi panaszt és kivánságot tartalmaznak a gazdák helyzetének enyhítésére.

szemben megindult általános offenzíva nyomása alatt a belügyminiszter elhatározta, hogy

a tervezetet gyökerestől átdolgoztatja.

Természetes, hogy ilyen körülmények között a fővárosi választás újabb eltolódásnak veszedelme fenyeget, mivel az új fővárosi javaslat karácsony előtt már semmi esetre sem kerülhet a törvényhozás elé. A késedelem ellen-súlyozására most azt az indítványt terjesztették a belügyminiszter elé, hogy

az új javaslat ne változtasson a választójogra vonatkozó régi intézkedéseken, mert ebben az esetben nem kell új választói névjegyzéket összeállítani, ami a választás kiírása szempontjából hathónapos időnyereséget jelent.

Beavatott helyen közölték A Reggel-lel, hogy a belügyminiszter már hajlik erre a megoldásra és ebben az esetben a fővárosi választást tavasszal még akkor is meg lehet tartani, ha az új javaslat csak karácsony táján kerül a parlament elé.

— Apponyi is felszólal a külügyi bizottság pénteki ülésén. A képviselőház külügyi bizottsága pénteken újra összeül és beavatott körökben ny tudják, hogy ez alkalommal a miniszterelnök a jövőtől kérdésként nyilatkozik részletesen. Felszólal az ülésen gróf Apponyi Albert is, aki a hét közepére érkezik Budapestre.

— Az országos bányászati és kohászati egyesület vasárnap tartotta rendes közgyűlését, amelyen határozatot hoztak a bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolának a műegyetemmel való egyenrangúsítása érdekében. Zorkóczy Samu elnöki megnyitójában hangoztatta, hogy a magyar vas- és acéltérmetelés tulszámolja a békebelit.

— Woroniecki Micsiszláv herceg vértanuhalálának évfordulója. A Magyar-Lengyel Egyesület vasárnap emlékünnepepét rendezett Woroniecki Micsiszláv herceg vértanuhalálának nyolevanadik évfordulója alkalmából.

REGGELTŐL-

ESTIG

DIANA

SÓSBORSZESZ

MOSDÓVÍZÉBE NEHÁNY CSEPP:

DIANA

HA HAZATÉR A SPORTOLÁS BÓL:

DIANA

SZOBATORNA UTÁN LEDŐRZSÓLESRE:

DIANA

FÜRDŐKÁDJÁBA EGY FÉL POHÁR:

DIANA

SZÁJ-ÉS TOROK-ÖBLÍTÉSRE:

DIANA

MUNKA UTÁN, HA KIMERULT:

DIANA

EBED ELŐTT EGY KOCKA CUKORRA NEHÁNY CSEPP:

DIANA

KIMERÜLT IDEGEK MEGNYUGTATÁSÁRA:

DIANA

DÉLUTÁNI SETAJA ELŐTT FÁJÓS LABÁNAK BEDÖRZŐLESÉRE:

DIANA

A NYUGODT, MÉLY ALVÁS ELŐFELTÉTELE:

DIANA

HAJÁNAK ÉS FEJBŐRENÉK:

DIANA

Fényes Marcel

uridivatáru üzletében
meglehető olcsó árban kaphatók:

Remek kivitelű dejalene, oxford és ratinó
Pyjamák 20—26—29 P

Különleges „cybelin”

Házikabátok 38—40 P

Borsalino kalapok 20 P

la flanelingek 12 P

Szenzáció

Nyakkendőujdonások 5 P

nagy választékban

VI, Teréz-körut 34. sz.

SAKORVOSI rendelés
vás- és nemibeteg részre
EZÜST SALVARSAN OLTÁS
Rendelés egész nap, Rakóc-ut 22, I. sz., Rákóc-ut szeptem

Medveg Vili és egy volt banktisztviselő követték el a legutóbbi nagy kasszafurásokat

A banktisztviselőt és egy társát vasárnap elfogták, Medveg az utolsó pillanatban megszökött

(A Reggel tudósítójától.) A nagystíli kasszafuró betörőket, akik két héttel ezelőtt vasárnap éjszaka két páncélszekrényt furáltak meg a Károly-körtúli Ledermann-féle textilüzletben, ahonnan nagyon sok ékszerszabottak el s ezenkívül több más betörést is elkövettek, most

vasárnap sikerült elfogni.

Hosszas kutatás után a rendőrség arra a tapasztalatra jutott, hogy míg régebben a betörők külvárosi kocsimákban és más kétes helyeken tanyáztak, az autóbíró időkben az ugynevezett bűnöző alvilág cobból az apaszkörnyezetből teljesen eltűnt; az újabb idők betörői

elegánsan öltözködnek, ugynevezett uri betörők

s az elegánsabb kávéházakban észrevétlenebbül végűnek el a nagy fővárosi forgalomban. E tapasztalat alapján a rendőrség most már az ismeretbő kávéházakban kezdett nyomozni s Horváth Vendel detektív-főfelügyelő csoportjának ezen a nyomon sikerült is eredményt elérnie. A detektívek legutóbb megtudták, hogy a Royal-szálló udvari kávéházában jól öltözött férfiak többféle ékszerszabottak el. Rajjöttek, hogy az ékszerszabót Grosz Simon

volt banktisztviselő

árusította, akiről megállapították, hogy lopásokért már többször büntetve volt. Grosz figyelni kezdte és kiderült, hogy más kávéházakban rendszeresen érinkezik Valentin Miksdal, akit mint régi betörőt ismernek a detektívek. Erre mindkettőjüket elfogták, ház-

kutatást tartottak náluk és vasárnap vallatásra fogták őket. Valentin Miksa rövidesen bevallotta, hogy Grosz Simonnal és

egy régi híres kasszafuróval, Medveg Vilivel ők hárman követték el

a Károly-körtúli betörést, továbbá a Barosay-utcában a Melocó Péter cégnél történt betörést is. Medveg Vili szereplése meglepetés volt, ez a híres betörő ugyanis, miután néhány évvel ezelőtt kiszabadult, megfogadta, hogy tisztességes útra tér, vendéglős lesz és sürin meg is íentel a rendőrségen, hogy megtérését igazolja. Medveg annyira bizott jó hírében, hogy még akkor is a fővárosban tartózkodott, amikor két társát már elfogták. Ugy látszik, remélte azt is, hogy Valentin és Grosz semmit sem fognak bevallani. Amikor azonban

Valentinél vasárnap házkutatást tartott a rendőrség, Medveg ezt észrevette és az utolsó pillanatban megszökött.

A rendőrségen vasárnap késő estig folytatták Valentinék kihallgatását, mert az a gyama, hogy ők követték el a Rákóczi-úti betörést is, ahol négy izület fosztottak ki, többek között a Fischer-féle ékszerszabót, ahonnan ugyancsak sok ékszerszabottak el s valóságzűnek tartják, hogy a Blaha-Lujza-teri postahivatal kárablása is őket terhelte. Ezeket a betöréseket azonban Valentin tagadja. A rendőrségen, amely folytatja a nyomozást, vasárnap már előállították Valentinék orgazdúit is, akik ellen szintén megindították az eljárást.

Egy árva zongora és egy árva asszony

(A Reggel tudósítójától.) Tamássy Pali lakásán jártam vasárnap délelőtt. Huszár-főhadnagyi uniformisában ott fekszik két napja a kerépesi temetőben, harminchat éves volt, vőlegény és ifjú szerző. Négy nappal az első premérje után és négy nappal az esküvője előtt meg kellett halnia.

Az Andrassy-úti finom művészlakásban egy szőke leány borul reám. Tassy Mária, színésznő, Tamássy Pali menyasszonya. Kis feketé pianinó áll a sarokban, rajta két arany babékoszoru. Az egyik a színházé, a másik föliratán még ott remeg a premierzgalm: „Veled drukkoltunk”...

„A premér ulti meg” — mondták. Ezért élt, erre várt, ezért dolgozott évek óta, csak ezért! Hogy egy szép nagy estén odaállhasson frakkban a lámpák elé, hogy egy ilyen csillag, fényes, forró estét megerjen. Megérte — és azután meghalt. Mindent halálos komolyan vett, ami a próbákban történt, először volt egészen közel a színházhoz s győzve volt a szíve.

Fővárosi üzletszerzők első uriszabóüzletbe

fixummal és jutalékkal fölvetének. Olyan urak ajánlatát kérjük Blockner hirdetőbe (IV. Városház-utca 10) „Felső tiszteri” jelzére, akik működési lehetőségüket plauzibilitás tudják tenni. Az elvállalando munkáért könnyen betölthető és nagy jövedelmet hozhat, minthogy legrégibb cégről van szó, amely jutányos áron legkitünőbb portékát ad.

Mult hónapban Wenekobach professzornál voltak vele Bécsben a szíve miatt. „Kímélnie kell magát” — mondta a tudós professor és Tamássy Pali hazajött a „Tommy és társa” próbáira.

Gazdag szülők gyermeke volt, a családban, társaságban mindenkinek ő volt a kedvence, Liebling volt, ő volt az imádot fia, aki szabadon költhezhetett, apanáza volt, de az édes anyja minden évben külön is ranszírozta. A szülők örültek, hogy a fiuknak művészajlamai vannak, kiküldték Berlinbe, Párisba, Londonba, hogy képezze magát, tanuljon.

S be is utazta egész Európát. Jól, könnyen, vidáman élt, sokat éjszakázott. A tanárok konstatalták, hogy sok coffein és sok nikotin volt benne. Korán kezdte az életet, azért volt győzge a szíve.

Két évvel ezelőtt teljesen megváltozott. Akkor ismerkedett meg a menyasszonyával, azóta teljesen polgári életet élt, volt egy japán szakácsa, egy zongorája s egy szép menyasszonya. Boldog volt.

Utolsó nap megérezte, hogy meg kell halnia. „Mária, kérem, azonnal hívassa el Ernőt és Bandit. Menjének a városházára, el akarom venni magát, azonnal.” Hörgött.

A finom, szép színésznő, aki életének hü, boldog társa volt, itt áll előttem, fekete ruhájában, kék szemével, a porbasujtva, könnyek

között. „Hát mért nem küldött el értük, az Istenért?” — kérdelem.

— Az oxigén volt a fontos, nem — az! Négy ballon oxigén adtuk be neki aznap. Gondoltam is én egyébre. El sem mozdulhattam volna mellőle, hisz rajtam kívül senki észre nem vette, ha szivattakja volt. En rögtön észrevettem, kékülni kezdett ilyenkor...

A szobában fűben vannak barátai. A temetőről beszélnek. Hogy Máriának egyedül kellett állnia az egyik sarokban. Már ahogy az ilyenkor történni szokott. A darabról. Amelynek egyetlen sorát le nem írták, egyetlen számát meg nem hangszerezték addig, amíg Mária hozzá nem szólott. Anday Ernő, a darab librettistája megszólalt:

— A darab legkomolyabb munkatársának tekintette ő is és tekintem én is magát — mondja neki. A szőke színésznő csak sir. „A tantárvéket tudniillik nem Mária fogja kapni” — fordul hozzám csüdesen.

— Hanem?

— A kislíu gyámja.

— De hiszen annak nincs szüksége reá. A gazdag nagyanyja neveli!

— Mégis így van... Pedig Mária hozott össze Palival, én azelőtt nem is ismertem őt. Mondta, hogy Palinak van egy darabja való muzsikára, dolgozunk együtt. Ez a darab a Mária érdeme...

Csak nézem ezt az összetört leányt, aki ittmaradt, akit egy halott ilyen árván itthagytak. — A zongoráját ki nem fogom nyitni soha, zokogja magábarokkára. Majd: „Tegnap lett volna az esküvőnk. Egész nyáron erre készült, hogy — majd egy héttel a premér után...”

Tassy Mária lett volna a harmadik Tamássy Pálné. Első felesége Korda Mária, második Hossay Rózi volt. Mind a kettőtől elvált. A koporsó mellett a Király-Színház zenekara a „Tommy”-ból való kedvene dalát játszotta el bucsuzól, az operett legszebb jényszámát: „Csak téged szeretlek, te drága...” Ezt a dalt Tamássy Pál Tassy Máriának írta. Zokogva folytatja:

— Mielőtt agonizálni kezdett volna, mindenkit kiküldött a szobából, csak én maradok itt,

**A rendkívül nagy érdek-
lődésre való tekintettel**

**hétfőtől, október hó 21-től
szombatig, október 26-ig**

áruházunk teaszalonjában
II. emelet

ismét

minden délután 4 órakor

Divat-revü

Uj ruhák, kabátok stb.
bemutatása 20 mannequin
közreműködésével

Kérjük, gondoskodjon idejében jegyekről

(melynek P 1.50 árában a teljes
uzsonna is bennfoglaltatik),

minthogy naponta csak 300
látogatót tudunk elhelyezni

**Jegyek elővételben áruházunk
minden pénztáránál kaphatók**

KUTNEWSKY

Szücs

Szalón

Szines

Szörmeáruí

Szenzációsak

IV, KRISTÓF-TÉR 6.

Legujabb modeljeink a n. é. közönség rendelkezésére állanak.

Régi, bevált szabóüzletem

kis rezszivel a legkitünőbb
munkásokkal dolgozik!

Előnyös angol szövöetbevá-
sárlásaim lehetővé teszik

raglánok, átmeneti és télikabátok

készen vagy mértékutáni olcsó eladását,

WIDDER férfisabó
VI, Városház-u. 20. Tel.: Aut. 980-20

mondotta. Az édesanyja letérdepelt az ágy mellé, hogy ne lássa, hogy bent maradhasson. Azt kérdezte: „Csak te mondd meg, hogy meg kell-e halnom, neked hiszek.” És én nékem meg sírnom sem volt szabad, amíg meg nem halt, még azt találta volna mondani valaki, hogy — színesnő vagyok...

Nem értem ezt a fojtott keserűséget, ezeket a ki nem mondott szavakat. En csak egy szenvedő nőt látok, akinek ájult a lelke a fájdalom-

tól. Aki két évig társa, szerelme, — menyasszonya volt egy fiúnak, aki meghalt. Lehetetlen, hogy a gyöngédséget bárki meg akarná tagadni tőle...

Béncék abba a szobába... A nagy díófaág földulva, szétszedve; ugy, ahogy szétszedték azután. Az éjteliszekrényen két fénykép van egymás mellett. Az édesanyáé s a menyasszonyé. Oly békésen megférnek egymás mellett. Egyed Zoltán.

Este „virág“, nappal „macska“ a legujabb divat szerint a párisi nő

Páris, október 18.

(A Reggel tudósítójától.) Párisban nem minden válik be, amit a nagy kollektívok hoznak. Hol elfogadják a nők a nagy szabók újításait, hol nem fogadják el... Ma ezt a divatot látjuk Páris fashionable hölgyein:

Dél előtt,

a Bois de Boulogne korzóján, vastag sevitőből, „háromnegyed“ hosszban készült sportszerű kabátokat — többnyire széles övvel — amelyek alól kikandikál a vékony tweed- vagy mintás jersey-ruha. Jó tenyérnyire villan ki a meghosszabbodott alj a kabát alól... Vagyis

a ruhák kivétel nélkül meghosszabbodtak,

ha nem is mindegyik bővült ki. A derék visszakörült természetesen helyére és igen sok váll körüli látunk rövid pellerineket. A köpenyeket gyakran díszíti kétármalatu gallér, azonos szőrméből, amely csak rövidszálú lehet, ugy mint asztrakán, hermelin és a nyirt bárány, nyul és patkány variációk. Ugyanekkor a sétányokon látunk néhány oldalt nyitott, sportszerű szoknyát, amelyek járásközben megmutatják a ruha szöveteiből készült, sportszerű nadrágot. Ez a diszkrét színű és szabású viselet nem hat kihívóan a sportladyknak, sőt egyenesen ugy hat, mint a bon ton divatja a közelmult pikáns kilengéseivel szemben... Elhagyjuk az utcai korzót és körülnézünk

a délutáni teázókban,

öt és hét közötti összejöveteleken: sok a gyapjú-

kelme, a bársony és a panne. Gazdag anyagok ezek, gazdag és változatos színekkel s az imprimé még mindig erősen tartja magát. A gyapjú-imprimék legujabban sokat vettek át francia néprajzi motívumokból (parasztkendők-ből stb.), míg a velourok, panneok és esti mousselineok az állat- és növényvilágot stíljálják, vagy modern művészek geometriai ábráit mutogatják... De látunk délután faille- és lágy moiré-selymeket is. A moirék esetleg saját színben csikozottak. Az aljak hosszúak s a volánokuk, harangrészbetéteknek, virágkehelyeszerű összeállításoknak nagy változatoságát tapasztaljuk.

Az esti ruhák kivétel nélkül földig érnek,

de sok megköveteli ezen fölül az uszályt s a divat leszavazta azokat a hölgyeket, akik ragaszkodtak ahhoz, hogy finom lábszárukat legalább frontrezben fedetlenül hagyják. Az idén ez nincsen. A dus virágkehely, amelyet a ruha alja szimbolizál — prolongálódik a parkettig. És nem érdektelen, ha már összehasonlításoknál tartunk:

este virág akar lenni a párisi nő, bizonyos fölkapott nappali ruhákban pedig — macska.

Pardon, macska a szó igazi értelmében... Legalább erre a bársonyos, hízkelődő állatra emlékeztetnek azok a tömört és zárt prémgallérok és szuszgesztív magas nyakdíszek, amelyeket most igen kedvelnek a valóban nem pszichológusok, kacér és divatos párisi hölgyek.

Bethlen egyenliti ki a belügyminisztérium és a pénzügyminisztérium között fölmerült súlyos ellentéteket a községi javaslat ügyében

A pénzügyminisztérium ragaszkodik az ellenőrzés jogához, a belügyminisztérium viszont nem hajlandó belenyugodni hatáskörének szűkítésébe

(A Reggel tudósítójától.) Két héttel ezelőtt A Reggel hozta elsőnek nyilvánosságra a községek háztartásáról szóló javaslat tervezetének érdekes részleteit és e közlés alapján néhány lap azt írta, hogy a községi javaslat már elkészült és rövidesen a képviselőház elé kerül. Teljesen beavatott helyen közölték A Reggellel, hogy a javaslat végleges szövege nemcsak hogy nem készült el, hanem

még az alapelvek körül is olyan éles ellentétek merültek föl a belügyminisztérium és a pénzügyminisztérium között, hogy ezeknek kiegyenlítése céljából legfelsőbb fórum maga Bethlen miniszterelnök fogja kimondani a döntő szót.

Komplikálja a helyzetet, hogy tulajdonképpen nem is egy, hanem három tervezet foglalkoztatja az illetékes tényezőket. A pénzügyminisztérium javaslattervezetét Lukács Ödön miniszteri tanácsos, a városi osztály vezetője dolgozta ki, ezzel szemben készült egy

belügyminisztériumi ellenjavaslat

és ugyanazok a belügyminisztérium egyik vezető tisztviselője dolgozta ki egy kompromisszumos tervezetet, amely lényegében a jelenlegi állapotot konzerválja. Egyelőre azonban sem a pénzügyminisztérium, sem a belügyminisztérium nem akar tudni kompro-

misszumos megoldásról. A pénzügyminisztérium ragaszkodik ahhoz, hogy

öt illesse meg a községek háztartásának ellenőrzési joga,

ami egyedül garantálná a politikai szempontoknak teljes kizárását, a belügyminisztérium viszont nem hajlandó belenyugodni hatáskörének szűkítésébe és ezért a Lukács-féle tervezettel szemben heves ellenállást fejt ki. A belügyminisztérium tervezet szerint a pénzügyminisztérium továbbra is csupán véleményező szerve maradna a belügyminisztériumnak. A fölmerült ellentét egyelőre áthidalhatatlannak látszik, úgy, hogy az illetékes tényezők véleménye szerint nem fog eredményre vezetni Scitovszky és Wekerle miniszterek személyes táncoskódása sem, vagyis a miniszterelnöknek kell majd a közvetítő, illetve a jellebbezési fórum szerepére vállalkoznia. Kétségtelen, tehát, hogy a javaslat kidolgozása még hónapokat vesz igénybe, úgy, hogy a nagyfontosságú javaslat előreláthatóan csak az év elején kerülhet képviselőház elé. Ami egyébként a Lukács-féle tervezet pénzügyi rendelkezéseit illeti, ezeknek lényege az, hogy

a községektől elveszik a kereseti adót és ennek helyébe a házadójövedelmet kapják meg,

ami azt jelenti, hogy a jövőben jelentékenyen nagyobb összeg fog a súlyos anyagi nehézségekkel küzdő községek rendelkezésére állni.

Görgy József „tyukkölcsön-ügye“ e héten kerül az összerférhetetlenségi bizottság elé

Erdőhegyi főispáni kinevezése a keddi hivatalos lapban jelenik meg

(A Reggel tudósítójától.) Gróf Teleki Tibor, a képviselőház összerférhetlenségi bizottságának elnöke, még e héten összehívja az összerférhetlenségi bizottságot, hogy letárgyalja Görgy Józsefnek ugnemzett „tyukkölcsön-ügyét“. A bizottság állásfoglalása elé politikai körökben érdeklődéssel tekintenek, de nem tartják kizártnak, hogy amennyiben Görgy somogyi főispánjáról rövidesen megtörténik a döntés,

ítéletéhezatala nem fog sor kerülni, amennyiben Görgy József ezt megelőzően lemond mandátumáról.

A főispáni karban beálló változások során végleges döntés egyelőre csak Erdőhegyi Lajos szabócsai főispánjáról történt. Ez a kinevezés, beavatott helyről szerzett értesülésünk szerint, a keddi hivatalos lapban jelenik meg és Erdőhegyi még aznap lemond kemecsei mandátumáról, amelyet Kállay Miklós, az új kereskedelmi államtitkár kap meg.

Szenzációs

a
Parisien Grill

október havi műsora

Kapusnak, portásnak, urasági

inasnak ajánljuk
24 éves vidéki fiatalember a legjobb ajánlásokkal. Orosz István, Váci-ut 106, ajtó 7

ANGLIA

a legtöbb teát fogyasztó ország. A brit sziget lakói fejenként átlag napi 8 eszészé teát isznak. És Anglia büszkélkedik a legtöbb férfiakkal, az angol nők pedig gyönyörűen károsnak. Az angol a nagyon erős teát kedveli. Az ő izlésének felel meg a mi

Britannia-
keverékünk.

10 dgr. ára 3.— P.

Meinl Gyula rt.
teahozatala.

Nádas

Pesti Futár

Minden 1-én és 15-én

Szőrmatrác-propaganda

Elegendő az ágy hossza és szélessége beküldése „Propaganda szőrmatrác“ megjegyzéssel

Sikerült a kartellantitívuli szövetségkel megállapodnunk, hogy propaganda céljából 1000 ágy háromrészes szőrmatrácot magánháztartásoknál elhelyezünk. Ezen akcióval bebizonyítjuk, hogy jó szőrmatrác ilyen olcsó aron még soha nem került forgalomba. 1 ágyba való 3-részes szőrmatrác tiszta lengráddal áthúva I. típus... 59 P II. típus... 65 P

Címre
figyelni!

„PLUMA PAPLANGYÁR“

(BELVÁROSI VASZONÁRU RT)

IV. Kamermayer Mária-utca 2. szám (Szervita-tér sarok)

Egész Zemplén ujjongva fogadja megyeszerte népszerűtlen és ellenszenves főispánjának csufos bukását

Széll József csak öt szavazatot kapott a törvényhatósági virilis választáson. — A választott virilisták közül többen lemondanak, hogy a csupán pöttogokul választott köztisztelt személyiségek helyet kapjanak az új törvényhatósági bizottságban

Sátoraljai hely, október 19.

(A Reggel tudósítójától.) A most lezajlott törvényhatósági virilis választások közül a zempléni megyei választásnak támadt a legnagyobb visszhangja. Amíg a többi törvényhatóságokban ugyiszólván változtatás nélkül keresztülmentek a hivatalos, illetve

az erőviszonyok gondos mérlegelésével összeállított paktumos listák,

addig Zemplénben a hivatalos lista teljes egészében csufosan megbukott. Különösen föltűnővé teszi ezt a meglepő eseményt, hogy a boldogtalan, határszéli Zempléni megye hosszú ideig óta a legbiztosabb kormányparti találynak látszott, ahol a tokaji-hegyaljai példátlanul erőszkas választás kivételével, a többi kerületben csupán kormányparti jelöltek álltak szembe egymással. A mostani, országos érdeklődést keltő események középpontjában egyetlen ember, Széll József főispán áll, aki az összeomlás előtt Erdélyben, Fogarashan működött. Széll a főispáni székből Thuránszky Lászlóval váltotta föl, aki mint törzsközi zempléni bírtokos, a kommunál kövétel időkben tekintélyével, népszerűségével, elfogultatlan igazságosságával biztosítani tudta a megye nyugalmát. Távolságának oka éppen ebben és nyíltan volt konzervatív-szabadelvű fölfogásában rejlett, amellelt, hogy mint

a Gazdasági Egyesület elnöke, a legerősebb bírálókat gyakorolta a kormány gazdasági politikája fölött.

Széll még csak rövid ideig volt főispán, amikor sikerült Zemplén társadalmi békéjét és egységét fölborítani és az eddig csendesen viselkedő, nagybörzést idegenből áthelyezett szélsőségeket befolyáshoz juttatni. Erőszakos, kíméletlen és tapintatlan fölléptével maga ellen hangolta az egész törvényhatósági bizottságot, amely dr. Löcherer Lőrinc tisztifőorvos nyugdíjazási ügyében — le is szavazta. A bizottság ellenállása azonban a mai közbizonyok és a gazdasági függőség folytán csak tiszavirágéletű volt. Diszkrecionális hatalmának szertelensége módot és eszközöket adott a főispánnak arra, hogy minden különvéleményt elfojtson. Így aztán Zemplén vármegye törvényhatósági bizottsága, amelynek szellemét még a közelmúltban is a legnemesebb tradíciók irányították, átalakult mumiák gyülekeztévé, ahol évek óta — eltekintve a kormány iránti bizalomnyilvánítástól — egyetlen fölszólalás sem hangzott el.

Uri kelengye

Kirakataink szives megtekintését nagybecsű veivők figyelmébe ajánljuk

MITTERDORFER

IV, Kigyó-utca 4

SÜRGÖS TÁVIRAT

Né felejtse el Török-nél
(Budapest, Szervita-tér 3)
sorsjegyet rendelni vagy venni
Húzás már e héten, október 26-29
Egész P 24, Fél P 12, Negyed P 6, Nyolcad P 3
Levelezőlappal elegendő
Egyetlen sorsjeggyel 500.000 pengőt nyerhet.

Zemplén elnémet.

A bizottság némán szavazott meg mindent, amit a főispán akart. Nemesak a vármegye közönsége, hanem a tisztviselői kar is visszafajított elkeseredéssel szólaltá Széll rezsimjét. Egymást követték a fegyelmi vizsgálatok, a törvényhatósági bizottság nyílt ülésén való leekéztetések, indokolatlan nyugdíjazások, év-tizedek óta szolgáló köztisztviseltek örvendő tisztviselői eltávolításai. Így megyeszerte nagy fölháborodást keltett Izsépy Zoltánnak, a megye egyik legkiválóbb főszolgabírájának esete, akit jórészt azért nyugdíjaztatott Széll, mert a Hegyalján nem volt hajlandó a főispán által követt választási módszerekkel élni az egységspárti Maillot érdekeiben — Lázár Miklós ellen. A tokaji választást aztán Széll receptje szerint el is intézték, de

a választási hadjárat emlékei mély nyomokat hagytak a hegyaljai nép lelkiületében.

Az üldözés a választás után sem szűnt meg, sőt ma is folyik azok ellen, akik Lázárra szavaztak. El kell ismerni Széll érdeméül, hogy szorgalmas, pedáns hivatalnok, kiváló adminisztratív erő és a megyei közigazgatás menetét kötségtelenül gyorsabbá tette. A bürokrata-főispánnak azonban hiányzott az érzelme és gazdasági kérdések, a lakosság fölé tornyosuló gondok enyhítésére, megoldására, amelyekhez az erős kéz és a brutális igazgatás nem elegendő. A megválasztás csinosították, építettek, újonnan berendezték akkor, amikor a Hegyalját a rossz borértékesítés mellett sorozatos elemi csapások sújtották és a magyar Champagne, Tokaji vőlághírű vidéke az elszegényedés, sőt pusztulás stádiumába került. Így történt azután, hogy

Sátoraljai hely város által fizetett évi megyei hozzájárulás a hetszerezére emelkedett.

Ez sem járult hozzá a főispán népszerűségéhez. Am egyszerre az egész megyében ellült a harag és az elkeseredés: Széll a nyilvánosság elé lépett a Tokaji-Hegyalja megmentésére irányuló tervével, amelyről kijelentette, hogy azzal áll vagy bukik. A pusztuló Hegyalja: Zemplén szíve. Mindenkinél, politikai különbség nélkül, szívügye lett Széll főispán mentőakciója és, amikor ennek végrehajtása éle a földművelésügyi kormány akadályokat gördített és Széll benyújtotta lemondását, a megye mint egy ember állott Hegyalja megmentésének terece mellé. Ez a program azonban, kivitelre kerülve, újból letarolta az illuziókat, a sikerrelkel kecsgető akció erősen összezsugorodott és akadékoskodó, bürokratikus, késedelmes végrehajtása fokozott esalódsást és kiábrándulást keltett, amely forrpontra emelkedett, amikor maga

Széll kénytelen volt bevallani, hogy minden tereve csodott mondot.

Ez volt a helyzet Zemplénben a törvényhatósági választások kiírásának idején. A megye lakosságának hangulata a főispán ellen irányult. A képviselőválasztásokon a zsidóvállású polgárok nagyobb része a főispánt támogatta, de azóta még élesb lett az ellentét Thu-

ránszky László és Széll József érája között. A szabadelvűbb lögkört átmenet nélkül váltotta föl a szélsőjobboldali irányzat: ez a szellem érvényesült a közigazgatás egész vonalán. Széll kezét látták abban is, hogy a sátoraljai-újhelyi képviselőtestületi választások a szélsőjobb győzelmével végződtek, hogy a zsidó polgárok, egyetlen kivételével, kibuktak a képviselőtestületből. A főispán a virilista lista összeállítására

az utolsó pillanathban hívott össze jelölő-értekezletet,

amelynek nem is volt egyéb funkciója, mint hogy elfogadja a főispán által összeállított névsort. Az értekezlet lefolyása és a főispán listája nem tetszett az értekezlet tagjainak — az egységes párt vezető embereinek sem! — és ennek az egyhangú vélekedésnek a megyei pártszervezet elnöke, Meczer Béla felsőházi tag, Zemplén megye törvényhatósági bizottságának örökös tagja kifejezést is adott. Míg azonban az egységes pártban csak nemetszést és aggodalmaskodó fejcsóválást keltett a főispáni jelölés, addig a zsidóvállású virilisták között — a 216 virilistának több mint egyharmada zsidóvállású — nagy fölháborodást keltett. A jelölőértekezletre ugyanis a főispán egyetlen zsidóvállású virilistát sem hívott meg és a 72 rendes tag közé csoportonként csak hármat jelölt. A zsidó virilistákat az indokolatlan és megzsigyénító mellőzések igazluma meggondolatlan és elhibázott elhatározásra bírta: bizalmas értekezletükön ugyanis ugy döntöttek, hogy a hivatalos lista mellőzésével zsidóvállású virilistákból összeállított listákkal fognak szavazni. A választás eredménye ismeretes:

a főispáni lista elbukott.

Maga Széll főispán, Maillot Nándor képviselővel és közvelten környezettel együtt kicsett. Sztranyavszky államtitkár, bizonyára helytelen információk folytán, ezt a példátlan vereséget egyedül a zsidók különlistájának tulajdonítja. Tévedés! Széll kibuktatásának dicsőségéből egyenlő részt kérnek a zempléni felekezettek:

a főispánra ugyanis összesen 5 érvényes szavazat esett

és az öt szavazat közül kettő zsidó volt. Széllt tehát nem a zsidók buktatták ki a törvényhatóságból, hanem az általános népszerűtlenség és ellenszenv, amely jobbról és balról, a társadalom minden rétegeből körülvési és most a titkos szavazásnál spontán megmutakozott.

Széll bukásának mindenki örül,

ebben nincs véleménykülönbség Zemplénben, viszont a zsidó virilisták választási puccsát senki sem tudja megvédeni. A megye egész szabadelvű és ellenzéki fölfogású társadalmát felekezett, osztály- és foglalkozáskülönbség nélkül reprezentáló lista közzémozgatóvá váltva intézte volna el a Széll-rezsimet, míg így azoknak a szélsőséges emberek adtak tápot, akik a társadalom egységének és nyugalmának megbontására törekednek. Ennek a meg nem fontolt, dőre listának a következménye, hogy csak sorsházás révén került be a törvényhatóságba Honéty Géza tokaji ügyvéd, a Hegyalja közbecsülésnek örvendő ellenzéki vezér-egységisége, Bessenyei Zénó, akinek a megyei kormányparti képviselők között egyedül van talaja a kerületben, Olevány Géza, a kiváló ügyészégi elnök, stb., és nem került be gróf Andrássy Géza, Kovács Gábor szerencsi közigyőző és még több méltó, köztisztelt személyiség.

A politikátlan és elhibázott akció

vezetői maguk is belátják súlyos tévedésüket és azt hangoztatják, hogy akelőjük csupán Széll ellen irányuló tüntetés volt és hajlandók több megválasztott rendes tagot lemondatni, hogy a helyükre az érdemes és kiharadt pöttogok kerüljenek be a törvényhatósági bizottságba. Ha ez a terv meg is valósítható: felekezeti listákkal határozottan ártottak a megyében a nemzeti szabadelvűség ügyének. Bármint alakuljon a helyzet Zemplénben, a virilista választásnak egy pozitív eredménye máris van: Széll József megbukott. A titkos szavazás rábizonyította a zempléni kiskirályra, hogy légúres térben mozog, nem támaszkodhatik sem jobbra, sem balra...

Alapított 1869 Udvari szállítók

Neuländer K. és Testvérei
elsórangú uriszabók
Budapest V, Dorottya-utca 14. sz.

fölkörik az előkelő urközséget, hogy öszl és téli szükségletének beszerzése előtt a cég legdivatosabb angol és skót szövetújdságait és mintáit megtekinteni kegyeskedjék. Jutányos árak, legkitűnőbb szabás, legfinomabb kivitel

Facit svéd számológép
a legtökéletesebb

Képviselet:
Greinitz-Pirkner Rt. V, Nádor-utca 11. Tel.: Aut. 144-24

Tekintse meg a NÓRA-t és meggyőződik, hogy a

NÓRA CIPŐ KIVÁLÓ IZLÉS
KITÜNŐ MINŐSÉG
OLCSÓ ÁR

ERZSÉBET-KÖRUT 38 BAROSS-TER 16

HIREK

A rendőr

A Nemzeti táján
Jobbra balra járja
Összevissza járja
Mind a maga útját
A rengteget ember
A rengteget árva.

Az a nagy nagy rendőr
A két karját nyitja
A két karját nyitja
A téveget népet
Arra megállítja
Erre megindítja

Ugy áll tárt karokkal
Utea fejedelme
Utea fejedelme
Te, hogyha valakit
Szórakoztatszából
Egyszer megölelne

Szép Ernő

Magyar ősz 1929-ben

— Irta Hadik Mihály gróf —

A földek megpredezték barna háta fölött
Illás párák usznak, iverges eséggel zörren
lábad nyomán a fák lehullott rozsdalevele.
A fák kitarják szikár karjukat, levetkezők
a bokrok, meghuzódnak a tanyák s álmosan
begombolóznak a falvak. Pedig ennek a o-
sodálatos magyar ősznek gyászos kórusán át
langyos tavaszi szellők futkosnak és sebei kö-
zött friss rügyek, zöld foltok ütnek ki a mezők
testén. Még küzd ez az ősz, nem adja meg
magát, mintha csak vizsgálatni akarná a föld
fiát, borogatni sebeit és simogatni a meg-
győzött vidék magyaráját.

Hol van a régi, patétikus köszöntő:

— Bort, buzát, békességet.

A szőlőtőkék kétharmada kifagyott s az u-
bor 20 filleres ára megkeseríti még a régi
szüretök boldog emlékeit is. A buzát, a drága
magyar kenyérmagot még világháparitási áron
sem tudják tartani a nagy intézők. S a békés-
ség? — A békesség az adóügyi jegyző markán
alakjában tündököl s ha jóvialis arca meg-
jelenik a gazda lázálmában, hát kiút rajta a
hideg veríték. Az olvasókörben, a sörözben
már senki nem politizál s este benéz a „Han-
gyához” egy kis rádióra. Az a kis tavaszi
szellő nem jó semmire.

S a város?

Máskor az ősz a város életének fölpezsdülését
jelentette. Most mintha együtt kódnak le min-
den az ősz hivatalos hervadásával. Minden ősz-
szel nagy várásokról, nagy ígéretekéről beszél-
nek, ennek az ősznek nincs meg a politikai,
színházi, művészeti nagy eseménye, sem nagy
ígérete, sem nagy sikere. Minden elsorvad az
általános hangulatban. Az emberek a la braise
gondolkoznak és éreznek, s ez a tespedéshez
vezető tömeghangulat lett mindenben urrá.

A történelmet nagy tettek és nagy mulasz-
ások csinálják, de a lércört, amely az át-
menet nélküli változást idézi elő, vagy a
reménytelen stagnációhoz vezet, a tömegek
nagy esüggedések és nagy lelkesedések idején
találják meg irányító vezérüket, — de néha
vezérek nélkül érlelődnek meg a nagy esemé-
nyek.

Ebben a magyar őszben tavaszi szellők fut-

kosnak, senki nem figyel erre. De megrozent
egy levél és nyomában megindult a suttozás,
szavak lavinája, a fantázia fölbujrása. A
falevelek hullanak, zörrennek a magyar őszben
— nő és dagad a suttozás, A la braise spekulál
mindenki a tönkrement magyar élet napi
piacán. S a langyos szél, ami kint az őszi fája-
kon hiába simogat jótékonyan, hiába fűt és
vizsgálat, hatástalanul hintáztat át a várososn
is, ahol magukban beszélnek az emberek s azt
a társas játékokat játsszák, hogy legközelebb ki
mogy tönkre?

A város pazarszínü transzparensel hiába
szórják esábitó színelket s próbálják elvaki-
tani a valóságot Mindenki a la braise játszik
és érez és a nagy számok, a nagy fantazmagó-
riák hiszterikus hazárdériája után a kis szá-
mok realitása jött és csak egy konjunkta-
van: a szegénység konjunktúrája. Olesó vásár
az áruházakban és olesó élet az amerikai
automatabüfékben, az élelmiszerek nagy ma-
radékvásárán, ahol olesón és föltünős nélkül
jólakhatik a városi polgár. Minden ember
arca egy kérdőjel: mi lesz?

Ki válaszol ezekre a kérdésekre, amelyek
ott élnék mindenkinek az ajkán?

— Kisebb hősüllyedés, esőekkel... A buda-
pesti meteorológiai intézet vasárnap kiadott
jelentésében az időprognózis a következő: vál-
tozókéony idő, kisebb mérvü hősüllyedéssel és
esőkkel.

— Vasárnap avatták föl Endrődi Sándor síremlé-
két, Ezüsthaju férfiak az irodalmi élet régi kiváló-
ságai gyülekeztek vasárnap a kepesi temetőben
Endrődi Sándor sírjánál, hogy leleplezzék a sír-
emléket, amelyet a kegyelet emelt a kurvevilág bá-
natoshangu, felejtethetlen költőjének sírhantja föl-
lött. Az ünnepélyt, amelyen a kultuszminiszter
Meriay ödön miniszteri tanácsossal képviseltette
magát, Balogh Jenő, az Akadémia föltikára az
Endrődi-emlékbizottság nevében kegyeletés szavak-
kal nyitotta meg, majd Palmer Kálmán mondott
megható emlékbeszédet, amelyben méltatta Endrődi
Sándor költészetét és a verselből vett idézetekkel
jellemzte a poétát. Most Szabolcska Mihály lépett
a sírhoz, elégiáját olvasta föl, amelyet erre az al-
kalomra írt és koszorút helyezett a sírra. Ezután
Puky Endre a képviselőház, Balogh Jenő az Aká-
adémia, Kozma Andor a Kisfaludy Társaság, Lam-
pérth Géza a Petőfi Társaság, Feleki Sándor a Ba-
laton Társaság, Sziklay János az újságíróintézmé-
nyek és Nagy Miklós a parlamenti tisztviselők ne-
vében helyezték koszorúba a sírra s végül az özevy
és fia, Endrődi Béla tették le a koszorújukat, miköz-
ben fátorgatókisérettel az énekkar a költő két kuruc-
dalát adta elő, az ünnepély megható akkordjával.

— Kétezer erdélyi magyar család kap földet
Hondurasban. Washingtonból jelenti a Magyar
Távirati Iroda: Az Associated Pressnek jelenlé-
ik Tegucigalpából, hogy kétezer erdélyi ma-
gyar család legközelebb telepepszik azon a terü-
leten, amelyet a hondurasi kormány ingyen bo-
csátolt a magyar telepek rendelkezésére.

— Selyemtolvaít fogtak a Fenyves-áruházban. A
Calvin-téri Fenyves-áruházban nemrégiben rájöttek,
hogy föltünően sok kalma hiányzik az üzletből. Erre
figyelnél kezdtek, hogy ki lehet a tolvaj s eközben
a cég egyik fiatal segédjét, Arany Istvánt letten-
érték, hogy távozása előtt kabátja alatt egész vég
selyem csavart a dereka köré. A rendőrség meg-
állította, hogy Arany már hónapok óta folytatta
ily módon a selyemlopást s a lakásán valóságos kis
raktárt rendezett be, ahonnan vidéki kereskedőknek
továbbította a lopott árut. Aranyt vasárnap letar-
tózatták s az érdeklő vidéki kereskedők ellen
orgazdaság címén indították meg az eljárást.

— A Royal palmatereben minden délután
— Budapestben először — Steiner Biske művész-
kvartettje uszonnahangversenyt ad. — Kávész-
házi árak.

— A titkos választójogot, az egyesülési és
sajtószabadságot követelték az iparosok és
kereskedők vasárnapi gyűlésükön. Vasárnap
délelőtt nagyszámu iparos és kereskedő vett
részt az Iparosok és Kereskedők Gazdaság-
politikai Pártjának ülésén. A megnyitóbeszé-
det Biltner János mondta, aki kifejtette, hogy
főképp a közvélemény letörése céljából politikai-
mentes egységes gazdasági szervezetbe akar-
nak tömörülni.

Akár az állam, akár a főváros tartja fenn ezeket
az üzemeket — mondotta —, föntartásuk nem a köz-
nek, hanem egyes embereknek az érdeke, akik vezető
pozíciókban nagy vagyonhoz jutnak. Nem milliók
munkákat akarunk, hanem azt, hogy az állam mun-
káinak kiosztásánál ne feledkezzenek meg rólunk
egy-egy nagyvállalat kedvéért.

Gábor Gyula a közüzemek és a szövetkezeti
lámovalások megszűntetésén kívül kimeletes
adóbejárat, a fogyasztási adó esőkentését
és a forgalmi és fényüzési adók megszüntet-
ését követeli. Legfőbb programpontjuk az álta-
lános, titkos szavazójog és az egyesülési és
sajtószabadság.

— Nagy Emil Londonba utazik. A közeli napokban
Nagy Emil volt igazságügyminiszter ismét Lon-
donba utazik, ahol három-négy hétig fog tartó-
zkodni. Utjának nincs konkrét politikai célja, de
valószínű, hogy Rothermere lorddal is találkozni
fog.

— Sir Basil Zaharoff súlyos beteg. Párisból
jelenti A Reggel tudósítója: Sir Basil Zaharoff,
az ismert multimilliomos sulyosn megbetege-
dett. Állapota annyival is inkább ad aggod-
lomra okot, mert Zaharoff már nyolvan éves el-
múlt.

— A vasárnapi döntő lovaspólómérkőzés a kupáért
és a főváros vándordíjáért. Borongós őszidőben, de
szépszámu közönség előtt játszották le vasárnap a
nagyszabású lovaspólópályán a magyar kupa és a
fővárosi vándordíj döntő mérkőzését. A kupamér-
kőzésben a két csapat 5/2 arányban győzött a
sárga csapat javára. A két csapat góllját Colonel
Raitston, a góltörő szerezte meg, a sárga csapat be-
esületgőllját pedig Major Graham. Kiténtek még a
sárga csapatban ifj. vitéz Horthy István és báró
Parnegg, a két csapatban Capt. Patree. A vándor-
díjmérkőzésben a fehér homvérdíszít csapat mérkő-
zött a vörös csapattal. A fehér csapat 5/1 arányban
győzött, Sorg Jenő, Morgan örnagy, Depold Miklós
gólljaival. A vörös csapatban szépen játszott ifj. v.
Horthy Miklós, a mecklenburgi herceg és gróf
Wenckheim József.

— Orvosi hírer. Dr. Polgár Ferenc, röntgenszak-
orvos, szabadságáról visszatérve, újból rendel (VI,
Nagymező-utca 8). — Dr. Kovács Imre fogorvosi ren-
delőjét Andrássy-útról a Pannónia-utca 6 (Phönix-
ház) alá helyezték. Tel.: L. 971-96.

— Egy jó ötlet, amiből a fogyasztók profitál-
hatnak. Érdekes kirakatok állítják meg a
Rákóczi-ut 16. számu ház előtt a munkába sielő
embereket. A Gutmann J. és Társa cég
„elszakíthatatlan” védjegyü ruházatközi cik-
keiből célszerűen összeállított csoportarúslást
rendez, amelynek nagy sikert jósolunk. Ha
utánaszámíthatjuk az egyes cikkek árait, meg-
állapíthatjuk, hogy a cég rendkívül előnyös
vásárlási lehetőséget nyújt vevőinek.

Minden sorsjegyeknek egyforma a nyeresi esélye!
Az összes sorsjegyeknek a fele okvetlenül nyer!

OSZTÁLY SORSJEGYEK
kaphatók a hiv. árakon
OSZKAY SÁNDOR

főürüstönál
V. DOROTTYA-UTCA 3. SZ. (Wurm-utca sarkán)
Nyitva 8 órától 6 óráig egyhuzamban
Nuzás már SZOMBATON, 26-án

KÖNIG JÓZSEF
KALAPGYÁR JÓZSEF-KÖRUT 23

NŐI KALAPOK
Óriási választékban. — Olesó árak!

Gyermek-kocsik.

vas- és rézbutorok, paplanok, matracok
a legfölkétezebb kiviteiben
és legolcsóbban

HOCHMANN LAJOS cégnél
VII. Erzsébet-körút 4. (Emke mellett)

Dr. KAJDACSY szakorvos,

rendel: 10-4 és 7-8-ig
VII. József-körút 2. szám férfi- és női betegnek

Kellemes és hasznos hatásúrlt győződjön meg mielőbb.
On is meg fogja kedvelni.

MUSICA ÁTKÖLTÖZÖTT
43
SÉBET
KÖRUT
ÁRAI
MÁRADTAK

— A francia szénátus egyharmadát vasárnap újraválasztották. Párisból jelenti *A Reggel* tudósítója: Harminceöt megyében vasárnap folyták le a szénátusi pótválasztásokat. **Ezzel a szénátus tagjainak egyharmadrészét újraválasztották.** Ismeri politikai személyiségek közül eddig újból megválasztották a következőket: *Cheron pénzügyminiszter, Nesigny tábornok, volt hadügyminiszter, Lucien Hubert, a szénátus külügyi bizottságának elnöke, Albert Sarraut, volt belügyminiszter, Doumer, a szénátus elnöke, Jean Durrand, volt miniszter, De Kergueloc, a tengerészeti bizottság elnöke és Rothschild Albert.* Elzászban Haegy autonómista vezér megválasztását biztosra veszik. **Reynaud szenátor, aki a Blumenstein-jéle követvényhamisítási ügyben kompromittálva volt, kibukott.** Hivatalos jelentés szerint a vasárnapi szenátorválasztások első és második menetének eredményei a következők: Köztársaságiak 11 (— 3), baloldali köztársaságiak 11 (— 5), független radikális köztársaságiak 10 (+ 3), radikális köztársaságiak 36 (+ 5), szocialista köztársaságiak 10, szocialisták 3 (+ 1). Tizenöt kerületben újabb pótválasztást kell tartani.

— Bécsben eltűnt egy pesti igazgató. Bécsből jelenti *A Reggel* tudósítója: **Somló Aladár 44 éves budapesti születésű vállalati igazgató két nap óta eltűnt a Hotel Dianabádiban lévő lakásáról.** Minthogy Somló igazgató állítólag üldözési mániában szenved és gyakran változtatja lakását, a rendőrség megindította a nyomozást.

— Sopronban Györki beszéde közben kivezetek egy hallgatót, mert megabucogta Mayer minisztert. Szombathelyről jelenti *A Reggel* tudósítója: A szociáldemokrata párt vasárnap négy ülést tartott, amelyen **kétezer főnyi tömeg** vett részt. A gyűlésen Györki Imre beszélt. A kormányelnök arra hívatkozik — mondotta —, hogy a gazdasági bajok világszerte. Az államkormányzás művésze éppen abban rejlik, hogy adott viszonyok közt kell megteremteni a megélhetés feltételeit. Amikor Györki a földművelésügyi miniszter koncepció nélküli agrárpolitikáját bírálta, az egyik jelenlévő **abucogni kezdte Mayert, mire az ügyeletes rendőrtisztjelelő kivetelte a közbeszólót.** Erre Györki így folytatta beszédét: — Tisztebáb vagyok azzal, hogy soha nem ültek még kormányzékben olyan **mimózaletkek,** mint éppen ma, de nem vagyok hajlandó odáig elmenni, hogy az urak sérthetetlenek legyenek.

— Elfogták vasárnap a lakásfosztogató alprofesszort. Az utóbbi időben egymást érték a főkapitányságon a főjelentések, hogy egy jól öltözött ur, aki **orvosprofesszornak mondja magát,** lakáskerésés ürügye alatt vakmerő lopásokat követ el. Rövid idő alatt száz ilyen főjelentés gyűlt össze a rendőrségen. A személyleírás alapján vasárnap sikerült elfogni a tettest **Pserhoffer Emil** 45 éves volt nyomdász személyében, aki 22 évet töltött már eddig fogházban és **hatszor kötött házasságot.** Egyik emlékezetes tette volt, hogy a háború alatt mint **ezredorvos állított be egy vidéki hadikórházba** s ott hosszabb ideig működött. Most legutóbb a reumaellenes kongresszus alkalmával a Soroksári-úton egy özevgyénel mint **Dr. Eischl** bécsi egyetemi tanár szerepelt s **azt mondta,** hogy a kongresszusra jött. Az özevgyét gyógykezelté is és nagyobb összeget kért tőle kölcsön. A rendőrség felszólítja a károsultakat, akik még eddig nem tettek főjelentést, hogy jelentkezzenek a főkapitányságon a II. emelet 174. számú szobában.

— Prónay Pál alezredes nyilatkozata. Tiszelt Szerkesztő Ur! Legyen szíves lapjában a következő soroknak helyt adni: Nem felelek meg a valóság-nak azok a hírek, amelyek **propagandaszervelet** lesznek terjesztve, de már napilapokban is megjelentek, mintha én főlkéző táboromtól és asztaltársaságommal eme vagy ama szervezethez csatlakoztam volna. A helyzet nagyon szarvas és még nem tisztult ki, **lehát én és híveim nem csatlakoztunk sehol sem.** De különben is kijelenthetem előre, hogy ebben nekem nem a husosfázék szaga lesz az irányadó, hanem **ott leszek, ahol a nyomoron és a nyomorgó testvéreken segíteni tudok.** Azt hiszem, hasonlóan fog eszeledni minden hűbafas magyar. Kiváló tisztelettel: **Prónay Pál, alezredes.**

— A Genfi Szövetség zászlószentelő ünnepélye. Október 22-én tartja a Szállodai és Ettermi Alkalmazottak Nemzetközi Genfi Szövetsége zászlószentelő ünnepélyét **Gundel Károlyné** zászlóánya közhenjűttével a belvárosi plébániatemplomban, ahol **dr. Bednárz Róbert** szentelt föl a zászlót beszéd kíséretében. A zászlószentelő ünnepséget este 9 órakor a Vigadóban társasvacsera követi, amelyen **Csik József** tart ünnepi beszédet.

— Szükséfvárossal összes tanszemélyzet kényszernyugdíjazottak (B-listások) kedden este 8 órakor a Baross-kávéházban fontos ügyben megbeszélést tartanak. — El ne késs a m. kir. osztályorszátkéban való részvétel idejében bizottság Számos és pártatlan álló óriási nyeremények kerülnek kisorsolásra. Egyetlen sorsjeggyel 500.000 pengő is nyerhető.

Kis pesti notesz

1. Több mint három hónapja fekszik nagybetegen a Liget-szanatóriumban a mi drága Krúdy Gyula bátyánk, a nagy magyar író, akinek erős szervezete végre is legyőzte a kórt és ma már a biztos gyógyulás útján van. Krúdy Gyulának vasárnap volt az 51. születésnapja és ezt az alkalmat felhasználták az író barátai és tisztelői, hogy a beteg író szeretetük külső jeleivel is elhalmozzák. Már reggel 8 órakor virágosokkal gratuláltak Szakács Andor és Lázár Miklós főszerkesztők, majd a Margitsziget hatalmas égőpiros virágosokra érkezett. Személyesen fejezték ki jókívánataikat: **Bródy Ernő és Krúdy Ferenc** országgyűlési képviselők, **Krúdy Andor** kincstári főügyigazgató, **Roos Rezső** főszerkesztő, **Wolffner József,** a Singer és Wolfner könyvkiadóeg tá tulajdonosa, **Fejes Sándor,** az Athenaeum igazgatója, **Csergő Hugó,** **Pusztai Béla,** dr. **Földes Imre** határrendőrségi tanácsos, **Kállay István,** **Várkonyi Titusz** és még számosan. Sürgőnyben gratulált **Mezőssy Béla** ny. földművelésügyi miniszter és **Kállay Tamás.** Délután már a Liget-szanatórium 22. számú szobáját, ahol Krúdy Gyula lakik, virágerdővé varázsozták a gratulálók, akik késő estig jelentkeztek levelekkel és ószírózacsakrokkal...

2. Vasárnap reggel a következő sürgőnyt kaptam: **egyed reggel szerkesztőcsége budapest** „radio mauretania portisheadradio 1016 12/11 20 1245 udvolet kanariszorgok feltetrol naszutunk rol = mr and mrs stallforth”
Mr. Stallforth Amerika egyik ismert és roppant gazdag közgazdasági kapacitása, 44 éves, magas, nyulánk gentleman; Mrs. Stallforth pedig nem más, mint — **Papp Joly,** a Renaissance Színház volt tagja, aki Buenos-Ayresből Európába jövet ismerkedett meg Mr. Stallforth-al, akinek most a felesége lett. **Papp Joly** Mr. Stallforth második felesége és **új házasságával két gyönyörű 18 éves felnőtt leány kismamája is lett...**

3. Móríc Zsigmond husz írónak levelet küldött, amelyben értesíti őket, hogy az egyik kávéházban írói asztaltársaságot akar alapítani s a címzetet, mint „rendesebb” (sic!) író, ezennel meghívja, legyen szerencsése minden kedden és pénteken délután öttől hétig. Talán érdekes, hogy az első asztaltársasági seance-on **mindössze két író jelent meg Móríc Zsigmondon kívül, Surányi Miklós és Schöpflin Aladár.** Ugy látszik, csak ők egyeztek bele, hogy ők „rendesebb” írók...

4. Párisból jelenti *A Reggel* tudósítója: **Dekobrá,** az ismert francia író család névén Tessier-nékné hívják. Dekobra folyamodványban kérte a francia államtanácsot, hogy család névét **híressé vált pseudonýmjával** egészíthesse ki. A hivatalos lap vasárnapi számában jelent meg az erre vonatkozó dekrétum az államtanács beleegyezésével.

(e. z.)

— A ferencvárosi kereszténypárt jubiláris közgyűlése. A Ferencvárosi Keresztény Gazdasági és Szociális Pártkor vasárnap ünnepelte fennállásának tízéves évfordulóját. **Buday Desző** elnököt **Homonay Tivadar** képviselő, **Csepreghy Horváth János** és **Repdol Károly** üdvözölték. Buday hosszabb beszédben válaszolt. Sokan a keresztény gondolatot — mondta — aprópénzre akarták váltani, de nem tudtak érvényesülni. Majd arról szólt, hogy **folyik a lélekadás, a hitatok igéretése és osztogatása, nem a köz érdekében, hanem brutális magánérdekekért.** (Hogy melyik pártra célozt, ez ki nem derült eddig a beszédéből!) A kormányból, szerinte, hiányzik a eselekvő akarat és bátorság, bár belátja, hogy a helyzetet változtatni kellene. Garamiék hazajöveteléről megjegyezte, hogy még van magyar erő és szervezet, amely tenni tud. Este diszvacsera volt, amelyen főlavatták a Buday-serleget.

— Fűtött utaskabink a légitforgalomban. A légitforgalom egész télen át tartó téli menetrendje csak november elsején lép életbe, amikor a gépek a mostani 6.30 óra helyett 9.00 órakor fognak Budapestről indulni. Az utaskabink megfelelő fűtéséről azonban már most gondoskodott a Magyar Légitforgalmi Rt. Hala a fűtőkészülék végtelenül egyszerű és praktikus berendezésének, a jól elzárt kabinok még a legnagyobb hidegben is 2–3000 méter magasságban is könnyen fűthetők 22–24 fok Celsiusig.

OKTÓBERI RÁDIÓ-PROPAGANDA AKCIÓ!

MINDENKINEK lehetövé akarjuk tenni Budapest hangszóróvételét otthonában

A PHILIPS RÁDIÓ REKLÁMOSZTÁLYA ezért elhatározta, hogy októberben a következő kedvezményt nyújtja:

- 1. PHILIPS HANGSZÓRÓ 70 PENGŐ
- 2. " " CSODACSŐ 40 " " "
- 1. " " TRANSZFORMÁTOR 22.50 "
- ÖSSZESEN.....132.50 "

hetyett csak 100 pengő és INGYEN ad hozzá egy erre a célra épített vezetékcsüléket!!

Detektorosok!

ITT AZ ALKALOM, HOGY BUDAPEST MŰSORÁT HANGSZÓRÓN ÉLVFZHESSÉK

NE VESZŐDJÖN FEJHALLGATÓVAL!

GYERMEKEK RUHÁZÁSA

sok feltételt követel: 1. Tartósságot. 2. Jó szabást. 3. Higiénit. 4. Előnyös öltöztetést. Ezt mind nyújtja: NEUMANN M. Budapest, IV, Múzeum-körut 1.

Gandhi bizalmasa,

egy fiatal hindu újságíró vasárnap Pestre érkezett, hogy barátokat szerezzen Magyarországon India szabadságharcának India háromszázmillió koldusa öntudatra ébredt; ha nem kapjuk meg a szabadságot, nem adunk több kenyeret az angoloknak!"

(A Reggel tudósítójától.) Ma este érdekes, exotikus vendége lesz a Küllgyi Társaságnak: N. B. Parulekar hindu újságíró, Gandhi bizalmas tart előadást India jövőjéről. Parulekar öt év óta él távol Indiától, azóta fölkeres minden Európában és Amerikában élő hindut és külföldön készíti elő Gandhi vértelen forradalmát, az angolokkal való „non-cooperation”-t.

Parulekárnak a „Newyork World”-ban hétről-hétre megjelenik egy-egy lázashangú cikke, amellyel India szabadsága érdekében akarja fölrázni a világ lelkiismeretét. A zajtalan járású, sárgásbarna arcu, vézna, szemüveges fiatal ember, aki vasárnap érkezett Budapestre, hindu szokás szerint homlokához emeli kezét, amikor fölkeressük, így köszön. A kitért ablakon túl a Gellérthegy fái sárgállnak, az ablak előtt egy őrösztalan Gandhi arcképe. Parulekar hazajáról, Indiáról beszél és az alázatos keleti mosolygás, amely az első percekben zavarba ejti az európaikat, egyszerre eltűnik arcáról. Tekintete élesen és perzselően villan:

— India most éli válságos óráit — mondja —, de már nem sokáig. Az a néhány ezer diák és mérnök, aki ma Európa és Amerika egyetemén, gyáraiban, nyomdáiban dolgozik, el fogja dönteni ezt a harcot. Magyarországra is jön nemskára néhány ilyen hindu fiatal ember, akik itt

a magyar villamosági műveket és a mezőgazdasági épgyártást akarják tanulmányozni, hogy az angol gyártmányokat kiszoríthassák Indiából.

Hétszáz maharádzsa él Indiában, akik Anglia bankjai és a néptől erőszakosan kizsácolgított mesés vagyonuktól az angol hadsereget erősítik. Minden egyes angol katonát öt nyomorogó hindu láptal és ruház. De

India 300 millió koldusa ma már öntudatra ébredt.

a nagy nap néma előkészítése, bármennyire is szeretnő elhallgatni a hivatalos angol hírszolgálat, évek óta szüntelenül folyik és december utolsó hetében Lahoreban a minden hinduk gyűlése azt fogja mondani az angoloknak: ha nem kapjuk meg a szabadságot és önkormányzatot, nincs többé kenyér! Háromszázmillió hindu paraszt fog olyan sztrájkot rendezni, mint a magyar paraszt a kommunizmus alatt...

Egy könyvet luz ki a podgyászából, a címe: Justice for Hungary. Az ázsiai publicista az európai nemzetek sorsát is tanulmányozza... Parulekar élénk tekintete végigsiklik a Gellérthegy lépcsőjén, érezni: ez a maikes ázsiai akarat mindent meglát és mindenből tanul... és szüntelenül a decemberi „nagy nap”-ra gondol. Akkor ismét Gandhi oldalán fog állni Lahoreban, a minden hinduk gyűlésén...

Bernát Pál.

— Keszti Jenő János volt fővárosi segédfogalmazót letartóztatja a rendőrség. Keszti Jenő János neve éveket ezelőtt nagyobb sikeresedés révén szerepelt a nyilvánosság előtt. Akkor mint fővárosi segédfogalmazót elbocsátották állásából s le is volt tartóztatva. Legutóbb szellemi szükségünkét végzett a fővárosnál. Nemrégiben följelentést tettek ellene, hogy házasságot ígért, menyasszonyától többször pengőt vett át s aztán eltűnt. A följelentés alapján vasárnap letartóztatták.

— A közönség nagy érdeklődése mellett nyílt meg vasárnap a Munkácsy-Céh kiállítása. Ripka löpölgármester, Kertész K. Róbert államtitkár és Tihámér kultuszminiszteri osztálytanácsos jelenlétében nyílt meg vasárnap a Munkácsy-Céh kiállítása. A „Megvétel”-cedulák egymás után kerültek a képekre és a termetek megtöltötte a kiállító művészek képeiben gyönyörködő közönség. A Céh minden délután 5 és 7 óra közt előadásokat fog tartani a kiállítás termeiben. Hétfőn Nagy Endre konferál és Kemény Nándor festi Biller Irén portréját, kedden Lázár Béla tart előadást a kiállított képekről.

— A 23 éve fennálló, megbízhatóságáról elismert Ifj. Vajda Dező selyemáruháza, amely eddig IV. Petőfi Sándor-utca 8. szám alatt volt, fizethetőséget ugyanezen IV. Petőfi-Sándor-utca 6. alá (Belvárosi Színház-épület) helyezte át és nyitotta meg. Mindenmenny selymek, bársonyok, ruhakelmék, ruha- és fehéreműtésiipék, tüllök és függönyanyagok a legelőszobában beszerezhetők.

— Gyönyörű szép kiállításban jelent meg a Meteor eszilárgyár (Podmaniczky-utca 27) mélynyomású árjegyzéke, amelyet minden érdeklődőnek díjtalanul szívesen megküld.

— Megölt az erjedő must egy szőlősgazdát. Gyöngyösről jelentik: Horog János pálfai szőlősgazda, nem számítva arra, hogy a szokatlanul meleg időjárásban a must gyorsabban indul forrásnak, a szüret utáni napon gyantalanul lement a pincéjébe, ahol eszméletét vesztve összeesett és mielőtt rálatáltak volna, meghalt.

— Magyary Géza emlékezete a Magyar Jogászegyletben. A Magyar Jogászegylet vasárnap a tavaly elhunyt tudós jogtanár, Magyary Géza emlékeztetésére szentelte kegyeltes ünnepi ülését. Az ülést, amelyen a jogászvilág kitünőségei, a miniszteriumok, a legfőbb bíróságok és a budapesti és vidéki egyetemek képviselői voltak jelen, az egyetelnéke, Szász Béla államtitkár nyitotta meg. Az elhunyt érdemeit egykori tanítványa, Fabinyi Tihámér dr. magántanár méltatta. Beszédében mind világszerte elismert nemzetközi jogi tekintélyről emlékezett meg az elhunytól, aki Plósz Sándorral együtt a magyar porjog klasszikus korszakának egyik legkiválóbb alakja volt s akinek a magyar polgári porjog első tudományos rendszerét köszönhetjük; német, francia és olasz nyelven megjelent nemzetközi jogi műveivel megszerezte az a díszeséget, hogy egyetlen magyar jogi volt a legtekélyebb nemzetközi jogi egyesületnek, az Institut de Droit International-nak. A szép emlékezés az ünnepi közönség körében mély hatást keltett.

— Kétórás nagy földrengés volt Chileben. Newyorkból jelenti A Reggel tudósítója: Autofogata (Chile) városban és környékén súlyos földtökéseket észleltek, amelyek két óra hosszat tartottak és nagy károkat okoztak.

— Egy áruház fölészlik a Károlyi-körút 26. szám alatt; a reingetog férő- és női ruhaszövet, selyem- és vászon-áru elbő az áltanomból hihetetlen olcsó árban kerülnek eladásra. Hagadja meg ezen kedvező vásárlási alkalmat és sürgősen szerezzé be szükségletét, mert ezen vásárlási alkalmat igen rövid ideig fog tartani.

— M. kir. Osztályorsjegyeket ajánl a hivatalos áron Ocskay Sándor főárusító, V., Dorotya-utca 3 (Wurm-utca sarok), huzás már 26-án!

— Zita királyné Baseli hercegné néven lakik Belgiumban. Bruxellesből jelenti A Reggel tudósítója: Zita királyné szombat este érkezett Brüsszelbe, gyermekeivel és kíséretével együtt. Belgiumban a királyné Baseli hercegné néven tartózkodik és a de Croix márká által a királyné család rendelkezésére bocsátott steeneckerzelei kastélyban fog lakni.

— A Kansz vasárnap tartotta jubileumi diszközgyűlést. A Közigazgatási Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége országos ünnepi diszközgyűlést tartott vasárnap délelőtt a Vigadóban, tízéves fennállása alkalmából. A jubiláris diszközgyűlés a kormányzó képviselőtében gróf Klebelsberg Kunó közoktatásügyi miniszter, a miniszterelnök képviselőtében Berczy István államtitkár jelentek meg, a minisztereket pedig államtitkáraik képviselték. Sétly Antal államtitkár, a Kansz elnöke megnyitó beszédben ismertette a szövetség oktatásügyi, Javor-utitsky Jenő vezértitkár pedig a közigazgatási alkalmazottak anyagi és erkölcsi közelméről s a Kansz tízéves működéséről számolt be. Benedek Sándor, a közigazgatási bíróság másodelnök a közléstviselőké jelenlegi helyzetét és legsürgősebb problémáit tárta föl. Ezután átadták a vezetőségnek a Tész emlékére, az alapítóknaq pedig a Kansz jubileumi emléklapját. Végül Rothoff, a vasutasegyletek nemzetközi szövetségének főtitkára üdvözölte a jubiláló egyesület tagjait.

— Meghalt Davilla Sándor, a legkiválóbb román drámaíró. Bukarestből jelenti A Reggel tudósítója: Davilla Sándor, a bukaresti nemzeti színház igazgatója, a román drámairodalom legkiválóbb képviselője egy bukaresti körházban meghalt. Davilla már 15 éve visszavonult az irodalmi munkásságtól, mert annak idején egy elbocsátott színházi szolga merénylét követelt el ellene, amelynek következtében megbénult és azóta munkáértelen volt.

— Halálhíradás: Schönbauer Pál (születési hely: Győr) 74 éves korában Budapestben meghalt. Ő alapította az első magyar meneltgyűjteményt. — Schwarz Tibor ny. matematikázott hétéfőn dében kísérők utolsó útjára a rakoskeresztúri temető halottasházából.

— Művészirklerek Gerenday A. és Fia, Fiumei-út 7. — Október 26. a Tróik A. és Tarsa bukhar Rt. (Budapest, IV., Szerviz-utca 3) kéri a olvasóinkat, hogy az osztályorsjegyreendést immár haladéktalanul megküldjék, miután a huzás már jövő héten, szombaton kezdődik.

A M. KIR. OSZTÁLYORSJÁTEK

huzása már szombaton, f. hó 26-án kezdődik

A főárusítók kéri az azon helybeli vevőket, akik az első osztály árát

Egész	Fel	Negyed	Nyolcad
24 pengő	12 pengő	6 pengő	3 pengő

személyesen fizetik be, sziveskedjenek a gyors elintézés céljából az eredeti sorsjegyet felmutatni.

Sokkal egyszerűbb és kellemesebb azonban, ha idő-kímélés és egyéb okokból is a befizetést a sorsjeggyel együtt küldött postai befizetési lapon portómentesen a kármelyik postahivatalnál eszközlük.

Köztudomásu, hogy csak a huzás előtt kifizetett sorsjegyeknek van nyereményjogsultságuk, miért is nagyon kéri a főárusító:

hogy akik bármely oknál fogva nem óhajtanak résztvenni az új sorsjátékban, küldjék vissza a kapott sorsjegyet, mert nemcsak kellemetlenséget, hanem kárt is okoznak, ha a sorsjegyet idejében nem küldik vissza az illetékes helyre

Utólréhetetlen! Tartóssága örökös!
Legtakarékosabb, leghigiénikusabb útés!

ZEPHIR

fatüzelésű, légtütéses folytonégó kályha

10 kiló fával FÜT 24 órán át egy normál szobát.

Nagyobb típusok 3-4 szobás lakást is egyenletesen fűtenek.

Vegyestiszteles Rekord és Zephir folytonégó kályhák. Elite takarékfűtőhelyek. Kémenytoldók.

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küldi:

HÉBER SANDOR

kályha- és tüzhelygyára

Budapest, Vilmos császár-út 39 (Hajós-utca sarok)
Kályháinkból terakat az összes vidéki városokban

TUNGSRAM

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

kít fűrészel ma reggel!

— Nem szeretek fűrészelni. Különben is ezt a kifejezést lefogadtam magának a nagypolitikai — István gazdálkodó kapcsolatban...

— Nahát! Kinek — a diktátor, kinek — a „Diktátorkissasszony!” A maga metierjéhez méltósággal csak a kissasszony tartozik, nem?

— Mint szindarab, föltétlenül. De az általános fűrészelés után kezdjek most egy külön árdába? A kórust fújni pedig — tudja: nem gusztusom...

— Szóval?

— Szóval mit mondjak róla, mit mondhatok, a szerzőnek, a színháznak egy ilyen boldogtalan tévedéséről? Mondjam el, hogy az utóbbi két esztendő öt vígjáték-sikerének összes arany-órát, gyűrűit, pénzárcait ott találtam ennek az indokolatlan, fuszitus Diktátorkissasszonynak a költönyében, aki nem színpadra, egész máshová való?! Hogy az első fölronásban váratlanul megjelenő amerikai milliárdos figurájától a papírmásébonvívánig és a „Templom egeré”-től kölcsönként primadonnáig mindenki régi és régen unt ismerősünk ebben a Titkos-leányfigurájára áthangszerelt Seyboldban, amelyben a „Volga-bár” operett (de külső kerepesi) jazz-sze csakugy esaltog, mint az — irógép-katóság, amelyről már istenben boldogult jó Szomaházy bátyánk irt clandalító meséket?! Mondjam el, hogy ebben az ipari és társasági reklámdarabban csak azért szerepel Fischer Juliától a Törley-pezsőgig és a gróffá degradált Eszterházy Antitól Molnár Ferencig minden és mindenki, hogy legalább a színpadon legyen majd valamirevaló közönség, ha már a nézőtérben nem lesz?! Mondjam el, hogy milyen olcsó, könnyelmű és lelkiismeretlen vásári portéka ez a lim-lom, amelyről nem is tudom, hogyan képzelték, hogy a közönség nyakába tudják szőni, vagy pedig — mondjam el egyszerűen a vörös kakas meséjét!...

— Mégis ez lenne a legokosabb.

— Csakhogy akkor ne csodálkozzanak, ha a publikum messze elkerüli a tájékát is annak a színháznak, amelynek kapuján láthatatlan vörös cédulaként ragályos tehetségtelenséget tárnak az éppen műsoron lévő műsorok pla-

kátjai. Bus Fekete irt már sikereket is, több százas szériése is volt, olykor a kritikák ellenére is. Ez a darabja tíz percenlég sem fog amazokra emlékeztetni, próbáljuk meg örökre elfeledni!...

— Az előadást is?

— Veszett fejszének a nyolc. Titkos nagy lelki és teljes testi erővel soffiroz a kis színpadi csapat élén, kedélyt, tehetséget, sőt még énekhangot is pazarolva a kildátstalan küzdelemre. Körüllötte, mellette, mögötte, fájdalmas arccal állják a harcot Hegedüs Gyula, Dénes Gyuri és a többiek, akik között Sarkadi szerez meg egy-két deris jelenettel néhány perennyi üdülést. Babochay Erzsi kis és nehéz szerepében meglepően formás. Vándor, aki e sorokat olvasod, ha milderre kíváncsi vagy, siess, mert a Magyar Színházi diktatúrát sokáig már nem élvezheted.

— Köszönöm a szerző nevében is. Na és mi van egyébként a Magyarral? Olvasom, hogy távoznak az igazgatók.

— Marad még éppen elég. Ami történt, mindössze annyit, hogy a Magyar sápadt Blumenthal-igazgatójáról kiderült, hogy nyilván az amerikai „Ben”-nel (a Vig volt tulajdonosával) való névrokonsága csöbithatta a színgazgatói pályára, amelyet az eredeti Blumenthal nevével ugyan, de a dollárjai nélkül volt szíves boldogítani. A pesti Mr. Blumenthal ugyanis nyolc hét után váratlanul kijelentette, hogy neki azon a pénzen (néhány ezer pengő) kívül, amit eddig befektetett, több pénze nincs erre az üzletre, ő kilép a pártból!...

— Szenzációs!

— Szenzációs az a könnyelműség, amellyel egy nagy magyar színház, a magyar kultúrának mégis csak egy darabját, minden előzetes vizsgálat nélkül, átadnak annak, aki az ajtón kopogtat és éppen hogy annyit le tud szurkolni, amennyivel a vásárt lefoglalozza. Mintha csak baromfőről, textilről vagy élő sertésről volna szó. Ha az utolsó megmaradt tulajdonos (Rácz György) is olyan könnyelműen indult volna bele a Magyar Színházba, mint többi társai, az idej Magyar Színház társulata már az utcán is volna. Hát — ezt nem lehet!

Itt az ideje, hogy rendezzék az egész színgazgatói kérdést. A hathetenként kiborbanó választásokból elégünk van, elégünk van abból az egész társaságból, amely előre megfontolt kényszeregyezségi szándékkal ül be az igazgatói irodákba! Egyébként a héten — Rácz nyilatkozata szerint — gyökeres változások lesznek a színháznd!

— Változások lesznek, mégpedig az egész közeljövőben, a művészi vezetésben. A darabok kiválasztása és rendezése abszolút szakemberek kezébe kerül; én a gazdasági irányítás mellett a színház művészi programja iránt csak oly vonatkozásban óhajtok majd, de igen intenzíven érdeklődni, hogy a modern színpadi irodalomnak minden új és tehetséges írása helyet kaphasson a Magyar Színház színpadán. Blumenthal igazgató-társam kiválszt szándékát tudomásul vettem — egyebet nem is tehettem — s most a Színház-fejlesztő Rt. részvényei egyedül az én kezemben vannak. Kijelenthetem tehát, hogy a színház mehet jól, mehet rosszul: én azon a poszton, amelyen vagyok, föltétlenül kitartok, ezt a színt mindenképpen végigviszem s nem fogok senkinek egy fillérével sem adós maradni! Legfőképpen majd nem élek a további opcióval!...

— Bum!

— Bum az is, hogy közben a Gerald-darabot is levették a műsorról, helyette vagy Bernstein, vagy — Zagon Pista következik (szép latitudo, nem?), de a legszebb bum az, hogy egyáltalán nincs kizárva, hogy ez a most bizonytalan időben soron következő újdonság egy legújabb rezsimben kerül színre, mert közben a színházra három vevőcsoport is jelentkezett!...

— Ha ez célzás, rólam lepatann, eszem ágában sincs színházat igazgatni. Inkább veszek a pénzen egy ADR-t egy ezüsttródkát, egy nercbundát és egy toronyórát lánccal. A Magyar Színházból pedig elég. Mi történt a Fedák fuval a Városiban?

— Fennen ragyog a csillaga, föltépte, szétnyírálta és újból összehizemte a saját egyéni izlése szerint az egész darabot, újjávarázsolta benne mindent, háromszor is meg kellett ismételné a számokat a „Pardon szennyóra” után egyszerűen tomboltak, de úgy, hogy Sebestyén

Rákosi Sziditől a Görllökig

Goldberger-Bemberger

anyagok ragyogó új mintái a nagyszerű „Tommy és Társai”-ban, a Király Színház színpadán.

Jövő divatja — divat jövője

Legjobb műsor, legolcsóbb helyárak a Komédia-Orfeumban

(VI, Jókai-tér 10, Andrassy-ut mellett. Telefon: L. 980-20). Előadások kezdete este ¼9 órakor

Szombat délután a Magyar Törpe Színház rendkívül olcsó helyárakkal ¼4 órai kezdettel tart előadást

Bajor-Rátkai

Óriási siker! Andrassy-uti Színház Zsufolt házak!

Fenyves

Fekete tükörposztó köpeny,
Seal-Electric gallér és kézelő, végig műselyem Brokat béléssel, rajz szerint
P 88.—

Angol mintás kelméből,
Nutriette-Plüsch gallér és kézelő, végig műselyembélés
P 39.—

Nutriette szőrmebunda,
Lame Duches bélés-sel
P 180.—

Calvin-tér 7

10

utolsó előadása a

ROYAL ORFEUM
nagy októberi műsorának

Kezdete ¼9 órakor Telefon: J. 421-68

Géza is csak nézett, de érteni nem egészen értette a dolgot. Der Dumí hat's Glück Brotschkyval is, Fedákkal is, mondták Kardos Dumiról, akinek boldogabb ember nincs más széles e hon-hazában. A régi szereplőkön és Fedákon kívül Kertész Gábert, Fedák új partnerét, Schestjén sikerült hazard-tétjét kell megemlékenem: kellemes, férfias volt ebben a szerepben. Fogadják mindannyian, stb....

— Látta ellenben a győzelmes Claudiát, Claudiá Victrixet?

— O, igen. Budapest ünneplő kedvvel fogadta a szép, tüzes háti-íj asszonyt, a párisi mondáinet és szenvedélyes operanékesnőt. S ha már itt tartunk, Operaházunk e héten mutatja be új betanulással Gluck „Orfeusz“-át. A zenei részt a fiatal Rékai Andor vezényli, a koreografiát Dohnányiné Galafrés Elza tanította meg. Érdeklődéssel várjuk a kitűnő művész zenei elgondolásait a tánc és a mimika plasztikus területén... Egyébként még egy érdekes hír Operaházunkból: a „Cosi fan tutte“ Mozart-opera reprizét Márkus László rendezti novemberben...

— Vig? Hallom, szándécs Szerémy-jubileumot rendez?

— Igen. Tervebe volt véve Molnár Ferenc „Olympiá“-ja, amelyet erre az alkalomra kölcsönként volna a Víg-színház és maga Molnár charmant levélben azt ígerte Szerémynek, hogy elvállalja ehhez a konferanszié szerepét... Azonban akadályok merültek föl és jelenleg arra gondolnak, hogy a „Peleskei nótárius“-t fogadják a jubileumon előadni — grandiózus szereposztásban. Döntés még semmi tekintetben sincs, csak egy bizonyos mindenki örövendő fogadja a hírt, hogy szeretett Szerémynek sokkal jobban van... És most...

— Igen???

— Semmi különös. Moszkolinet, aki személyes propagandauton volt Pesten, vasárnap táviratilag visszahívták Berlinbe. Elutazása előtt elmondta, hogy nagyon szereti Budapestet, a cigányzenét, Berlinből rádióon szokta hallgatni Magyarut és Pertics Palit. A cigányzene miatt kicsit drukkolva is utazott vissza Berlinbe, mert a felesége szombat éjjel 2 óra körül hívta telefonon s ő még nem volt otthon a hotelben. Egyébként itt léte alatt 376 levelet kapott, amelyhez hasonló jókat kívánok...

* „Diktátor kisasszony“-ban nagy sikert arat Dénes György Schwarz Jakab és Fiai ruháiban.

* Simphonikus Jazz a Zeneakadémián. A Magy Kir. Operaház tagjából alakult Simphonikus Jazz-zenekar holnap, kedden este 1/9 órakor tartja első ezidei hangversenyét, amelyen amerikai és európai szerzők művei szerepelnek. Vezényel Rékai Miklós. Laurisín, Szügyi, Maleczky és Losonczy közbejött akadály miatt nem léphetnek föl, helyettük Fekete Pál és a Domokos-voalkvartett működik közre. A hangversenyen kerül először bemutatásra a világhírű Destiny Walz jazz-zenekarra feldolgozott parafhrasisa. A Simphonikus Jazz ez évadra hat előadást hirdet, amelyre szériajegyeket bocsátott ki 20%-os engedménnyel. Jevék 1-5 pengős árban válthatók Rózsavölgyinél, „Szinbazi Elet“-nél, Mentornál és a Zeneakadémián. Szériajegyek kizárólag Rózsavölgyinél.

Lóspört

Favoritverségek, óvás, letörések a vasárnapi megyeri versenyeken

Vasárnap az Urlovasok Szövetsége rendezett Megyeren versenyeket. A program hét számból állt, két gát-, két akadály- és három síkversenyből. Az első futamban Potya győzött a négyes mezőnyből. A Nyeretlenek gátversenyében Nebuló biztos győzelme Rákosi-díj kombinációkhoz nyújtott egy kis izelítőt. Az urlovas-gátversenyben a favorizált Baston letört s így Alamuszinek jutott a díj, miután a másodiknak beérkezett Satinette óvását, amelyet lovasa szorítás címén adott be, elvetették. Az akadályversenyben Prada tört le s Aranybogár győzött. A három síkversenyt Nesze (lovagolta ifj. Herberstein gróf), Sajó és Adonis nyerték. A minden ízében sikerült versenyeket, a borús idő ellenére is, nagy közönség nézte végig.

Részletes eredmény:

I. futam: 1. Potya (p) Bereza. 2. Metropole (5) Muhr. Fm.: Alom, Csillagó III. Számh. Tot.: 10:23.
II. futam: 1. Nebuló (p) Szezak. 2. Nanda (6) Froesch. 3. Rózsabimbó (8) Patzak. Fm.: Pasia, Janicsár, Tin-Top, Hozomány, Szalmaláng, Komintern, Lavaron. 1h. 3h. Tot.: 10:21, 14, 18, 20.
III. futam: 1. Alamuszi (2½) Jeney. 2. Satinette (5) Tomka. Fm.: Algeron, Baston, Bokros. 1h. 2½h. Tot.: 10:26, 20, 26.
IV. futam: 1. Aranybogár (1½) Fetting. 2. Prada (p) Kovács M. Fm.: Labrador. 4h. Tot.: 10:26.
V. futam: 1. Nesze (2½) gr. Herberstein. 2. Róna (1½) Schmezy. 3. Salvia (1½) Radákovich. Fm.: Csibész, Niké, Beau Geste, Hurry-Home. 4h. 2h. Tot.: 10:35, 11, 11, 11.

VI. futam: 1. Sajó (8) Fodor. 2. Bakter (10) Szemeg. 3. Szirén (25) Dóci. Fm.: In Time, Tápó, Doránvank, Sopron, Orlovic Pavle, Győr, Maga csunya, Theresina, Hetyekelőny, Barnababán, Franciska, Maisy. 2h, 2h. Tot.: 10:28, 35, 31, 15.
VII. futam: 1. Adonis (4) Csaplár. 2. Előjáró (9) Kaszán. 3. Szellő leánya (20) Kiseika. Fm.: Klapcz, Numa Pompilius, Emeletes tót, Maga, Kirgiz, Koma.

Bécsi versenyek

Oberwinter nyerte az Ausztria-díjat Woian és Corvus ellen

Bécs, október 20.

(A Reggel tudósítójától.) Az őszi miting harmadik napján futották a Derby után az osztrák versenyüzem legnagyobbjelleltőségű tenészversenyét, az

Ausztria-díjat

Az idők folyamán 25.000 schillingre lepadt díj az idén is megfelelő hivatásának. Az évjáratoknak egymásközötti viszonylatára feleletet adott s ezenkívül az ideit Ausztria-díj

három tenészítés, a német, magyar és osztrák, erőpróbája volt

Az 1300 méteres futamban nyolc telivér startolt. A német színek az ötvenes Oberwinter, a hazai színeket Wotan és Gilpin képviselték. A versenynek, bár a propozíciók inkább a fiatalabb évjáratnak kedveztek, a kitűnő munkahírek, gondos előkészítés révén a német Oberwinter lett a favoritja.

A német ló steeplersúlyával a várakozásnak megfelelően győzött,

lovasa, Schmidt már a távoszópnál szabadon engedte lova fejét s mint könnyű győztes haladt a cél felé. Wotan lett a második Corvus előtt, Gilpin a vert mezőnyben végzett.

Részletes eredmény:

I. futam: 1. Poseidon (6:10) Rojik. Fm.: Helena, Epona.
II. futam: 1. Trümmer (2r) Takacs I. 2. Dark Rock (1½) Szabó L. II. Fm.: Martinsberg, Roseneavaler, Eisberg, Röttgen.
III. futam: 1. Obrist (2½) Stürzela. 2. Szigetvár (4) Schejbal. 3. Dollár (2½) Balog. Fm.: Volat, Marseshall, Sieglinde, Dennoch, Henschrecke, Baltimore, Dorita, Märschenprinz, Osean.
IV. futam: 1. Oberwinter (4:10) Schmidt. 2. Wotan (3) Schejbal. 3. Corvus (5) Szabó L. II. Fm.: Gilpin, Sáfár, Kamerad, Lanson, Beauvange.
V. futam: 1. Wilholmine (3:10r) Banský. 2. Voigtländer (8) Varga I. Fm.: Caruso II., Saint Louis.
VI. futam: 1. Hop-Toy (1½) Schejbal. 2. Hippos (6) Weckermann. 3. Sirius (2½) Szabó L. II. Fm.: Fantasi, Cara mia, Tirade, Mevista, Frauenlob, Lady Hamilton.
VII. futam: 1. Mavriki (1½) Balog. 2. Lu (3) Schejbal. 3. Sára (4) Rojik. Fm.: Harmonie, Arabian, Söfia, Toscana, Alhambra II., Schneose.

Budapesten példátlan:

tegnap volt a

SINGING FOOL

105-ik táblás előadása!

Zongorák, pianinók

legjobbakkal
legolcsóbbakkal
legkönnyebb feltételekkel

Reményinél

Budapest VI, Király-utca 58-60. szám

Praktikus találmányok amerikai értékesítése

„STOP“

Budapest VI, Berliini-tér 2, Jókai-utcai bejáró

Jön:

Péntek este

Fővárosi Operettszínház

Péntek este

A nagy börtön

11 kép a szibériai hadifoglyok életéből

Írta: Lengyel József

Rendező: Bársony István

A Magyar Színház leszállította a helyáratat

A helyáratat 1 pengőtől 6 pengőig

Minden este 8 órakor

Titkos Ilona, Hegedűs, Sarkadi és Dénes fölléptével

„Diktátor kisasszony“

Emlékszel Verdun-re?

Víg-színház

Hétfőn, szerdán, pénteken, és vasárnap este:

„Egy, kettő, három“

„Marsall“

Kedden, szombaton és vasárnap délután:

„Két lány az utcán“

Csütörtökön

„Különös közjáték“

KÖZGAZDASÁG

Mi történik Párisban?

(A Reggel tudósítójától.) Mi történik Párisban? — ez a kérdés jár ma szájról-szájra, de ugyáltszik, teljesen és tökéletesen hiábavaló a kérdés, mert választ ugysem kap rá az ember. Minden fontartás nélkül koncedáljuk, hogy a reparációs kérdések körül folyó intím és meglehetősen nehéz tárgyalásokat nem lehet előkészítés és válogatás nélkül a nyilvánosság elé teregetni, de viszont

ez a tökéletes elzárkózás mégsem indokolt.

A hágai, de még e nagy konferenciát megelőző tárgyalásokról is a német kormány a német közvéleményt kellő és óvatos formában, vagy félhívatások kommunikáció, vagy sugalmazott cikkek, vagy az egyes újságíróknak adott információk formájában nemcsak napról-napra, hanem ugyszólván óráról-óra tájékoztatta. Nálunk minderről szó sincs! Természetes következménye ennek, hogy

a legvadabb és legérthetlenebb hírek kelnek szárnyra.

Arról suttognak, hogy a hitelező hafalmak a magyar kormány belegevezését próbálják kiszámolni a reparációs annuitások fölemeléséhez még az 1943 előtti periódusra és hogy — amint azt a „Times” levelezője már hetekkel előre jelezte — a hitelező hatalmak kénytelenek a keleti reparációk révén megszerezni azt a 12 millió pengő évi annuitást, amelynek kifizetését Olaszország garantálta Angliának, hogy ezzel a Snowden-féle követelések 75% erejéig kielégíthetők legyenek. *Veszélyes, a görög miniszterelnök, akinek agyából lágában ez a megoldási formula kipattant, állítlag éppen azért jött itt, hogy a magyar miniszterelnököt meggyőzze a reparációs fizetések fölemelésének fontosságáról.* Annak is híre jár, hogy *Korányi* báróra éppen azzal ügyszerkén Párisban hatni, hogy Magyarországra is sokkal előnyösebb, ha ma állapítják meg reparációs kötelezettségüket végleges összegért, mint 1943-ban, amikor Magyarország lesz ugyszólván az egyetlen tehermentes állam egész Európában, mert akkorra végleg vissza lesz fizetve a népszövetségi kölcsön. Bár semmi-féle hivatalos információknak minderről nincs kétségtelen, hogy helyzetünk nem könnyű ma Párisban. Igaz ugyan, hogy érvényes és megdönthetetlen nemzetközi megállapodás van a kezünkben, amelynek erejénél fogva reparációs terheink hozzájárulásunk nélkül föl nem emelhetők, de viszont igen nagy felültség terheli a jövőre nézve a kormányt, ha egy kedvező ajánlatot elutasít, mert ezzel azt az utódját, amely 1943-ban viszi az ország ügyeit, hozzá nagyon nehéz helyzetbe. *Annaj bizonyos s ha újra rendeznék reparációs kötelezettségünket és annak összegét véglegesen megállapítanák, akkor*

nem tagadhatnák meg fölünk sem azt, amit Németország megkapott a Young-terv alapján: pénzügyi szuverenitásunk teljes helyreállítását,

ami kétségtelenül megkönnyebbülést hozna mai szorult helyzetünkben. Így a magyar állam szabadon, a Népszövetség pénzügyi bizottságának engedélye nélkül fordulhatna a külföldi piacokhoz s vehetne föl lassu részletekben azokat az államkölcsönöket, amelyek a mezőgazdasági termelés átalakításához, az Államvasutak rekonstrukciójához s a ma élő nemzedék tehermentesítéséhez szükségesek. Azonban, ugy látszik, hogy, mint annakidején a Népszövetségi kölcsön fölvétele előtt, most is

ellenkövetelések kielégítésével kell megvásárolnunk azt, ami egyébként jog szerint is megilletne bennünket.

A népszövetségi kölcsön föl vételéhez, amint

emlékezetes, Románia annak idején csak ugy adta belegevezését, ha Magyarország lemond minden, a román megszállásból és a román rokvírálásokból folyó kártérítési követeléséről. A Népszövetség legutolsó ülésén Genfben azt beszélték román újságírók, hogy az optánsügtyől a Tanács végleg megszabadul, mert *Titulescu* a párisi reparációs tárgyalásokon ki fogja erőszakolni az optánsók követelésének a magyar reparációs tartozásokkal való kompenzálását. *Ez Titulescu régi tézise, amelyet most azzal egészített ki, hogy akkor, amikor a magyar reparációs összeget jelentékeny engedményekkel állapítják meg, nem lehet a kontót ugy lezárni, hogy Románia még fizessen is. A tézis természetesen hamis, mert*

ha Magyarország fizetni kénytelen akár-milyen keveset is, még mindig többet fizet, mint amennyivel tartozik.

Hiszzen a vállalt állami kötelezettségek és az átengedett állami javak a román és általában az ellenünk támasztható reparációs követeléseket, amint ezt már egy ízben kimutattuk, jelentékenyen meghaladják. *De itt, ezen a ponton talán a sikerre nagyobb kilátással, mint az optánspör pontján, lehetne az utódállamokkal szemben érvényesíteni a régi magyar követelést, a magyar állam nyugdíjterhelnek aránylagos vállalását.* Különösen fontos volna ez a magyar államvasutakra nézve, amelynek tarifaipolitikáját az elviselhetetlen nyugdíjterhel nagyon hátrányosan befolyásolja. *Mindéz azonban, sajnos,*

csak találgatás.

A tárgyalások menetéről pozitívumot nem tudunk és így türelemmel kell várnunk e hó végéig, amikor a párisi tárgyalások befejeződnek. Reméljük, hogy a síetség, amellyel a bizottságoknak munkájukat addig be kell fejezniük, javunkra szolgál.

A magyar mezőgazdaság vámterhei

— írta ifj. Leopold Lajos —

A Reggel legutóbbi számában a vámpolitikai anketáról megjelent tudósítás szerint, ipari körök egy 1926. évi üzemi-kötség-becslésemre hivatkoznak, amely állítlag 6 százalékos számláshat alapot engedne a mezőgazdasági vámterhek számfejtojének. Ez tévedés, mert nemcsak ez az egy tétel mutat alapot a vámterhek keletkezéséhez, hanem egyebek közt az általános költségek, leginkább pedig az a 60 százalék, amelyet a törpebirtokos saját költségére és a nagyobb üzem munkaköltségére vettem föl. A „Budapesti Hírlap”-ban már másnap jeleztem, hogy félreértésről van szó. Válaszul A Reggeltől azt a szíves meghívást kaptam, mondjam el hát magam e hasábokban, mit tartok a mezőgazdasági vámterhek velejének? Ezt próbálom meg most néhány kevésbé ismert nézőpont aláhuzásával.

I.

Aktiv és passzív vámteher.

A mezőgazdaság vámterhe három formában jelentkeznek. E vámterhek következőkben:

- a) az iparcikkek megárgultak;
- b) a termények elhelyezése megrehezült és
- c) a közületi költségvetések, valamint a forgalom és értékesítés költségei emelkedtek.

A teher summáját az első két tétel teszi, de nevezetes kvótát ad a harmadik is. Hiszen vámterhek nélkül a vasut olcsóbban fuvaroztatna, a kereskedő részje csökkenne és a közszállítások adóterhei kisebbek volnának. Legközvetlenebbül a vámterhek mégis a mezőgazdasági népesseg fogyasztásán jelentkeznek. Az osztrák üzemeredmények és szlovenszkoí uradalmi adatok alapján — természetesen csak áruceportok és konjunkturák szerint átlagolva — a vámos mezőgazdaságunk iparcikkgasztásában az alapérték 20 százalékkal érvényesülének. A szóbanforgó osztrák és szlovenszkoí gazdák átlag 20 százalékkal olcsóbban vásárolták ipari szükségleteiket, mint magyarországi szomszédjaik. Igen ám; — de hiszen ennek a vámterheknek fősummája a mezői nép személyes fogyasztására esik (ruha, lábbeli, lakás, stb.). Márpedig az ág nem éppen

Női és férfi Kalapok

ÁLLANDÓAN UJ MODELLEK

Divatos ciosch kalap	Jóminőségű filcből ..	7.20	Férfi gyapju keménykalap	8.50	
Női divat tok és ciosch kalapok	a legszebb fazonokban	7.50	1 ^a gyapju keménykalap	selyembéléssel .. 13.50	
Legujabb fazonu tokkalap	Jó filcből, izléses díszítéssel	7.90	Nyulszőr keménykalap	selyembéléssel ... 18.50	
Tokkalap bársony pántdíszsel	divatszinekekben ..	9.80	Nyulszőr keménykalap különlegesség	28.—	
1 ^a filc ciosch és tokkalap	a legszebb kiállításban, minden divatszínben ..	10.50	Világhírű gráci „Pichler” lodenkalap	13.50	
Tommi-kalap 1 ^a filcből	minden színben, körülszettepelt széllel ..	6.—	Gyapju puhakalap	selyembéléssel .. 13.50	
Svájci sapka izlésesen mintázva	3.60	Bolyhos nyulszőrkalap	divatszinekekben .. 18.50	
1 ^a svájci sapka	minden színben	4.20	Nyulszőrkalap	a legjobb olasz gyártmányok, egyike selyembéléssel, a legjobb formákban és színekben	27.50

Postai megrendeléseket utánvétellel költségmentesen szállítunk

Oktober 25-én csak egy napig!

Férfi box

félcipő 16⁸⁰

harna és fekete, a legdivatosabb fazonokban

PÉNTEKEN

MAGYAR DIVATCSARNOK

Rákóczi-ut 74

Oktober 25-én csak egy napig!

Női színes

hálóing 3⁵⁸

himezve és aszurozva

csak a mezei népet huzza. **Osztózik a vámosok terhére az ország minden fogyasztója.** Csakhogy a mezei nép — jövedelméhez viszonyítva — **arányátalan mértékben osztózik rajta.** Az iparcikkkel szembevetésük **szükségletéből folat- és pusztahelyen mintegy 80 százalék csak ruhaneműre.** Pedig éppen ruhaneműből a földmívelő lakosság sokkal többet kénytelen vásárolni, mint a vele egyébként egysorsú városi. A mezőn a ruha, a csizma, hogy úgy mondjuk, munkaeszköz is. Az Isten szabad ogra határozza meg a földmives textilkövtáját s cipőszámáját a farló tüskéje, az eső sara, a göröcsés tél szokta megírni. Sem a műhely vaskályháját, sem a bank központi fűtését nem viszik az ő mezei munkája után, ezért szegénysorban is textiltöltőből szerzi be a fűtőanyagot. Korábban is alapít családát s a család szaporább a városinál. Apraja-nagyja süri rajban állja körül a rőfös ültetést s a vásározó csizmadiat. Am a mezők ipari vánterhét mégis leginkább a jövedelmhez mért aránytalansága teszi nyomasztóvá. A 20 százalékos fogyasztási drágulásnak nagyjából **ugyanilyen értékcsökötés minusz felel meg a másik oldalon.** A vámpolitikát elkülönüléssel kivételre utalt termelvényeink árá — megint csak átlagolva — vagy 20 százalékkal kedvezőtlenebb, mint az importállamok árszintje. Nem minden áruexportnál, nem minden konjunktúrán érvényesül ez a diszparitás sem egyazon teljességűleg. De az áruexportok és konjunktúrák átlagaiban az árszatisztok, valamint megint csak osztrák és szlovénországi könyvelések szerint, 20 százalékkal kedvezőtlenebbül értékesítjük termelvényeinket, mint hogyha azokat bevittél vámtérületen védetten értékesíthetnők.

II.

Az utódállamok „önellátása”.

Erdemes-e, lehet ezen változtatni? Nem vált-e mezőgazdaságunk piaci helyzete az utódállamok mezőgazdasági vámjai folytán annyira reménytelenné, hogy most már csak az ipari népesség belső szaporodásától várhatnók fölöslegcink megvásárlását?

Nem. Mert Semmeringen kedvező vámhelyzettel sem lehet buzát vagy kukoricát termelni. Mert talajunk és éghajlatunk éppen legfontosabb terményeinknek — a buzának, a kukoricának, a zsirnak — az utódállamokkal szemben annyi természetadta előnyt nyújt, amennyit Ausztria vagy Csehország kedvezőbb vámpolitikai helyzete nem képes kiegyenlíteni.

Az alsóausztriai mezőgazdasági kamara 200 osztrák birtok könyvelése alapján kifogástalanul megállapította, hogy 1926-ban terhemenként átlagában **65 százalékos** tökéleket számolva, **egy méterháza osztrák buza termelése 3760 pengőbe kerül.** Az ilyen termelés „önellátó” erőltetése a természet parancsaiba ütközik. Ebbe a hepehupás buzatermelésbe, a beérni nem tudó kukoricákba eshetnek, némelynek bele kell bukni. Ez hát a **hitelemes** eredmény, amellyel az osztrákok hitelezőiket, a védvamos magyarok pedig a gazdálkodó magyarokat áltadják. Nem olvastuk-e legutóbb is heteken át, hogy az osztrákok 1919-hez képest „megháromszorozták” buzatermésüket? Igen: — de 1919-hez képest! Az 1919-1928 között 1918 őszén vetették el, amikor a hazaáramló forradalmi hadseregek tapostak végig Ausztrián, Burgenland pedig, amely az osztrák szántóföld 9,5 százalékát teszi, még 1918-ban nem tartozott Ausztriához. Ha az osztrákok mai eredményeiket ehhez a kinduló ponthoz hasonlítják, a lelkük rajta! Kenyérgabonával bevettél területe az utolsó három évben nem emelkedett... Hát a csehek? **Duchon,** a prágai növénykísérleti állomás igazgatójának tanulmánya szerint ma Csehszlovákia évi kenyérszükséglete 157,000 vagon buza és 142,000 vagon rozs, amiből 58,000 vagon buzát és 13,000 vagon rozst importálni kénytelenek. Hozamaikat — már alig gazda-

ságos áldozatok árán — némileg még remélhetik, de kenyérfogyasztóik száma évi 130,000 fővel, kenyérficitjük évi 220,000 mm.-val növekszik. S hogy még egy szomszédban is megforduljunk: — a német-olasz fogyasztók évi népszámfeleltetése — e számok persze nem éppen csak kenyérficitre vonatkoznak — a csehszlovák emelkedésnek vagy ösztöröse! Az idő a mi malunkra hajtja a vizet.

III.

Az amerikai „dumping”.

De vajjon közben nem sodorja-e el a magyar tanyasort az amerikai „dumping”? Tavaly még azt mondták, az amerikai „ültermelés”, az amerikai „olesóság” fog minket elsodorni. Nem történt meg. A világpiac első nagy árhanatlásával szemben Amerikában késedelem nélkül jelentkezett a fehér ember követelőző életigénye. Kanadában a pool, az Útióban a farmertörvény állította meg az árhanatlást. Hiszen csak természetes, hogy az az Amerika, amely bérnyújtást annyira félt kivándorlókéntől, nem fog többé oleosójánként rándklicálni a buzapiacon. „Dumpingre” pedig nincs oka, nincs is arra komoly jel. Talán néhány tulzó amerikai agrárius emlegeti, de az Egyesült Államoknak kisebb gondja is nagyobb, mint-hogy Liverpoolnak amerikai szubvenció segítségével szállított oleosó buzát s ugyane szubvenció segítségével otthon meg a buzát megdrágtítsa. Ha más mód nem kínálkozik, akkor most is — mint már annyiszor megtette —

esőként fogja buzaterületét. Gazdag, Megteheti. A fölhagyott farkok ritka népszámát egy lélekzetre fölszámpanthatja a nyersanyagban dúslakodó, tömegesen és olesón termelő amerikai emberrengő.

...Egyelőre: a márciusi buza Liverpoolban, ahova Amerika szállít, 6 pengővel drágább, mint Budapestén. Lehet, hogy ezt ma **dumpingnek** nevezik. Régebben az illetet számarságának neveztek. Mezőgazdaságunk üzemi válságát hiába próbálók — mint ahogy ezt a legutóbbi hetekben fokozódó igyekvéssel megkísérelték — akár szomszédaink „önellátó” sikereivel, akár az amerikai „dumpinggel” magyarázni. Ennek a válságnak sajátos okai vannak, vannak világközi okai is. A sajátosan magyar okok közül boldogtalan vámhelyzetünk a legfontosabb. Nem mondjuk, hogy ez az ok magában áll, de állítjuk, hogy a többinél mélyebb.

Ennek is parancsol azonban a nemzeti nagylét kategorikus imperatívusza. Az fogja végső fokom megszabni a mai helyzet fölszámolásának módját és ütemét. A vámpolitikai stratégiát és a tárgyalások irányát. A magyar gazdák vasfegyelmel rendelik alá gazdasági érdekeiket e kategorikus imperatívuszhoz. Bármily súlyos is vámhelyzetünk, nem hajlandók **országot adni vámtérületért.**

A sarkutazó Peary azt kérdezte egy eszkimótól, hogy mire gondol?

— Van elég szőntél husom — felelt az eszkimó — hát mire gondolnók?

A magyar pusztákat nem eszkimók szántják.

Amiről mindenki beszél

Az európai és amerikai piacon, igen kínos és nehezen megusztaló évek után az elmúlt héten jelentős fordulat állott be. Amerikában a napi pénz ára olyan mélyre szállott, amely kevés híján a **fele annak, amit néhány héttel ezelőtt még a Wall Streeten felelték, öt százalékra.** Ugyanakkor Párisban is szokatlan pénzbőség jelentkezett, ami egy föltűnt jelenésnek a következménye és pedig annak, hogy az Amerikában rövid lejáratra kihelyezett francia tőkek kezdenek visszazönlöni. Merész következtetéseket ebből a jelenségből levonni nem lehet. Mert **ma még lehetetlen megállapítani, hogy a newyorki tőzsdén hosszútartamra szóló fordulatváltozással állunk-e szemben,** vagy csupán technikai természetű megtorpanásával a nagy boomnak, a nagy tőzsdekonjunktúrának, amire a múlt években elég bőven volt példa. Egy bizonyos, Franciaországban elérkezett a **„pszichológiai”** is döntő időpont, amikor a **tőkebőség hosszú lejárata elhelyezkedést keres a fülös kapitalizáció számára.** Ne feleddük el, hogy egész Kelet-Európa legfőbb tőkepiaca Franciaország volt a háború előtt, ahonnan a dunai államokba, de legfőképpen Oroszországba majdnem számlátlanul özönlöttek a milliók. A francia tőke a stabilizálás előtt hosszulejárata elhelyezkedésbe nem boacsakozott, s ami beműnkét illet, magyar papirokba s magyar vállalatokba a francia tőkések és bankok politikai okokból majdnem sohasem helyezték a pénzüket. A francia tőke rövid lejáratra helyezkedett el Londonban, ahol még ma is 100 millió font forog a tőzsdekonjunktúra alatt Newyorkban, ahol 8—10 százalékos lehetett rizikó nélküli keresni. Így állott elő az az abszurd helyzet, hogy a szegény Európa a saját vérével, a saját pénzével táplálta az Egyesült Államok évek óta tartó s mármár kétségbejött nagy játékát. Ha a helyzet most tartosan megváltozik s Amerika visszatartja a rövidlejárata francia és egyéb kontinentális tőkeket, akkor **alapos reményünk lehet arra, hogy a mi nagy tőkeszegénységünk is enyhülni fog,** csak egy a fontos, hogy meg-

gondolatlan politikai beszédekkel és akciókkal ne hívjuk ki magunk ellen a franciákat s ne kerüljünk a párisi piacon proskribált államok listájára.

A tranzitkereskedelm ügyében a minap tanácskozásra gyűlték össze a miniszteriumok, a főváros és az érdekeltségű kiküldöttei. A városi vámos kérdésénél a kereskedelmi kamara képviselőitében **Gyümey Sándor** kamarai titkár azt a tiszteltteljes indítványt tette, hogy mivel már a főváros szuverén vámpolitikai testé nötte ki magát, amelynek külön vámtarifája, külön vámörvénye, vámraktárai és vámhivatala van, **keressék föl a kormányt, hogy Budapest székesfőváros tanácsával haladéktalanul indítsa meg kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalásokat.** A korszerű indítványt általános tetszés és derűtlenség fogadta.

Tízennyolcszázalékos uszorakamatot szednek a vidéki pénzüzetek — így hangzott a vizsgálatszerző országban a megdöbönt köztölemény fölhördült erre a példátlan lelketlenségre. Akadt olyan önzetlen ember, aki azonnal 2500 pengős pályadíjat tűzött ki annak a javára, aki beigazolja ezt a szörnyüségét, a földmívelésügyi miniszter pedig sietett Wekerlehez s megkérte, indítsa a dologban azonnal érlely vizsgálatot. A minisztertanács is foglalkozott a dologgal s határozata alapján Wekerle fölhívta **Pásztor Miksát,** a Pénzüzeteti Központ vezérigazgatóját a széleskörű vizsgálat megindítására. **Pásztor azonnal intézkedett, nyomban kiküldötte revizorait**

Gyászruhák

4 óra alatt

Horváth és Halász

Telefon:
Aut.
871-09

női gyászruhakészítő vállalat, IV. Váci-utca 26 teljes gyászfelszerelések speciális raktára

Ma este az

ESTIKURIR

megkezdzi szenzációs cikksorozatát

Ami a Höferből kimaradt

Miért kellett elveszteni a világháborút?

Mindenki olvassa el!

az az utasítással, hogy a lehető leggyorsabban és legrövidebben tegyenek részletes jelentést a vidéki pénzüzetek hitelüzleteiről. A revizorok egy hélig serényen dolgoztak négysszázötven vidéki pénzüzetnél folytatott vizsgálatot s jelentéseiket, amint értesülünk, már meg is tették. Ezek a jelentések bizonyára alkalmasak lesznek arra, hogy a főlháborodott közvéleményt megnyugtassák, mert lényegük az, hogy a 16-18 százalékos kamatok rémcsésék. Ilyen kamatok fölszámításának nyomára még a költségekkel együtt sem akadtak. A vidéki intézetek kihelyezett állománya mindössze egymilliárd pengőre tehető, ebből 60 milliót kaptak a Nemzeti Banktól 8%-os kamatra, 120 milliót a saját tőke, 400 millió a betéti állományuk, 420 millió pedig a visszleszámítási összeg. A kihelyezett pénzért átlagban 14%-ot számítanak, ami magyarázatát abban leli, hogy a betéti kamat vidéken 9, a visszleszámítási kamat pedig 11-12 százalék. A baj tehát nem a hiteluszorában, hanem a tőkeszegénységben van, ami abból derül ki, hogy amíg a béke utolsó évében a vidéki pénzüzetek a mai területen 2,8 milliárd pengőt bocsátottak a gazdaság rendelkezésére, ma csak egy milliárdal rendelkeznek, amikor pedig az ötven százalékos drágulás mellett öt és félmilliárdra volna szükségük. Ez az eredmény a Pénzüzeti Központ vizsgálatának. Most lássuk a vizsgálatot a közgazdasági többi kérdéseiben is!

A közüzemek versenyének nem egy meglepő példáját produkálta ugyan az utóbbi időkben a magyar gazdasági élet, de a legfrappánsabb mégis az, amelyről most értesülünk, amikor arról kapunk hírt, hogy az Országos Ruházati Intézet Rt., amely állami pénzzel dolgozó intézet s amelynek igazgatóságában az összes tárcának egy-egy képviselője foglalt helyet, most — női toalettek készítésére berendezkedett. A vállalat a háború idején keletkezett s akkor egyenruhák készítésével foglalkozva, indokoltá tette közüzemi természetét. A háborúnak vége lett, hála Isten, de a ruházati intézetet további állami segítséggel tartották fenn s a cserkészruhák, árva házi s egyéb egyenruhák készítésével, később pedig köztisztviselők civilruhájának készítésével kapatták rá a magánüzemelés elleni versenyre, természetesen úgy, hogy a részletfizetéseket a hivatalban levonják. Innen a „feljődés” útja most már a női toalettez vezetett s a vállalat most ezt az utolsó lépést is megvette. Államilag támogatott közüzem estélyi toalettekre... Lehet még tovább is fejlődni!

A vámtarifa-revizíós tárgyalások, amelyekre úgy ipari, mint mezőgazdasági körökben egyaránt erősen készülnek, úgy látszik, nem kezdődhetnek meg olyan gyorsan, amint azt a közvélemény várja és mint ahogy arra szükség volna. Amint *A Reggel* legutóbbi számában megírta, a tárgyalások módszere az volna, hogy a mezőgazdasági érdekeltségek először elkészítik kívánásaik jegyzékét s aztán ezek alapján foglalnak állást az egyes, konkrét kérdésekben az ipari érdekeltségek. Amig *Marsall Ferenc*, a mezőgazdasági érdekképviselőket, ahogy ipari körök mondták, „vándorlóval” elkészül, jó időt vesz igénybe, de ha *Marsall* nagyon szorgalmas volna is, a tárgyalások mégsem indulhatnának meg, mert *Ferencczy Izso*, aki nélkül az ipari körök ilyen tárgyalást el sem tudnak képzelni, nincs Budapesten. *Ferencczy* tudvalevően több népszóvetségi bizottságnak, mint aminők például a behozatali tilalmak megszüntetésével vagy a vámtarifa nomenklaturával foglalkozó bizottságnak tagja, részben Genfben, részben Párisban van elfoglalva. Tavalléteben az ipari körök nem akarnak tárgyalásokba bocsátkozni és így ez is akadály a ankét megkezdésének. A harmadik akadály a kereskedők mozgalma, amely arra irányul, hogy a revizíós tárgyalásoknál a kereskedelem is paritásos képviselőhöz jusson. Amig ezek a kérdések elintéztve nincsenek, az ankétet nem lehet megkezdni.

A csepeli kikötőről a Kereskedelmi Csarnok legutóbbi ülésén, amelyen a tranzitkereskedelem kérdéséről tárgyaltak, az érdeklő kereskedők megkérdezték, hogy mi oka annak, hogy a kikötő nem lett szabadkikötő, hanem csak afféle vámraktár. A kikötő igazgatója megfelelt a föltett kérdésre. Így a kikötő szabadkikötővé azért nem lehetett, mert az ellenőrzés végzésére 170 főnőre lett volna szükség. Minthogy azonban ez a pénzügyi legénység létszámának szaporításával járt volna, a kikötőnek szabadkikötővé tételétől el kellett tekinteni. Valaki csöndesen közöszözl:

— Szűzítőven forgalmiadóellenőrt lehetett volna átkommandírozni...

A berlini tőzsde pönteki krachja miatt a tőzsdetanácsos árromboló tagjai ellen szigorú vizsgálat indul

(*A Reggel tudósítójától*). A berlini tőzsde pönteki eseményei nagyarányú ellenintézkedéseket váltottak ki. A pönteki utótőzsdén tudvalevően annyira lejátszották a kurzusokat s aztán ezt a börzei manipulációt olyan mértékben folytatták a frankfurti esti tőzsdén is, hogy a bankok intervencióes csoportja még szombaton délelőtt elhatározta, hogy az

egy-egy bankok többé nem egyedül folytatják a kontreim ellen irányuló akciójukat, hanem együttes eljárással iparkodnak megállítani a baissé-párt további árromboló kísérleteit.

A bankok együttes akciójának élén *Goldschmidt Jakob* áll. A határozatnak megfelelően a bankok vezető igazgatói személyesen jelentek meg a tőzsdén s ügyeltek a közös akció menetére. Ennek az eljárásnak meglepő eredményei voltak, mert nemcsak a pöntek esti frankfurti tőzsde 7-10 százalékos eséseit egyenlítették ki, de számos értékben még az utótőzsdé jegyzéseit is emelték néhány százalékkal. Nagyban emelték az intervenció sikerét azok a kedvező hírek is, amelyek a brüsszeli piac javulásáról érkeztek s még inkább azok a gyors intézkedések, amelyeket a tőzsdetanácsos léptetett életbe. A tanács azonnal elhatározta, hogy a tőzsdé időt megrövidíti s az utótőzsdé üléskötési idejét tizenöt percre redukálja, úgy, hogy májól kezdve a berlini tőzsdét 2.15 perokor zárják kézznapon, szombaton pedig 1.15 perokor. Egyébként tőzsdéi körökben az a hír van elterjedve, hogy a börtzetanács reformja küszöbön áll, mert több panasz érkezett, amely szerint

az indokolatlan baissé-mozgalmakban több tőzsdetanácsos is résztvev.

A tanács a szóbanforgó tanácsosok ellen a legszigorubbán fog eljárni.

„A magyar mezőgazdasághoz kapcsolódó ipart kell teremteni”

— mondta Bud miniszter a vegyészeti gyárosok vasárnapi jubileumán

(*A Reggel tudósítójától*). A Magyar Vegyészeti Gyárosok Országos Egyesülete vasárnap ünnepelt fennállásának negyedszázados év-

fordulóját. *Báró Kohner Adolf* elnöki megnyitójában üdvözölte *Bud* kereskedelmi minisztert, *Fellner Henriket*, a GYOSZ elnökét, majd *Halmi Gyula* ismertette az egyesület huszonöt éves történetét.

— A háborút követő esapások folytán — mondotta — százhusz értékes vegyészeti iparvállalatot vesztett Magyarország. A példátlan megröbáltatások dacára vegyészeti iparunk esodálatos öleterőről tett tanúságot és fejlődésének jelei igazolják, hogy reu a nemzet életében a jövőben is nagy hivatás vár.

Nemzetünk egyik legnagyobb erőssége a vegyészeti, ezt az ipart nem lehet elpusztítani.

Ezután *dr. Keleti Kornél* üdvözölte a minisztert. Hangsúlyozta, hogy a vegyészeti ipar újabb terheket nem tud vállalni s nem bírja el a magaskamatu hiteleket. Az ipari hitel nem segített, a tőkeszegénység, a kamattheher lehetetlenné teszi a fejlődést, a gyárak gépi berendezésének modernizálását. Végül megértést kért a jövő gazdaságpolitikájában.

Bud kereskedelmi miniszterétől, aki a következők beszéddel válaszolt:

— Egy olyan iparágrol van szó — mondotta —, amely vezető szerepet visz az emberi társadalom fejlődésében. A vegyészeti fejlődése világfőfogóskot változtat meg. Az emberi egészségől kezdve a gazdasági és termelési föltételekig nincs olyan kérdés, amelybe be ne hatol s annak fejlődési útját meg ne változtatja volna. A mezőgazdasági mai krízisében a mezőgazdaság megerősödése mellett elsősorban az ipar megerősödésében kell keresni a kibontakozást. A mezőgazdaság stabilizálása az ipar és a kereskedelem érdeke is és

a magyar földhöz kapcsolódó, a mezőgazdasághoz tartozó magyar ipart kell teremteni.

× *Hermes Magyar Általános Váltóüzlet Rt.* június hó 30-án hozári mérlege a múlt évi 61.603.25 P-vel szemben 708.287.72 P nyereséggel zárul. A mérleg adatai örvenüdes fejlődésről tesznek tanúságot, ami a betétállományuknak 23%-os emelkedése által vált lehetővé. Az e hó 26-i közgyűlés a múlt évvel egyenlő 2.40 P (12%) osztalékot fizet. Új igazgatósági tagok: báró dr. Radványky Albert és dr. Paksy József.

× *Rímanurány-Salgótarján Vasmű Rt.* az előterjesztett 1928/29. mérleget jóváhagyta. Az üzletév nyeresége 3.423.545 P 41 fillér az előző 3.917.307 P 97 fillérrel szemben. A társaság 67,3 millió P értékű áruforgalmat bonyolított le. A kedvező eredmény az exportáruk javulásából eredt. Az e hó 30-i közgyűlésnek 7 P osztalék kifizetését fogják javasolni a múlt évi 6 P-vel szemben.

Jó kedvem van, barátom,

mert a rádióm nagyszerűen működik. Csak természetesen, hiszen a világhírű

Tungsram báriumcsöveket

használok, amelyek a rádiókészülék teljesítményét fokozzák, esodálatos hangtisztaságu vételt biztosítanak és amellet a legpróbb ízükig

magyar gyártmányok

Nagyfrekvencia erősítőbe: **R 406**

Defektornak: **G 407** vagy **G 409**

Kisfrekvencia erősítőbe: **L 414**

Végerősítőbe: **P 414**

Váltóáramu csövek

Egyenirányító csövek

Minden cső minőségéért — bárhol is szerezte be — felelősséget vállal a gyár, az

Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt., Ujpest 4

TRETORN
HÓCIPÓ
világhírű

VASÁRNAPI SPORT

A Hungária Kalmár kettős lábtörése után 4:0-ás tragikus vereséget szenvedett a tulerőbe került Ferencvároستól

Amsel az első féldő 5. percében Kalmár lábára vetette magát és a kék-fehér csapat legjobb játékosa lábát törte. — A tiz emberrel játszó deprimált Hungária nem lehetett egyenrangú ellenfele a Ferencvárosnak. — Takács II. (3) és Turai lötték a gólokat

(A Reggel tudósítójától.) Ezt a helyet a vasárnapi sporteredmények méltatásának szoktuk szentelni. A vasárnapi sportnak azonban most nincsenek nyertesei, semmivé törpülnek az eredményei azon óriási veszteség mellett, amely a magyar sportot Kalmár Jenőnek, a válogatott csapat oszlopának kidőlésével, kettős lábtörésével érte. A magyar sportársadalom szinte részvétet küldjük ma erről a helyről Kalmár szanatóriumi szobájába, minden szeretetünk, együttérzésünk és aggodó figyelmünk az övé, ma elakad a toll, amely a vasárnapi játék hőseit szokta kitüntetni, ma nem ismerünk más hőst, csak őt, a magyar futball tragikus hőst, akinek szerencsétlenségében csak az az a reményünk vigasztalódunk, hogy legkésőbb jélv mulva ismét viszontláthatjuk a pályán, annyi sok szép sike-

renek színhelyén és szeretettel kiálthatjuk feléje tiz és tizezer torokból: „Tempó, Kalmár!” A vasárnapi eredmények összefoglalása helyett most csak a bajnoki tabella következőkét ítt, a sokáig szomorú emlékeztető hatodik forduló után:

1. Újpest	---	6	5	1	0	17:7	11	(1)
2. Ferencváros	---	5	4	1	0	18:3	9	(1)
3. Budai Harihárom	---	6	3	1	2	13:3	7	(9)
4. Hungária	---	6	3	1	2	17:11	7	(9)
5. III. ker. FC	---	6	2	2	2	8:15	6	(9)
6. Bástya	---	6	2	1	3	11:16	5	(7)
7. Boesky	---	6	1	3	2	10:15	5	(7)
8. Kispeszt	---	5	1	3	1	1:2	5	(5)
9. Somogy	---	6	1	3	2	6:12	5	(7)
10. Nemesi	---	6	1	2	3	5:8	4	(8)
11. Attila	---	6	1	1	4	7:14	3	(8)
12. Pécs-Baranya	---	6	0	3	3	3:10	3	(9)

Ferencváros—Hungária 4:0 (1:0)

Hungári-uti pálya. — 30.000 néző. — Bíró: Majorszky Ferenc

Szomorú napja volt ez a vasárnap a magyar futballnak. A bajnokság legnagyobb eseménye, a Ferencváros—Hungária-derby mérkőzés harmenczer nézőt vonzotta ki a pályára. A közönség azonban ezuttal esáladott a nagy várakozásban. A meccs 5. percében ugyanis tragikus szerencsétlenség

történt a pályán. A magyar futball egyik legnagyobb tehetsége, Kalmár Jenő, a Hungária centere száguldoott a labdával az ellenfél kapuja felé, amikor Amsel, a Ferencváros kapusa kirohant kapujából és a csatár lábára vetette magát.

A két játékos összeütközött, a kapus megemelte hálióját a göltől, Kalmár azonban felve maradt: súlyos lábtörést szenvedett.

Ebben a pillanatban, a szomorú szenzáció után a mérkőzés minden realitását elvesztette és érdektelen lett. A Hungária tíz emberrel, legjobbjába, Kalmár nélkül nem lehetett egyenrangú ellenfele a Ferencvárosnak. A megrmaradt tíz játékos érthetően deprimáltak társuk balesete s ez a lelki handicap megakadályozta, hogy a lelkesedés pótolja a hátrányt. Amint Kalmár hordágyon levitték a pályáról, nem volt több fontos, hogy mi lesz az eredmény, hogy a Ferencváros hány góllal veri meg a esonka Hungáriát, csak az járt a nézők fejében, hogy kedvence súlyosan sérült-e meg. Kalmár elérte a futballistarsors, jobblába, amely, ki tudja, hány gölt szerzett már, sipsoncban eltörtött.

Kalmár megérezte, hogy baj lesz

A mérkőzés előtt a két csapat játékosai sürgőnek-forognak az öltözőkben. Odakint a pályán még a III. kerületiek és a Bástya küzdek, benn serényen öltözőknek a fluk. A Hungária tágas öltözőjében esőnd uralkodik. Kocsis, a csapat standard hátvédje sántikálva jön be, nem meri vállalni a játékok. A játékosokat leverti ez az esemény és Senkey I. a tartalékhátvéd ülti magára a dresszt. A hangulat ennek ellenére is bizakodó. Kalmár esőndesen megjegyzi:

— Valahogy úgy érzem, hogy durva lesz a meccs. Csak ne történjenek semmi bajok!

Befejeződik az előmérkőzés és a nagytribünön elhelyezett rádiótoleser gramofonzenét közvetít. Fölhangzik a „Carmen” indulója, amire valaki így szól a tribünön:

— Csak ne következék bikaivadat az induló után.

Megjelenik a pályán a zölddresszes Ferencváros csapata, amelyet különösen a kistribün oldaláról hatalmas ováció fogad. Fölünk az első kék-fehérdresszes játékos és most a nagytribün temboló tapsvihara hangzik föl.

Kezdődik a mérkőzés

Hungler II. és Mandl, a két kapitány Majorszky bíróval sorsol a pálya közepén. Mandl választ és a Ferencváros kezdi a játékot. Az

első támadást a Ferencváros vezeti, de a labda tuljut a kapuvonalon. A Hungária ellentámadást Tieska vezeti, de beadást a kiugró Amsel csipi el. A Hungária tovább támad. Most következnek a kritikus 5. perc.

Kalmár és Amsel összecsap, Kalmárt lábtöréssel hordágyon viszik le a pályáról

Ujból a Hungária balszárnya viszi a labdát. Hirzer és Tieska átjátsszák Lykát és Hunglert. Tieska a közepre gurítja a labdát, amelyre a hátvédök között kiugró Kalmár nagy rüssel startol. A labda a 16-os vonalon gurul, Kalmár előtt nincs már más ellenfél, csak a kapus, aki pillanat alatt átlátja a veszedelmet és kirohant kapujából. Kalmár egy gondolatlan előbb éri el a labdát, de Amsel messziről ráveti magát a lábára.

A két játékos irtózatos erővel ütközik össze, Kalmár keresztülbukkan Amselen, aki a földön rugdalózik Kalmár felé.

Mindketten elterülve maradnak, de a figyelem elterelődik róluk, mert a labda ceallat lassan a Ferencváros kapuja felé gurul. Papp azután fűlszabadít. A két játékos még fekszik, amire a bíró lefújja a játékot. A Hungária-közönség pufojl, bár még nem tudja, hogy Kalmár komolyan megsérült. Kalmár fölönnyököl, de szőke feje risszahanyaltik a porba. Körülveszik azonnal a játékosok, masszörök, orvosok, de

a centert nem lehet talpraállítani.

A tribünről csak annyit látni, hogy Révész Béla, a Hungárián tréner a fejéhez kap és szomoruan, lemondó mozdulattal hátat fordít.

— Lábtörés!

— kiálltja egy hang és a tribünön a megdöbbenés moraja fut végig. A pályára sántítva rohan be Kocsis, a Hungária beley játékosa, aki előbb tudja meg mi történt, mert sírva hagyja el a pályát. A tribün ebből értesül, hogy súlyos sérülés történt.

Tieska zokogva herul rá az életlenül fekvő Kalmárra

és a pillanatnyi ijedt esőndet most elkeseredett kiáltozás váltja föl. Amsel és a Ferencváros ptufolja dühösen a nagytribün és éktelenül válik a zsvajg, amikor

két pályaszolga hordágyon cipeli ki az eltörtült arccal feirengő Kalmárt

az öltöző bejárata felé. A hangulat fenygető és mintha a földből nőttek volna ki: rendőrök veszik körül a pályát és az öltözőbe vezető utat. A földön masszírozóknak és tizezer torok kiáltja dühösen feléje: „Szimulált!” Amsel talpra áll, de nem megy a kapuba, hanem egyedül a kapu mellett helyezkedik el. Ezalatt villámgyorsan terjed el a tribünön a vészhi, hogy

Kalmár valóban lábtörést szenvedett.

Az öltözőben dr. Molnár Béla főorvos állapította meg, hogy jobblába sipsoncjának alsó részében nyílt törés van. A klubházban a mentőkért telefonálnak.

Folytatják a játékot

Mindez öt perc alatt játszódott le és a 10. percben Majorszky bíró megadja a jelt a játékok folytatására. Alig kezdenek ujából: Takács II. véletlenül fejberugja Kompótit, amire a tribün népe ismét felhőrdül. A hangulat egyre fenygetőbb lesz

egymásután újabb és újabb rendőrszakaszok érkeznek a pályára.

A Ferencváros kapujába Hungler áll be, hátvédnek pedig Turai vonul vissza. A Hungária tíz emberrel is támad, amire a 16. percben Amsel jónak látja helyét a kapuban ujából elfoglalni. A Hungária tíz játékosra most elkeseredetten harcol és meglepetésre egymásután három komert ér el. Kiderül, hogy

Amselnek nincs komoly baja, mert egész jól védi.

A 28. percben a Rebró hendszőért megittelt szabadrugást Tanczos magasan rugja kapura, Németh a labdát kiboxolja pontosan Turai elé, aki élesen a hálóba helyezi (1:0).

A Ferencváros közönsége nagy örömmel fogadja a gölt és ugyanekkor érkeznek meg a mentők — Kalmárért! A Hungária egész beszorítja kapuja elé a Ferencvárost, amely csatárait is hátravonva védekezik. A Hungáriának most sincs szerencsége, mert minden lövés emberbe megy, Hirzer pedig hátszárnyra rug a kapu mellé.

A tribün előtt most hozzák a mentők Kalmárt.

A közönség föláll és néma csöndben tiszteleg az elesett hősek. Kalmár homlokát veszteborogtatás fűdi, szegénynek hatalmas fájdalom lehetnek, mert szeméből patakzanak a könnyek. A hordágyat kísér a Hungária egész vezetősége és az összes tartalékjátékosok. A szomorú menet nem törődik már a meccsel, — többet veszíteni ugy sem lehet! A játékosokat megzavarja szerencsétlen társuk látása és most ellaposodik a játék. Megszólal a rádió és orvosi segítséget kér, mert

egy gyöngye idegzetü drukker rosszul lett.

Valóban, ez a látvány nem propagandája a futballnak.

A féldőben...

Az öltözőbe vezető bejárat folyosóját rendőrsorral állja végig, hogy a pályáról levonuló játékosok kárt ne tegyenek egymásban. A Hungária-játékosok könnyes szemmel, fáradtan ülnek le az öltöző padjaira. Mások frissítőt kérnek, mosakodnak, — most nem kell semmi, valamennyien Kalmár után kérdezősködnék. Révész tréner elkeseredetten szítja Amselt és lelkiállapota érthető. A legjobb játékosát veszítette el. A kondíciótérner, Takács szomoruan mondja:

— Szegény Jenő nem vesztette el eszméletét és rólán tudta, hogy lábtörése van. Volt annyi ereje, hogy

kérte, hogy apját kiméletesen értesítsük.

A Ferencváros öltözőjében Amsel masszírozóknak. Oldalán véres nyomot hagyott Kalmár cipője. A tragikus összeütközés történetét így mondja el:

— Amikor Kalmár egyedül futott felém, nem volt más tennivalóm, mint kifutni. Egyszerre értünk a labdához és én, mint már annyiszor, a csatár lábára vetetem magam.

Megsérültem én is, de Kalmár lábtöréséről nem tehetek.

A kis Takács meséli:

— Az én lábam is így tört el. Weinhardt két eső ugyanígy vetette magát a lábamba.

„MARS”-féle golyócsapágyu
gyermekkocsi világhírű!

Arusitja
kizárólag: BRÜCK VI, Andrassy-ut 38
(Párisi Aruházzal szemben)

Emlékszel Verdun-re?

A szünet eltelt és a Hungária-játékosok le-
gorgasztott fejfel mennek ki újból a pályára.

A második féldőben a ferencvárosi tulerő győz

A második féldő *durvasággal kezdődik*. Ezuttal Senkey bukítja el Takács II-t. A Ferencváros fő-
lenybe kerül, mert a *csunka Hungária-esztáros*
nem tudja magánál tartani a labdát. A 3. percben
Turai jobbszélről ad be, Takács II. fejesét Németh
védi. Két korner ér el a Ferencváros, majd a 8.
percben *Obitz csapján megrugja Szekereket*. Ismét
egy percig áll a játék és ettől kezdve

egymást követik a durvaságok. Csoda, hogy
újabb szerencsétlenes nem történik!

A 12. percben Kompóti tulsokáig driblizik, a labdát
elviszik tölre.

Kohut lefut és beadását Takács II. védhetetlenül
belövi (2:0).

A gólt újabb durvaságok követik és a közönségnek
egy része hazafelé indul. A Hungária korner ér el.
— *Ha Kalmár most itt lenne!* — sóhajf föl szomor-
van egy két-fehér hívó. Újból a Hungária támad.
Hirzer a balszélre fut le, bekanyarodik a kapu felé,
amikor a *keresztfutó Papp fölvágja*. A tribúnon
ezalatt egymást érik az inzultusok. A két párt hívei
minduntalan *összevesznek*. Szerencsére van elég
rendőr kéznél és

sikerül elfojtani az általános verekedést.

A 27. percben megpecsétölődik a Hungária sorsa.

Bukovi éles lövést Németh kiejti és a résen álló
Takács II. belövi (3:0).

Most Hirzer és Ticska helyet cserél, az előbbi jól löv.
Amel azonban véd. A dieseresen küzdő két-fehé-
rek ismét két korneret szereznek, de ezek eredményt
nem hoznak. A 42. percben Tanczos átmev három
emberen.

labdjával Takács II. kitör és közlrol a negye-
dik gólt lövi (4:0).

Remek akció volt! Még Takács újabb bombáját
mentli bravuros roblzonzáddal. Németh és befelző-
dik a mérkőzés. A Hungária hívei szomorúan mon-
dogalják:

— *Nem az eredményt, nem is az elveszett
bainokságot sajnáljuk, csak szeásm Kalmárt!*
A nagy győzelemnek a ferencvárosiak sem tud-
nak igazán örülni, hiszen ennek a győzelemnek a
magyar futballsport adta meg az útát...

**A Hungária tíz emberrel sem szol-
gált rá ilyen nagyarányu vereségre**

Meg kell állapítani, hogy a nagyarányú
zöld-fehér győzelem ilyen körülmények között
nem volt reális. A Hungária már cleve tar-

talékosan, *Baráthy és Kocsis nélkül* állott
föl és

ilyen előnyt a kitünő Ferencvárosnak nem
adhatott.

*Kalmár jelentette a Hungária számára a gól-
képességet.* Láttuk nemrégben a Hungáriát Kal-
már nélkül játszani és olyankor mindig rossz-
szul szerepelt a csapat. Kalmár hiánya mel-
lett a Hungária-játékosok *lelki deprimáltsága*
is óriási hátrány volt. Rádásul egyes játé-
kosai győzlen harcoltak és így végeredmény-
ben *el kellett bukni a csapatnak a komplett
Ferencvárossal szemben*. A Hungária tíz em-
bere meglepően sokat lámadott, amit a 6:0-os
kornerarány is igazol. A profierában *ilyen
gólkülönbséggel* még nem verte meg a Ferenc-
város a Hungáriát és ez reális körülmények
között ezuttal sem következhetett volna be.
Annál kevésbé, mivel a játék ugy indult, hogy
a Hungária lesz a jobbik csapat. A tragikus
sors azonban csufos játékot üzött a Hungáriá-
val, amely

Kalmár lábtörése pillanatában nemesak a
mérkőzés két pontját, hanem a bajnok-
ságot is elveszítette.

Amikor tizenegy ember küzd, tíz léleken
összetört játékos ellen, nem lehet a mutatott
teljesítményeket a megszokott módon kriti-
zálni. A Ferencváros formája nem volt meg-
győző, csak a második féldőben játszott a
csapat jól. Ekkor különösen a *remek Tanczos—
Takács II. jobbszárny* vezetett szemkaprázó
akciókat. *Turai* újból rengeleget dolgozott, a
balszárny, különösen *Szedlaecsek* gyenge volt.
A halvesorban *Obitz* tetszett a legjobban. *Bu-
kovi* sokszor kihagyott. A védelem könnyen
birkózott meg a négy pehelysúlyu Hungária-
csatárral. A Hungária védelmét megbontotta
Kocsis hiánya. Helyettese, *Senkey I.* primitív
bekkunnkát produkált, nagyon messze van
régí formájától. *Mandra* óriási munka járult,
amit becsültesen el is végzett. *Németh* bizony-
talankodott, két gólból benne volt, de ugyan-
ekkor bravuros védeket is mutatott. A fedez-
sorsorban kitünő volt *Kompóti és Rebrá*. A
csatársorban *Jeckl* illeti a legnagyobb diesé-
ret. *Majorszky Ferenc* bíról jól vezette a mér-
kőzést, bár *naggyob erélyel akérválhatta volna
a meces eldurvulását*. A derby végeredménye
tehát: a Ferencváros nyert két pontot,

a magyar futball legalább félvére elvesz-
tette Kalmárt.

Még szerencse, hogy elmarad jövő vasárnap az
olasz—magyar válogatott mérkőzés...

Ladányi Loránt

Kispest—Nemzeti 1:0 (1:0)

Sárkány-utcai pálya. — 1500 néző. — Biró: Kornai Artur

A Hungária ellen, 2:0-ás veresége ellenére,
olyan pompás formát játszott ki mult vasár-
nap a Nemzeti, hogy *Kispest ellen nagy javo-
rúként áll starthoz*, annyival is inkább, mi-
után a Kispest eddigi négy mecesén három el-
dőntetlenl harcolt ki, de *még egyetlenegy gólt
sem rugott*. A gólképtelenség átka azonban
vasárnap megtört.

A Kispestnek már a második percben sike-
rült gólt lőnie, ami nemesak az első gólt,
hanem az első győzelmét is jelentette.

A *hispestiek győzelmé föllétlenül megrá-
cment roll*, sőt a játék képe alapján többlgöcs
győzelmet is érdemelt volna. A Kispest ezt az

értékes győzelmét elsősorban *halfsora meglepő
főjajuladásának* köszönheti.

A Nemzeti választ és így a Kispest játszik szél
ellen.

de starttól kezdve vehemensen támad, ami annyira
megaváryia a Nemzetiek védelmét, hogy a balszélő
Raffay már a második percben kényelmesen centeroz.

Gallina a labda mellé boxol, amelyet Paezelay
két lépésről kényelmesen behelyez.

Szünet után újra a Kispest kerül frontba

de két kornerét nem tudja kihasználni, míg Senkey
II. centerét Gallina védi. A 36. percben *György II.*
hagy ki egy menthetetlen helyzetet, míg *Raffay* és
Senkey II. lövéseit Gallina védi.

jobb helyzete támad. *Solti* azonban három méterről sem
tudja az üres kaput eltalálni. A 27. percben Fenyvesi
beadását Konyor fejeli, — de újból csak a kapulára.

A második féldőben a 3. percben *Fenyvesi* centerét
Konyor fejfel Lengyel elé adja, aki ugyanesak
fejfel szerez gólt (1:0).

Ettől kezdve a *Bástya* van nyomású fölénnyben. Folyton
csak kornereket szereznek a szegedi esztárosok, akik nem
tudják széjjelhuzni a jól tömörült óbudai védelmet.

Bocskay—Pécs-Baranya 2:1 (0:1)

A debreceniek csak nehezen tudták legyőzni
a pécsi csapatot,

amely pedig a második féldőben csak tíz
emberrel játszott.

Kездés után 8 percel *Halas* Pécs-Baranya
centerhalfja ugyanis olyan súlyos sérülést
szennvedett, hogy a *mentőknek kellett talpra-*

FTC-pálya Üllői-út

Október 27-én, vasárnap
d. u. 3 órakor

**Ferencváros-
Somogy**

I. ligabeli bajnoki mérkőzés

állítaniok. Sérülései ellenére is végigjátszotta
az első 45 percel, de a második féldőben nem
volt ereje kiállni.

A vezető gól már a 3. percben esett. *Kovacs*, a
pécsiek jobbszélője elé ugryian Budai hibás tempo-
val fut ki és

Kovács centerre az üresen maradt hálóba perdül.

Szünet után a *Bocskay* nyomású fölénnybe kerül
és hét eredménytelen korner után csak az utolsó öt
percben tudja a küzdelmet a maga javára elődnti-
ni. A 40. percben *Markos* egalizál, a 43. percben
pedig *Molnár* a *győztes gólt lövi*.

Somogy—Attila 1:0 (0:0)

Miskolc. — 1500 néző. — Biró: Juhász Pál

A mérkőzést a Hungária—Ferencváros-derby-
hez hasonlóan *sajnálatos szerencsétlenség* za-
varta meg. *Maszlónka*, a miskolciak jobboldali
halfja és *Rábl*, a kaposváriak balszélője
ugyian a küzdelem hevében összeütközött és

Rábl jobblába két helyen eltört.

A tragikus baleset után mind a két csapat
rendkívül deprimáltan játszott, a *győztes gólt
mégis a mindvégig tíz emberrel játszó Somogy
rugta az utolsó percben a jobbszélő Gacsor
révén*.

**A Sabária nyerte a II. osztályu
profiliga derbyjét**

(A Reggel tudósítójától.) A Sabária Szom-
bathelyen legyőzte a II. ligában eddig vezető
Vac-ot.

A Vasas újabb győzelmével a II. liga élére
került,

míg a *Turul*, a harmadik bajnokaspiráns, a
Rákospalota elleni elődntetlenjével, a másó-
dik helyre szorult. Eredmények:

Vasas—Bak TK 3:1 (1:0).
Sabária—Vae FC 2:1 (2:1).
Rákospalota—Turul 2:2 (2:1).
Megyer—Jozsvaváros 3:1 (2:1).

A II. liga első négy helyezettejének állása
a következő:

1. Vasas	---	7	5	1	22:8	11	(6)
2. Turul	---	6	4	2	20:3	10	(2)
3. Sabária	---	5	4	1	9:12	9	(1)
4. Vae FC	---	6	4	1	16:8	9	(3)

A **Törékvés nyerte a vasutas futballbajnok-
ságot**. A Gyáli-úti pályán szombaton délután
játszotta le a vasutasbajnokság döntőjét az
országos antorbajnok **Törékvés** és a **Ferenc-
városi Vasutas**. A meces, amelyen a vasutas-
társadalom előkelőségei is szép számmal jelen-
tek meg, 2:0 (1:0) arányban a **Törékvés** meg-
érdemelt győzelmével végződött.

A BEAC legyőzte az MTK-át. Az I. osztályu
amatőr bajnokság vasárnapi fordulójának
eseménye a **BEAC kitünő főiskolai csapatá-
nak hatalmas gólarányu győzelmé volt a két-
fehérek jókvalitásu amatőrei ellen**. Eredmé-
nyek: BEAC—MTK 6:2 (1:0), FTC—BTC 3:1
(1:0), BSE—BSzKRT 3:1 (2:1), UTE—Postás
1:0 (1:0).

Külföldi futballeredmények. **Prága**: Victoria
Ziskov—Sparta 3:1 (2:1)! — **Bécs**: Rapid—WSC:
5:1. **Admira**—Vienna: 3:0! **Hakoah**—Wacker:
1:0.

Emlékszel Verdun-re?

Németország—Finnország 4:0 (0:0). Altoná-
bau a német válogatott futballcsapat fölénny
győzelmet aratott a finnek fölött.

A délnémet válogatott csapatot, amely november
1-én Budapesten a magyar válogatott csapat ellen
játszik, *vasárnap Münchenben így állították össze*:
Stuhfaut — Schütz I., Hagen — Knöpke, Lein-
berger, Heidenkap — Armbruster, Bergmayer,
Hoehinger, Frank, Hoffmann.

MICHELINPNEU

AUTÓFOLTSZERLESEK
CITROEN-ES FORD-
ALKATRESZEK

TELEFON: Aut.
221-97, 235-63

NAGY JÓZSEF
VI. ANDRÁSSY-UT 34

Gyephokki-eredmények: MHC—BHC 5:0, BBTE—
HHC 2:0. — Szövetési díj: MAC II.—FTC 5:0,
MHC II.—BHC II. 13:0.

Salnammer SC—Autóbusz SC 2:3. Erős küzdelem.

Ragályos betegségeknel nélkülözhetetlen a

Lysiform

Gyomorsav túlképződésnél különösen bevált
elsőrendű

diétás konyhám,

mert ételaim nemesak kútik a savat, de teljes tápértékük
folytán biztató hatásuk is. Orvosi előírásokhoz lelkiismer-
relesen alkalmazkodom. Előfizetés esetén mérsékelt árak.

Kívánatra házhoz is szállítok.

Hajduska, IV, Párisi-utca 4, III, 10. — Telefon: 886—77

Világraszóló győzelmet arattak a magyar atléták Génuában az olaszok fölött

Darányi 15.2! métert dobott sulllyal. — Barsi 400 és 800 méteren legyőzte Taver-
narit. — 400 méteres ideje 48.4 mp. — Nagy meglepetésre győzünk az olimpiai
stafétában is

Magyarország—Olaszország 78:64

Génu, október 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
Magyarország és Olaszország válogatott atlétáinak vasárnapi negyedik mérkőzését az egész kontinensen óriási érdeklődés kísérte. Az olasz atlétika a Franciaország ellen kivívott győzelmével a kontinens legjobbjai közé verekedte föl magát és különösen magasra kell értékelni az olasz győzelmet, amiért

a franciák Finnországot is legyőzték,

amely pedig Nurmival és a többi olimpiai győztesével vonult föl. A magyar atlétareprezentánsok tehát nagyon nehéz földat előt álltak Génuában, különösen azért, mert a versenyt eredetileg október 13-ára tervezték és az olaszok kívánságára halasztották el egy héttel, az utolsó napok kedvezőtlen időjárása tehát csak vonhatótt atlétáink kondícióján.

A magyar versenyzők azonban a génuai stadionban nemcsak irthóni legjobb formájukhoz futottak föl, hanem

három elsőrangú egyéni rekorddal szenzációs eredményt értek el, így elsősorban Barsi, aki 400 és 800 méteren a világrekorder Tavernarit győzte le, továbbá Szabó, aki 1500 méteren briliáns időt ért el és végül Darányi, aki 15.21 méteres nagyszerű sulydobásával a kontinens legjobb sulyátöltői közé emelkedett.

Barsi 48.4 másodperces ideje 400 méteren és Szabó 4 perces ideje 1500 méteren, Darányi eredményével együtt,

új magyar rekordokat jelent.

Fájdalmas sprintereink versége 100 méteren, amiért csak az olimpiai stafétában kivívott váratlan győzelmünk szerzett némi kárpótlást. Nagy meglepetés volt az ifjusági Zsuffka győzelme is a senior Karlovits ellen.

továbbá Szerb győzelme 500 méteren 15 p. 31.8 mp.-es egyéni rekorddal. — Végeredményben a pontverseny (4—3—2—1; stafétában 8—4)

78:64 arányban végződött Magyarország javára.

1926-ban Budapesten Magyarország győzött 53:49 arányban, 1927-ben Bolognában Olaszország 56:46 arányban és 1928-ban Budapesten Magyarország 55:47 arányban.

Részletes eredmények:

400 méteres síkfutás: 1. Barsi 48.4 mp., magyar rekord! 2. Tavernarit 48.6 mp., olasz rekord! 3. Facelli 49.6 mp. 4. Szalai.

1500 méteres síkfutás: 1. Becelli 3 p. 58 mp., olasz rekord! 2. Szabó 4 p. 00 mp., magyar rekord! 3. Belloni 4 p. 10 mp. 4. Furia.

110 méteres gátfutás: 1. Carlini 15.2 mp., olasz rekord! 2. Agostino 16 mp. 3. Kálmán 16.2 mp. 4. Ferenczy 17 mp.

Diskoszvetés: 1. Marvalitis 44.5 m. 2. Donogán 42.67 m. 3. Mignani 41.45 m. 4. Zemi 39.58 m.

Magasugrás: 1. Kémárky 185 cm. 2. Orbán 185 cm. 3. Palmieri 180 cm. 4. Pachioni 170 cm.

100 méteres síkfutás: 1. Margatti 11 mp. 2. Piva mellszéliséggel. 3. Ragambi 11.2 mp. 4. Solt.

Sulydobás: 1. Darányi 15.21 m., magyar rekord! 2. Cserenyi 14.23 m. 3. Pighi 13.70 m. 4. Mosca 12.85 m.

800 méteres síkfutás: 1. Barsi 2 p. 08.6 mp. 2. Tavernarit 2 p. 06.6 mp. 3. Becelli 2 p. 04.8 mp. 4. Belloni 2 p. 05.8 mp. — félméterrel nyerve.

500 méteres gátfutás: 1. Facelli 54.2 mp. 2. Somfai 57.4 mp. 3. Ferenczy 57.4 mp. 4. De Negri.

5000 méteres síkfutás: 1. Szerb 15 p. 39.8 mp. 2. Becelli 15 p. 50.1 mp. 3. Boero. 4. Belloni.

Rudugrás: 1. Zsuffka 380 cm. Karlovits 350 cm. 3. Ghini 340 cm. 4. Lambiasi 320 cm.

Távolugrás: 1. Balogh 697 cm. 2. Tommasi 674 cm. 3. Farkas 660 cm. 4. Torre 654 cm.

Gerelyvetés: 1. Szepes 63.85 m. 2. Palmieri 57.75 m. 3. Dominuti 57.08 m. 4. Budaváry 55.80 m.

200+200+400+800 méteres staféta: 1. Magyarország (Barsi, Ragambi, Szalai, Szabó) 3 p. 36.2 mp. 2. Olaszország 3 p. 42.4 mp.

Végeredmény 78:64 Magyarország javára.

legjobb motorkerékpárídejét, azonban saját tavaszi rekordját (163 kilométer) sem tudta elérni. Szép eredményt ért el kis 500 km-es Rothmüller-koosijával Hajdu András, bebizonyította kis koosijának komoly kvalitásait. A szélomotorosok között Balázson kívül Zboray Ferenc (175 D. K. W.) 107 km.-es rekordja és Bátya János (500 F. N.) 146.46 km.-es eredménye kiemelkedő. Az oldalkoosik között Meggyesy Zoltán (B. M. W.) bizonyult 122 kilométeres sebességgel a leggyorsabbnak. A 600 km.-es kategória győztese alulvezérelt Radeo tura motorkerékpárján Urbach Béla lett, akinek célbaérkezését a közönség rendkívül türelmetlenül várta. 77 kilométeres sebességét egy érte el, hogy az egykilométeres távon helyenként szinte fölléggel száguldozott! Eredményének értékét talán csökkentti az a körülmény, hogy kategóriájában — egyedül ért célba.

Urbach Béla

Részletes eredmények:

Szélő motorkerékpárok:

175 km.-ig (rég. rekord 95.47 km.): 1. Zboray Ferenc (DKW) 107.08 km. 2. Lukavetz Ferenc (Francis-Barnett) 84.62 km.

250 km.-ig (rég. rekord 123.26 km.): 1. Bauer József (Ariel) 104.86 km. 2. Deli Lajos (Radeo) 97.06 km. 3. Schronk Pál (Zenith) 92.28 km.

350 km.-ig (rég. rekord 141.73 km.): 1. Valentiny Károly (Chater-Lea) 126.71 km. 2. Vincze Pál (Rex-Acme) 109.85 km.

500 km.-ig (rég. rekord 162.86 km.): 1. Balázs László (Sunbeam) 156.01 km. 2. Bátya János (FN) 146.46 km.

Oldalkoosis motorkerékpárok:

500 km.-ig (rég. rekord 131.80 km.): 1. Urbányi Béla (álnév) (Radeo) 76.85 km.

1000 km.-ig (rég. rekord 157.17 km.): 1. Meggyesy Zoltán (BMW) 121.95 km.

Turaautomobilok:

500 km.-ig: 1. Hajdu András (Rothmüller) 68.46 kilométer.

1500—2000 km.-ig (rég. rekord 97.75 km.): 1. Lyka István (Bugatti) 132.15 km.

2000—2500 km.-ig (rég. rekord 124.12 km.): 1. Bánhidyi Béla (Citroën) 96.27 km. 2. Neugebauer Stefánia (Chrysler) 88.83 km.

2500—3000 km.-ig: 1. Petrovich Vidor (Bugatti) 114.79 km.

3000—8000 km.-ig: 1. Báró Herzog András (Packard) 109.92 km.

CORDATIC

**Kisebb üzemköltség!
nagyobb üzembiztonság!**

Sportautomobilok:

2000—3000 kmc.-ig: 1. Heteés Sándor (Bugatti) 150.73 km. 2. Szini János (ADM) 145.57 km.

3000—5000 kmc.-ig (rég. rekord 178.88 km.): 1. Wolfner László (Steyr) 168.54 km. 2. Gróf Andrássy Imre (Peugeot) 122.28 km.

Versenyautomobilok:

1500 kmc.-ig (rég. rekord 170.60 km.): 1. Szendy Alán (Bugatti) 164.08 km.

2000—3000 kmc.-ig (rég. rekord 201.51 km.): 1. Heteés Sándor (Bugatti) 182.84 km.

Rekordkísérletek:

1. Szini János (ADM Sport) 160.64 km. 2. Balázs László (Sunbeam) 158.24 km. 3. Valentiny Károly (Chater-Lea) 126.04 km. 4. Zboray Ferenc (DKW) 109.42 km. 5. Vincze Pál (Rex-Acme) 107.81 km. 6. Lukavetz Ferenc (Francis-Barnett) 87.93 km.

AUTÓ ÉS MOTOR

A vasárnapi kilométer lancée a hatalmas szél miatt győnge eredményeket hozott

Heteés Sándor (Bugatti) szétnyolcvanháromkilométeres sebességgel a nap
legjobb idejét futotta

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap már a kora reggeli órákban nagyszámú automobil és motorkerékpár indult el a nemrégiben hónapokig javítás alatt álló — tehát máris járhatatlan állapotban levő — bécsi országúton a Tát és Nyergesújfalu között levő betonpálya felé, hogy szemtanuja lehessen új magyar sebességi rekordok megszületésének. Az időjárás 10 óráig kedvező volt, 10 órakor azonban — tehát amikor a verseny kezdetét vette — hatalmas oldalszél keletkezett,

ekkor már előrelátható volt, hogy az eredményeket a szél rendkívül hátrányosan fogja befolyásolni. Ez valóban be is következett és az eredmények összegezése során megállapítható, hogy

egy-két régi és győnge rekordon kívül egyetlen komoly rekordot sem javítottak meg,

sőt az elért sebességek nagyrésztben alatta

MOTORKERÉKPÁR MŰVÉSZET

maradtak a tavaszi eredményeknek. A lancée hőse

galgózei Heteés Sándor, aki versenybugat-

tíjával 182.84 kilométeres átlagsebességet ért el

és ezzel a nap legjobb idejét futotta. Heteés ezzel az eredménnyel megnyerte a Delmár Tivadar-émlékdíjat, amely azon versenyző részére van kírva, aki az év folyamán a legnagyobb sebességgel éri el. Szendy Alán koosija abszolút sorrendben csak harmadik tudott lenni (másfél literes koosija, egy két- és egy öt-literes koosial szemben), ugyanezzel a koosival mégis

végignyerte az összes ezévi versenyeket és ugyanezen koosival tegnapi eredménnyel véglegesen megnyerte Magyarország 1929. évi versenykoosibajnokságát.

A sportkoosik kategóriájában Wolfner László (Steyr) ért el kimagasló eredményt 168.54 kilométeres sebességgel. A turakocsik leggyorsabbja Lyka István (Bugatti) volt, aki 132 kilométeres átlagsebességgel valóban kitűnő vezetői képességéről és turakocsijának remek teljesítőképességéről tett bizonyosságot.

A motorkerékpárok között nagy érdeklődés előzte meg Balázs László startját. Balázs ugyanis nagy előkészületeket tett a versenyre, gépét tökéletesen áramvonaloztatta (sok munkát adott a magyar fémlemezipar-nak), hogy a levegő ellenállását csökkentse, célját azonban nem sikerült elérnie: 158 kilométeres sebességgel kifutotta ugyan a nap

Az ország legmodernebb

Automobil Ipari RT. Budapest,

autójavító műhelye

VI., Lehel uca 17. Telefon: 147—27.

+ A kilométerlancée ismét egy lánsceme volt azoknak a sikersorozatoknak, amelyek a Lardoline Ricit motorolaj népszerűségét az ezévi versenyeken oly fényesen dokumentálták. A verseny leggyorsabb oldalkoosis motorkerékpárján, valamint a 175 km.-es rekordon kívül több autó- és motorkerékpárkategória-győzelem fűződik ennek a kitűnő kvalitású olajnak a nevéhez.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó
Részvénytársaság.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII., Conti téca 4
Műszaki igazgató: Deutch D.